

**KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

MİMARLIK ANABİLİM DALI

**PRITZKER MİMARLIK ÖDÜLLERİ ARACILIĞIYLA MİMARLIĞIN ÖNCELİKLERİNİN
İRDELENMESİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Mimar Sacide Nurbanu ASLAN

**HAZİRAN 2019
TRABZON**

KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

Karadeniz Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsünce

Unvanı Verilmesi İçin Kabul Edilen Tezdir.

Tezin Enstitüye Verildiği Tarih : / /

Tezin Savunma Tarihi : / /

Tez Danışmanı :

Trabzon

**KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

**Mimarlık Anabilim Dalında
Sacide Nurbanu ASLAN Tarafından Hazırlanan**

**PRITZKER MİMARLIK ÖDÜLLERİ ARACILIĞIYLA MİMARLIĞIN ÖNCELİKLERİNİN
İRDELENMESİ**

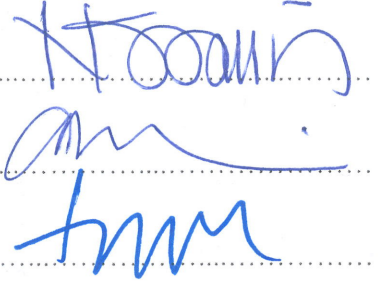
başlıklı bu çalışma, Enstitü Yönetim Kurulunun 28/ 05 / 2019 gün ve 1806 sayılı
kararıyla oluşturulan jüri tarafından yapılan sınavda
YÜKSEK LİSANS TEZİ
olarak kabul edilmiştir.

Jüri Üyeleri

Başkan : Prof. Dr. Nilgün KULOĞLU

Üye : Prof. Dr. Asu BEŞGEN

Üye : Doç. Dr. Burak ASILİSKENDER

The image shows three handwritten signatures in blue ink, each written on a horizontal dotted line. The top signature is the most legible and appears to be 'Nilgün Kuloğlu'. The middle signature is more stylized and less legible. The bottom signature is also stylized and less legible.

Prof. Dr. Asim KADIOĞLU

Enstitü Müdürü

ÖNSÖZ

‘Pritzker Mimarlık Ödülleri Aracılığıyla Mimarlığın Önceliklerinin İrdelenmesi’ başlıklı bu tez çalışması Karadeniz Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Mimarlık Anabilim Dalı Yüksek Lisans Programı’nda hazırlanmıştır.

Lisans öğrenimimde yollarımızın kesişmediği, yüksek lisans öğrenimime kendisiyle çalışma şevkiyle başladığım, desteğini ve engin bilgisini hiçbir zaman esirgemeyen, çalışmamı daha iyi bir noktaya taşımam için her daim motive eden sevgili danışmanım Prof.Dr.Nilgün KULOĞLU’na teşekkürü borç bilirim.

Tüm eğitim hayatım boyunca benden maddi ve manevi desteklerini esirgemeyen her zaman yanımda olan annem Belma ASLAN’a, babam Yusuf ASLAN’a ve canım kardeşim Oğuz Kağan ASLAN’a,

Yaşamımın her alanında sevgileri ve destekleriyle bana güç veren sevgili geniş aileme,

Sonsuz Teşekkürlerimle...

S. Nurbanu ASLAN
Trabzon 2019

TEZ ETİK BEYANNAMESİ

Yüksek Lisans Tezi olarak sunduğum ‘‘Pritzker Mimarlık Ödülleri Aracılığıyla Mimarlığın Önceliklerinin İrdelenmesi’’ başlıklı bu çalışmayı baştan sona kadar danışmanım Prof.Dr.Nilgün KULOĞLU’nun sorumluluğunda tamamladığımı, verileri/örnekleri kendim topladığımı, deneyleri/analizleri ilgili laboratuarlarda yaptığımı/yaptırdığımı, başka kaynaklardan aldığım bilgileri metinde ve kaynakçada eksiksiz olarak gösterdiğimi, çalışma sürecinde bilimsel araştırma ve etik kurallara uygun olarak davrandığımı ve aksinin ortaya çıkması durumunda her türlü yasal sonucu kabul ettiğimi beyan ederim. 18/06/2019

S. Nurbanu ASLAN

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa No</u>
ÖNSÖZ.....	III
TEZ ETİK BEYANNAMESİ.....	IV
İÇİNDEKİLER.....	V
ÖZET	VI
SUMMARY	VII
ŞEKİLLER DİZİNİ.....	VIII
TABLOLAR DİZİNİ.....	IX
1. GENEL BİLGİLER.....	1
1.1. Çalışmanın Amacı ve Kapsamı.....	1
1.2. Mimarlık Eylemi	1
1.3. Mimarlıkta Değerlendirme Platformları.....	3
1.3.1. Dünya Geneline Verilen Mimarlık Ödülleri	5
1.3.2. Türkiye’de Verilen Mimarlık Ödülleri.....	9
1.4. Pritzker Mimarlık Ödülü	14
1.4.1. Pritzker Mimarlık Ödülü’nün Veriliş Amacı	14
1.4.2. Pritzker Mimarlık Ödülü’nün Tarihçesi	15
1.4.3. Pritzker Mimarlık Ödülü’nün Seçilme Nedeni	16
2. YAPILAN ÇALIŞMALAR	18
2.1. Çalışmanın Yöntemi.....	18
2.1.1. İçerik Analizi Yöntemi	18
2.2. Jüri Raporlarının Analizleri	22
3. BULGULAR VE İRDELEME.....	107
3.1. Alt Kavramların Üst Kavramlara Dönüştürülmesi: Alt Kavramlar ve Üst Kavramlar Bağlamındaki Bulgular	107
3.2. Üst Kavramların Yıllara Göre Değerlendirilmesi: Üst Kavramlar Bağlamındaki Bulgular	111
4. SONUÇLAR	118
5. KAYNAKLAR.....	124
ÖZGEÇMİŞ	

Yüksek Lisans Tezi

ÖZET

PRITZKER MİMARLIK ÖDÜLLERİ ARACILIĞIYLA MİMARLIĞIN
ÖNCELİKLERİNİN İRDELENMESİ

Sacide Nurbanu ASLAN

Karadeniz Teknik Üniversitesi

Fen Bilimleri Enstitüsü

Mimarlık Anabilim Dalı

Danışman: Prof. Dr. Nilgün KULOĞLU

2019, 127 Sayfa

Mimarlık, sonuç ürün kapsamında somut bir gerçeklik olsa da soyut düzlemde kavramlarla ifade edilmeye çalışılan bir olgu olmuştur. Vitruvius'tan günümüze, mimarlığı kavramlar üzerinden yorumlamak özellikle mimarlığın teorisyenleri tarafından sıkça başvurulan bir yoldur. Bu çalışma kapsamında da mimarlığın öncelikleri bir ödül aracılığı ile analiz edilmek istenmiştir. Seçilen ödül 'Pritzker Mimarlık Ödülü' olup dünya çapında 1979 yılından bugüne kesintisiz olarak verilmektedir. Pritzker Mimarlık Ödülü'nün seçilme gerekçesi tez kapsamında ayrıntılı olarak açıklanmaktadır. Mimarlığı okumanın, yorumlamanın yollarından bir tanesi de mimarlık teorisyenlerinin sıkça başvurduğu yollardan biri olan mimarlık kavramlarını anlamak ve tartışmak olarak düşünülmektedir. Bu tezin amacı da; bu bağlamda Pritzker Ödüllerinin gerekçelerini anlamak ve buradan elde edilen veriler bağlamında mimarlığı yeniden okumak, öne çıkan kavramlar üzerinden tartışmak olmuştur. Ödülün jüri raporları, bir araştırma malzemesi olarak düşünülmüş ve raporlar taranarak gerekçeler sınıflanmaya çalışılmıştır. Jüri raporlarının analizinde nitel araştırma yöntemlerinden birisi olan 'içerik analizi' kullanılmıştır. Bu bağlamda çalışma; Genel Bilgiler, Yapılan Çalışmalar, Bulgular ve İrdeleme, Sonuçlar olmak üzere dört başlıkta toplanmıştır. Bulgular ve İrdeleme bölümünde analiz edilen gerekçeler, kavramlara dönüştürülmüş, ödülün verilme gerekçeleri bu mantık çerçevesinde tartışılmıştır. Sonuçlar bölümünde ise; tüm bu tartışmalardan elde edilen bilgiler mimarlığın öncelikleri bağlamında yorumlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Mimarlık, Kavram, Pritzker Mimarlık Ödülü

Master Thesis

SUMMARY

THE PRIORITY OF ARCHITECTURE THROUGH PRITZKER ARCHITECTURE
PRIZES

Sacide Nurbanu ASLAN

Karadeniz Technical University
The Graduate School of Natural and Applied Sciences
Architecture Program
Supervisor: Assoc. Prof. Dr. Nilgün KULOĞLU
2019, 127 Pages

Although architecture is a concrete reality within the scope of outcome, it has been a phenomenon which is tried to be expressed with concepts in the abstract level. Interpreting architecture from Vitruvius until today through concepts is a way that has been frequently applied, especially by the theoreticians of architecture. Within the scope of this study, the priorities of the architecture were tried to be analyzed through the prize. The selected prize is the 'Pritzker Architecture Prize', which has been awarded worldwide since 1979 without interval. The reason for choosing the Pritzker Architecture Prize is explained in detail within the scope of the thesis. One of the ways of reading and interpreting architecture is to understand and discuss architectural concepts, which is one of the ways that architecture theorists frequently use. The aim of this thesis in this context is to understand the reasons for offering Pritzker Prizes and to re-read the architecture from the data obtained, and to discuss it over the prominent concepts. The jury reports of the prize were considered as a research material and the reasons were categorized by scanning the reports. In the analysis of jury reports, one of the qualitative research methods 'content analysis' was used. The reasons analyzed in the Findings and Analysis section were transformed into concepts, and the reasons for giving the prize were discussed within the framework of this logic. As for the results section, the information obtained from all these discussions was interpreted within the context of the priorities of architecture.

Key words: Architecture, Concept, Pritzker Architecture Prize

ŒEKİLLER DİZİNİ

Sayfa No

Œekil 1. Sağlamlık, Uygunluk ve Güzellik yazılı bronz madalya (URL-11)..... 16

TABLolar DİZİNİ

Tablo 1. Dünyada verilen mimarlık ödülleri	6
Tablo 2. Türkiye’de verilen mimarlık ödülleri	9
Tablo 3. Mimarlıkta içerik analizi yönteminin çalışmaya uyarlanması	20
Tablo 4. 1979 yılı Philip Johnson’a ait jüri raporu verilerinin analizi	21
Tablo 5. Philip Johnson tanıtım tablosu	23
Tablo 6. Pritzker Ödülleri analiz tablosu 1	24
Tablo 7. Luis Barragan tanıtım tablosu	25
Tablo 8. Pritzker Ödülleri analiz tablosu 2	26
Tablo 9. James Stirling tanıtım tablosu	27
Tablo 10. Pritzker Ödülleri analiz tablosu 3	28
Tablo 11. Kevin Roche tanıtım tablosu	29
Tablo 12. Pritzker Ödülleri analiz tablosu 4	30
Tablo 13. I.M.Pei tanıtım tablosu	31
Tablo 14. Pritzker Ödülleri analiz tablosu 5	32
Tablo 15. Richard Meier tanıtım tablosu	33
Tablo 16. Pritzker Ödülleri analiz tablosu 6	34
Tablo 17. Hans Hollein tanıtım tablosu	35
Tablo 18. Pritzker Ödülleri analiz tablosu 7	36
Tablo 19. Gottfried Bohm tanıtım tablosu	37
Tablo 20. Pritzker Ödülleri analiz tablosu 8	38
Tablo 21. Kenzo Tange tanıtım tablosu	39
Tablo 22. Pritzker Ödülleri analiz tablosu 9	40
Tablo 23. Oscar Niemeyer tanıtım tablosu	41
Tablo 24. Pritzker Ödülleri analiz tablosu 10	42
Tablo 25. Gordon Bunshaft tanıtım tablosu	43
Tablo 26. Pritzker Ödülleri analiz tablosu 11	44
Tablo 27. Frank Gehry tanıtım tablosu	45
Tablo 28. Pritzker Ödülleri analiz tablosu 12	46
Tablo 29. Aldo Rossi tanıtım tablosu	47
Tablo 30. Pritzker Ödülleri analiz tablosu 13	48
Tablo 31. Robert Venturi tanıtım tablosu	49
Tablo 32. Pritzker Ödülleri analiz tablosu 14	50
Tablo 33. Alvaro Siza tanıtım tablosu	51
Tablo 34. Pritzker Ödülleri analiz tablosu 15	52
Tablo 35. Fumihiko Maki tanıtım tablosu	53
Tablo 36. Pritzker Ödülleri analiz tablosu 16	54
Tablo 37. Christian De Portzamparc tanıtım tablosu	55
Tablo 38. Pritzker Ödülleri analiz tablosu 17	56
Tablo 39. Tadao Ando tanıtım tablosu	57
Tablo 40. Pritzker Ödülleri analiz tablosu 18	58

Tablo 41. Rafael Moneo tanıtım tablosu	59
Tablo 42. Pritzker Ödülleri analiz tablosu 19.....	60
Tablo 43. Sverre Fehn tanıtım tablosu.....	61
Tablo 44. Pritzker Ödülleri analiz tablosu 20.....	62
Tablo 45. Renzo Piano tanıtım tablosu.....	63
Tablo 46. Pritzker Ödülleri analiz tablosu 21.....	64
Tablo 47. Norman Foster tanıtım tablosu.....	65
Tablo 48. Pritzker Ödülleri analiz tablosu 22.....	66
Tablo 49. Rem Koolhaas tanıtım tablosu	67
Tablo 50. Pritzker Ödülleri analiz tablosu 23.....	68
Tablo 51. Jacques Herzog And Pierre De Meuron tanıtım tablosu.....	69
Tablo 52. Pritzker Ödülleri analiz tablosu 24.....	70
Tablo 53. Glenn Murcutt tanıtım tablosu	71
Tablo 54. Pritzker Ödülleri analiz tablosu 25.....	72
Tablo 55. Jorn Utzon tanıtım tablosu	73
Tablo 56. Pritzker Ödülleri analiz tablosu 26.....	74
Tablo 57. Zaha Hadid tanıtım tablosu	75
Tablo 58. Pritzker Ödülleri analiz tablosu 27.....	76
Tablo 59. Thom Mayne tanıtım tablosu	77
Tablo 60. Pritzker Ödülleri analiz tablosu 28.....	78
Tablo 61. Paulo Mendes Da Rocha tanıtım tablosu	79
Tablo 62. Pritzker Ödülleri analiz tablosu 29.....	80
Tablo 63. Richard Rogers tanıtım tablosu.....	81
Tablo 64. Pritzker Ödülleri analiz tablosu 30.....	82
Tablo 65. Jean Nouvel tanıtım tablosu	83
Tablo 66. Pritzker Ödülleri analiz tablosu 31.....	84
Tablo 67. Peter Zumthor tanıtım tablosu.....	85
Tablo 68. Pritzker Ödülleri analiz tablosu 32.....	86
Tablo 69. Kazuyo Sejima And Ryue Nishizawa tanıtım tablosu	87
Tablo 70. Pritzker Ödülleri analiz tablosu 33.....	88
Tablo 71. Eduardo Souto De Moura tanıtım tablosu.....	89
Tablo 72. Pritzker Ödülleri analiz tablosu 34.....	90
Tablo 73. Wang Shu tanıtım tablosu	91
Tablo 74. Pritzker Ödülleri analiz tablosu 35.....	92
Tablo 75. Toyo Ito tanıtım tablosu	93
Tablo 76. Pritzker Ödülleri analiz tablosu 36.....	94
Tablo 77. Shigeru Ban tanıtım tablosu	95
Tablo 78. Pritzker Ödülleri analiz tablosu 37.....	96
Tablo 79. Frei Otto tanıtım tablosu	97
Tablo 80. Pritzker Ödülleri analiz tablosu 38.....	98
Tablo 81. Alejandro Aravena tanıtım tablosu	99
Tablo 82. Pritzker Ödülleri analiz tablosu 39.....	100
Tablo 83. Rafael Aranda, Carme Pigem, Ramon Vilalta tanıtım tablosu	101

Tablo 84. Pritzker Ödülleri analiz tablosu 40.....	102
Tablo 85. Balkrishna Doshi tanıtım tablosu.....	103
Tablo 86. Pritzker Ödülleri analiz tablosu 41.....	104
Tablo 87. Arata Isozaki tanıtım tablosu.....	105
Tablo 88. Pritzker Ödülleri analiz tablosu 42.....	106
Tablo 89. Üst kavramların yıllara göre analiz tablosu.....	112

1. GENEL BİLGİLER

1.1. Çalışmanın Amacı ve Kapsamı

İnsanların barınma ihtiyacından ortaya çıkarak zamanla estetik kaygı da barındıran mimarlığın öncelikleri, değişen ve dönüşen dünya ile birlikte zamanla değişmiştir. Bu tezin amacı; bu değişimi Pritzker Mimarlık Ödülleri üzerinden incelemektir. Mimarlığın önceliklerini belirlemede yapılan yarışmalar ve mimarlara verilen onur ödülllerinin de etkili olduğu düşünülerek tez kapsamında incelemek için “Pritzker Mimarlık Ödülü” seçilmiştir. Pritzker Mimarlık Ödülü’nün yaratıcıları Jay ve Cindy Pritzker, mimarlık alanında anlamlı bir ödülün binalar hakkında kamuyu bilinçlenmeye teşvik edeceğini ve mimarlık mesleğinde yaratıcılığa ilham vereceğine inanıyorlardı. 1979’dan günümüze kadar her yıl belirlenen bir jüri tarafından değerlendirmede etken olan olgular ön plana çıkarılarak bir mimar ödülle onurlandırılmıştır. İlk yıllarda, Pritzker Ödülleri bağlamında, temel değerlendirme kriteri olan Vitruvius ilkeleri ekonomik, teknolojik, sosyal ve kültürel koşullara göre zamanla farklılık göstermiştir. Bu tez kapsamında; mimarlığın önceliklerinin günümüze kadar nasıl değişkenlik göstererek geldiği incelenecektir.

1.2. Mimarlık Eylemi

Mimarlık kelimesi Latince “architectonice” dir. Kelime “techne” ve “architecton” olarak ayrışır. “Techne” kelimesi; Antik Yunan’da yaratma (poiesis, creation) anlamına gelmektedir. “Architecton”; orijin, prensip ve öncelik anlamına gelen “arche” ve marangoz veya zanaatkar anlamındaki “tecton”dan oluşur. Kelime Latince’de; usta biri olarak tanımlanan donanımlı bir yaratıcı tarafından yapılan, bir yapış (making) eylemi anlamına gelmektedir(Karatani, 1995).

Kelime anlamı olarak bayındır hale getirmek anlamında olan mimarlık, bir mesleği ifade etmektedir. Yapılan bir iş olarak mimarlık eylemi, geçmişten günümüze değin nasıl bir eylem olduğuna ilişkin bir tanımlanma çabasına gereksinim duymuştur. Günümüze kadar ulaşan, bilinen ilk tanımlarının felsefe alanında olduğu söylenebilir. Bu durumun felsefe alanındaki söylemlerinden mimarlık metaforunun kullanılmasından kaynaklı olduğu düşünülmektedir. Platon için olmak eylemi; “idea” ile aynıdır. Platon, mimarlığın oluşturulmuş gerçekler dünyasına ait olduğunu düşünmektedir. İdeal olanın ise; hiçbir

zaman gerçek dünyaya yansıtılamayacağı düşüncesini savunmaktadır. Bu nedenle uygulanmış mimarlığın idealden uzak olduğunu söyler(Borradori, 1995). Mimarlık mesleğinin de ideal bir düzen yaratma eylemi olduğunu söyleyen düşünürlerin görüşleri bu bilgiye temellendirilebilir.

Mimarlığın var oluşundan beri çeşitli tanımlamalarla açıklandığı bilinmektedir. Meslek olarak mimarlığı ilk tanımlama çalışması günümüze kadar ulaşan ilk mimarlık eseri olarak bilinen Vitruvius'un "De Architectura"sında bulunmaktadır. Vitruvius, bu kitabında mimarın ve mimarlık eyleminin nasıl olması gerektiğini kuramsal olarak sunar. Mimarlığı işlevsellik, sağlamlık ve estetik üzerine dayanması gereken bir kavram olarak açıklamıştır(Vitruvius, 2005).

İnsanlığın varoluşuyla ortaya çıkan barınma ihtiyacı, mimarlık eyleminin de o zamanlardan beri var olduğunu göstermektedir. İnsanlar temel ihtiyaçlarına göre çevrelerindeki verileri değerlendirmişlerdir. İklim, su kaynağı, verimli araziler gibi çevresel öğeleri göz önünde bulundurarak barınma yerlerini seçmişlerdir. Yerin koşullarına göre yaşam alanlarını tasarlamışlardır. Mimarlık kavramının asıl özelleşme sürecine girmesi ise; insanlığın I. büyük dönüşümü olan Tarım Devrimi ile başlamıştır. Bu dönemde bir iş bölümü olarak ortaya çıkan mimarlık, II. büyük dönüşüm olan Sanayi Devrimi sonrasında inşaat mühendisliği ile ayrılarak yeni bir anlam kazanmıştır. Sonrasında ise; şehircilik ve kentsel tasarım gibi yeni ayrışmalarla dönüşümünü devam ettirmiştir(Gürsel,1993).

Tüm bu değişen bakış açılarına göre, mimarlık kavramını birçok bilim insanı farklı şekillerde tanımlamıştır(Şensoy ve Yamaçlı, 2015).

Aşağıda mimarlık eyleminin tanımları yer almaktadır:

Gürsel'e göre mimarlık; toplumun paylaşılan mekan kültürünün, gelişim ve etkileşiminin, bilinçli olarak programlandığı, teknik, sanatsal ve sosyal süreçlerin ortak bütünsel eylemidir(Gürsel, 1993).

Tokman'a göre; doğrudan insanın ihtiyaçları ve istekleri yönünde bir mekanın organizasyonunu yöneten ve uygulayan bir alandır(Tokman,2012).

Le Corbusier, mimarlığı; "Işık altında bir araya getirilen kütlelerin, ustalıklı, doğru ve görkemli oyunu" olarak tanımlar(Corbusier,2003).

Hasol'a göre mimarlık; "İnsanların yaşamasını kolaylaştırmak ve barınma, dinlenme, çalışma, eğlenme gibi eylemlerini sürdürebilmelerini sağlamak üzere gerekli mekanları, işlevsel gereksinimleri, ekonomik ve teknik olanaklarla bağdaştırarak estetik yaratıcılıkla

tasarlama ve inşa etme sanatı, başka bir tanımlamayla; yapıları ve fiziksel çevreyi tasarlama ve inşa etme sanat ve bilimi” dir (Hasol,2010).

Güney ve Yürekli ise; “Mimarlık bir düzen biçiminden çok, bir iletişim biçimi olarak tanımlanır. Mimarlık anın içinde ötekiler ile oluşturulan bir asimetrik iletişim sürecidir. Her “öteki” ile kurulan iletişim mimarlığın kendini yenilemesini, sorgulamasını, eleştirmesini ve böylelikle kendini her öteki ile karşılaşma anında yenileyebilen, açık uçlu bir sistem olmasını sağlar,” şeklinde mimarlığı tanımlamışlardır(Güney ve Yürekli,2004).

Mimarlık eylemi, insanlığın varlığından beri çeşitli evrelerden geçmiştir. Barınma ihtiyacından ortaya çıkan eylem, zamanla farklı kaygılara bürünerek insanlık için daha fazla önem arz etmeye başlamıştır. İnsanlar yaşadıkları, çalıştıkları, günlük hayatta tecrübe ettikleri mekanların, yapıların öneminin farkına varmışlardır. Gelişen ve değişen yaşam koşullarıyla birlikte insanların nitelikli mimariye ilgilerinin arttığı söylenebilmektedir. Bu durum, iyi olana yönelimin artması şeklinde yorumlanabilir. Bir beğeni, ilgi veya eleştiri durumunun oluşması, yapılan tasarımların kişilerce yargılandığını ifade etmektedir. Bu yargılar, kullanıcılar tarafından mimarlık eylemine/ürününe yöneltilebildiği gibi mimarlık eyleminin/ürününün uzman görüşler tarafından değerlendirildiği çeşitli platformlar da bulunmaktadır.

1.3. Mimarlıkta Değerlendirme Platformları

Değerlendirme kavramı; herhangi bir konuda yargıda bulunabilmek, karar verebilmek adına günümüzde her alanda kullanılmaktadır. Kavramı “değerlendirmek” eylemi olarak Türk Dil Kurumu; “bir şeyin özünü, önemini, nitelik ve niceliğini belirlemek” olarak tanımlamıştır(TDK,1998). Bu ifade, özne tarafından algılanan nesnelere bulunan değerlerin saptanıp ölçüsünün belirlenmesi olarak açıklanabilir. Scheler ise; değerlendirme hakkında hayatın içinde belirli değerlerin mevcut olduğunu ve insanın karakteri gereği bu değerler arasında bir karar verip tercihte bulunduğunu söylemektedir(Davis, Steinbock, 2014).

Mimarlıkta değerlendirme ise; farklı yol ve yöntemlerin kullanılmasıyla mimari ürünler hakkında yargıda bulunulması olarak düşünülebilir. Tapan (2004), değerlendirmenin temel amacını; “bilinçli olarak önceden saptanan amaca ilişkin değer kümesinin, ne oranda var olduğunun tespit” edilmesi olarak tarifler. Bu tanım, mimarlık alanında belirli bir mimari nesne veya nesne grubunu, önceden belirlenen bir amaç için, bu

amaca yönelik taşıdığı bilinen veya taşınması beklenen değerleri ölçme ve buna göre bir değer yargısında bulunma eylemi olarak ifade edilebilir. Mimarlıkta değerlendirme, kavramın adı ve çağrışımı itibariyle mimarlık alanına referans veriyor gibi görünse de, mimari yargıya ulaşmak için yapılan değerlendirmelerde sadece mimari değerler yer almayabilir. Younes (2012), mimari yargıyı iki koşula dayandırır: Dahili ve harici yargı unsurları. Dahili unsurlar; mimari ögeyi, mimarlığın kendi içindeki kriterlere bağlı bir değerlendirme süreciyle yargıya ulaştırır. Harici unsurlar ise; mimari ögeyi, mimarlığın diğer disiplin ve alanlarla olan ilişkisini, kesişimini değerlendirerek yargıya ulaştırır. Tektonik, malzeme, karakter, plastik gibi değerlerin yargıları dahili iken, tarih felsefesi, kent hakkı, siyasi politika gibi konularla olan ilişkilerin ortaya koyduğu yargılar harici mimari yargılardır(Yıldız, 2017).

Değerlendirme eylemi, saptanan değerler üzerinden yapıldığı gibi, bu değerleri mimarlık ortamında tanıtmak, vurgulamak ve ürünleri paylaşmak için de belirli platformlar bulunmaktadır. Yarışmalar, bienaller ve mimarlık ödülleri bu tür fikirlerin, tasarımların ve projelerin değerlendirildiği, sergilendiği platformlar olarak düşünülebilir.

Yarışmalar, bir konunun gerçekleştirilmesi için gerekli fikrin, tasarımın, projenin, planın veya eserin Yönetmelik Kuralları'na göre çoklu katılıma açık ve oluşturulacak bir jüri tarafından seçilmesi amacıyla yapılan, organizasyonlardır(TC.ResmiGazete, 2002). Sonucunda, bir ürün elde edilmektedir. Jüri üyeleri tarafından, belirlenen konu için en uygun tasarım seçilir. Seçilen tasarım bir proje olabildiği gibi bazen de bir fikir olmaktadır. Mimari tasarım yarışmalarında elde edilen ürün kadar, yarışma sürecinde ortaya çıkan kazanımlar da önemlidir. Aynı konunun birçok katılımcı tarafından çalışılmış olması farklı bakış açılarını ortaya çıkarmaktadır. Bilgi alışverişi için elverişli bir ortam oluşmaktadır. Katılımcılara bakılmaksızın projeler değerlendirildiğinden genç mimarlar için de tanınmaları ve iş alabilmeleri adına bir fırsat olarak görülmektedir. İşveren tarafından tasarım sürecine müdahale edilememesi daha özgür tasarımlara olanak sağlamaktadır. Yarışmalar, aynı zamanda mimarlar için eğitim alanıdır. Mimarlık eğitiminde olduğu gibi, projeler jüri tarafından değerlendirilir ve olumlu ve olumsuz eleştiriler yapılır. Mimari proje yarışmaları, doğru olanı ortaya çıkardığı gibi yanlışları da gösterir. Bir binanın nasıl olması veya nasıl olmaması gerektiği hakkında bilgiler verir. Bu da mimarlık mesleğinin ve kültürünün ülkede ve dünyada gelişmesine yol açar(Tanalı, 2001).

Bienaller, iki yılda bir gerçekleştirilen ulusal veya uluslararası sanat sergileri olarak tanımlanabilmektedir. Beral Madra'ya (2003) göre; bienal devletlerin gösteriş alanı

olmakla birlikte uluslararası sanat pazarının da görkemli bir “vitrin”idir. Bienaller, sanat anlayışının ve sanat değerlerinin sergiler yoluyla ifade edildiği platformlar olarak düşünebilir. Bienal denilince akla, bir kenti ya da yöreyi sanat merkezi haline dönüştürme ihtimali gelebilir. Bu durumun yanı sıra bienallerin turizmi canlandırarak yöreye gelir sağlamak gibi bir yönü de bulunmaktadır. Bienallerin en eskisi ve ilki olan “1895 1. Venedik Bienali”nin temel amacı; giderek yoksullaşmış soylu kentin kaybettiği imajın yeniden kazandırılmasıydı. Almanya’nın Kassel kentinde beş yılda bir düzenlenen ve ilki 1955’te gerçekleştirilen “Documenta” adlı çağdaş sanat etkinliğinin temel amacı; savaş sonrası sanat ortamını canlandırmak ve ülkeyi olumlu bir şekilde yeniden gündeme getirmektir. Bu anlamda “Documenta”, ülkelerin veya kentlerin bienalleri bir tanıtım aracı olarak kullanmalarının ilk örneklerinden biri sayılmaktadır(Yardımcı, 2005).

Mimarlıktaki değerlendirme platformlarından biri de ödüllerdir. Ödül; “bir başarı karşılığında verilen mükafat” olarak tanımlanmaktadır(TDK, 1998). Ödüller; mimarlık faaliyetlerinin tanıtılması, özendirilmesi, mimarlığın kamunun gündeminde bulundurulması, mimarlık ürünlerinin belgelenmesi amacıyla verilmektedir (URL-1, 2019). Güzer ödüller hakkında; “Ödül programları, özünde kültürler arası geçişliliği sağlamaya yönelik araçlardır. Mimarlığın bir üst kültür olarak ürettiği değerler, ödül programları ile meşruiyet kazanır, “diğer” kültürlerin ilgi alanına taşınmaya çalışılır. Bir başka deyişle ödüller mimarlığın kendi sahip çıktığı değerlerin “diğerlerine” karşı savunulması, anlamlarının çözülmesi ve böylelikle dönüştürücü bir güce sahip olması için kültürler arası bir iletişim ortamı olarak algılanmalıdır”, yorumunu yapmıştır (Güzer, 2006). Bu durum, ödüllerin mimarlıkta bir iletişim aracı olarak düşünülebilmesine neden olur. Bu ve benzeri nedenlerle çalışma kapsamında da belirli bir süreç hakkında yorum yapılabilmesi için “Pritzker Ödülü”nden faydalanılmıştır.

Mimarlık ortamının değerlendirilmesi kapsamında da ele alınan ödüller, ülkemizde ve dünyada olmak üzere birçok platformun oluşmasını sağlamaktadır. Bu bağlamda, dünya genelinde ve Türkiye’de verilen mimarlık ödüllerini kısaca tanıtmanın yararlı olacağı düşünülmektedir.

1.3.1. Dünya Genelinde Verilen Mimarlık Ödülleri

Birçok bilim dalında olduğu gibi mimarlık alanında da ödül için dünya genelinde ortak bir dil bulunmaktadır. Kıtalara, ülkelere, bölgelere göre değişen koşullar olsa da

değerlendirmenin özünde benzer arayışlar yer almaktadır. Mimarlık mesleğine estetik, teknolojik, toplumsal alanlarda katkı sağlayıp yön veren mimarların, meslektaşlarına ve gelecek nesillere örnek olabilmesi adına ödüllendirilerek desteklenmesi ve dünya genelinde tanıtılması, bu alanda yapılan çalışmaların gelişim göstermesi açısından önemlidir. Dünya genelinde mimarları onurlandırmak amacıyla birçok ödül verilmektedir. Tablo 1’de dünya genelinde mimarlara verilen ödüllerin bir kısmı yer almaktadır. ¹

Tablo 1. Dünyada verilen mimarlık ödülleri

ÖDÜL ADI	ARALIK	BAŞLANGIÇ/ BİTİŞ YILI
2A Continental Architectural Awards	Yılda bir kez	2015
Aga Khan Award for Architecture	3 yılda bir kez	1977
Africa Architecture Awards	2 yılda bir kez	2017
AIA Gold Medal	Yılda bir kez	1907
Alvar Aalto Medal	Aralıklı	1967
Carlsberg Architectural Prize	3 yılda bir kez	1991-1998
Curry Stone Design Prize	Yılda bir kez	2008
CINTAS Foundation Fellowship in Architecture	Yılda bir kez	1963
Dedalo Minosse International Prize for commissioning a building	2 yılda bir kez	1997
Erich Schelling Architecture Award	2 yılda bir kez	1992
Erich Schelling Architecture Theory Award	2 yılda bir kez	1992
Good Design Award	Yılda bir kez	1950
Green Good Design	Yılda bir kez	2008
International Architecture Awards	Yılda bir kez	2005
J. Irwin and Xenia S. Miller Prize	2 yılda bir kez	2016
Louis I. Kahn Memorial Award	Yılda bir kez	1983
Moriyama RAIC International Prize	2 yılda bir kez	2014
Praemium Imperiale	Yılda bir kez	1989

¹ Tablo 1’deki verilere https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_architecture_prizes?utm_source=chrome-extension&utm_medium=wikipedia.org adresinden ulaşılmış olup ödüllerin orijinal isimleri kullanılmıştır.

Tablo 1'in devamı

Pritzker Prize	Yılda bir kez	1979
Prix Versailles	Yılda bir kez	2015
RIBA Annie Spink Award	2 yılda bir kez	2000
RIBA President's Medals	Yılda bir kez	1836
Royal Gold Medal	Yılda bir kez	1848
Swiss Architectural Award	2 yılda bir kez	2007
Thomas Jefferson Medal in Architecture	Yılda bir kez	1996
International Highrise Award	2 yılda bir kez	2003
UIA Gold Medal	3 yılda bir kez	1984
Venice Biennale of Architecture	2 yılda bir kez	1980
Wolf Prize in Arts	Aralıklı	1981
Women in Architecture	Yılda bir kez	2011
World Architecture Festival	Yılda bir kez	2008
Zumtobel Group Award	2 yılda bir kez	2007

Çok sayıda ödül var olmakla birlikte, bu tezde irdelenmek üzere “Pritzker Mimarlık Ödülü” seçilmiştir. Bunun nedenleri; Pritzker Mimarlık Ödülü’nün Seçilme Nedeni bölümünde açıklandığı/açıklanacağı gibidir.

Bu aşamadan sonra, açıklayıcı olması bakımından dünya genelinde verilen ödüller arasından önemli görülen birkaç tanesi hakkında kısa bilgiler verilmektedir.²

1.3.1.1. Ağa Han Mimarlık Ödülleri (Aga Khan Award for Architecture)

Aga Khan Mimarlık Ödülleri, Şii İsmaili cemaatinin ruhani lideri olan Karim Aga Khan’ın kurduğu Aga Khan Kültür Vakfı tarafından verilmektedir. 1977 yılında verilmeye başlanan ödül, her üç yılda bir verilmektedir. Ödül, İslam dininin etkili olduğu coğrafyalardaki toplumlara hizmet eden mimari eserlere verilmektedir. Mimarlık, planlama uygulamaları, tarihi koruma ve peyzaj mimarlığı alanında yapılmış olan nitelikli projeler ödüllendirilmektedir. Ödül, dünya genelinde Müslümanların ağırlıklı olarak bulunduğu toplumların ihtiyaç ve isteklerini başarılı bir şekilde cevaplayan eserleri tanıtmayı ve

² Bu aşamadan sonra ödüllerin Türkçe karşılıkları kullanılmıştır.

yenileri için teşvik oluşturmayı amaçlamaktadır. Jüri, ödül verilecek eseri seçerken sadece fiziksel, sosyal ve ekonomik olgulara değil özellikle kültür, yerel kaynak kullanımı, uygun teknoloji ve yeni yöntem kullanımına dikkat etmektedir. Jüri tarafından seçilen ödül için oluşturulan fon 1.000.000 ABD Doları'dır(URL-2, 2019).

1.3.1.2. RIBA Uluslararası Mimarlık Ödülleri (RIBA Annie Spink Award)

Riba Uluslararası Mimarlık Ödülleri, Birleşik Krallık Mimarlar Enstitüsü tarafından dünyada yeni yapılmış binalardan en iyilerine verilmektedir. Ödül, her iki senede bir, tasarımı ve mimari tutkusuyla örnek olan, anlamlı bir sosyal etki yaratmış bir yapıya verilmektedir. Binalar, görsel etkileyciliğinin yanı sıra, yaratıcı düşünce, kullanıcılarına ve fiziksel çevresine sağladığı katkı ile değerlendirilmektedir.

RIBA Ödülleri, mimari tasarımda mükemmeliyeti ödüllendiren bir program olarak varlığını sürdürmektedir. Öncelikli olarak “çılgır açan” ve her ne kadar bu konsept zamanla şekil değiştirse de, “kamu yararı” sağlayabilen tasarımların üzerinde durulmaktadır. Jüri üyeleri değerlendirme kriterlerini; “Şimdiye kadar hayal edemediğimiz projeler arıyoruz. Bizim henüz farkında bile olmadığımız problemlere çözüm üreten projeler. Bu nedenle değerlendirme kriterlerimiz, bilinenin yerine bilinmeyen ödüllendirmemize olanak verecek şekilde tasarlandı”, şeklinde açıklamışlardır(URL-3, 2019).

RIBA ödülleri, jüri değerlendirme süreci çift yönlü bir fikir alışverişine ve mimarların seçilen projelere birden fazla ziyarette bulunmasına dayanmaktadır. Katılımcıların farklı coğrafi konumlarından dolayı değerlendirmenin ilk aşamasında ziyaretlerin sınırlandırılması gerekmektedir. Yarışmaya başvuran tüm projeler, 20 mimardan oluşan bir kurul ve Londra'daki jüri tarafından incelenmektedir. İlk değerlendirmenin ardından, kurul üyelerinin yapacağı ilk ziyaretler için en fazla 30 proje seçilir. Ziyaretlerden sonra projeler tartışmaya açılarak, kısa listede yer alacak 6 proje belirlenmektedir. Büyük Jüri, kazanan projeyi seçmeden önce finalist projeleri ziyaret ederek her birinde en az yarım gün geçirmektedir. Kazanan proje seçildikten sonra, yaşam boyu başarıyı ödüllendirmek üzere, mimarlık disiplinini uluslararası anlamda etkileyen işlere imza atan kişi veya gruplara Birleşik Krallık Mimarlık Enstitüsü (RIBA) tarafından, İngiltere Kraliçesi'nin onayı alınarak, her yıl düzenli olarak “RIBA Altın Madalyası” verilmektedir(URL-3, 2019).

1.3.1.3. Dünya Mimarlık Festivali (WAF-World Architecture Festival)

Londra merkezli EMAP Media Group tarafından 2008 yılından itibaren her yıl Ekim ayının ilk haftasında düzenlenen etkinliktir. Festival alanı, eski ve yeni mimarların tanışabilecekleri ve dünya çapında önde gelen tedarikçilerin ve üreticilerin yüz yüze iletişim kurabilecekleri bir ortam sağlar.

Her sene gerçekleşen Dünya Mimarlık Festivali (WAF-World Architecture Festival), mimarlık endüstrisinde önemi giderek artmakta olan uluslararası bir festivaldir. Festival kapsamında çeşitli ülkelerden gelen katılımcılar proje sunmakta, birçok seminer ve etkinlik yapılmaktadır. Tamamlanmış yapılara verilen ödüle, gerçekleştirilecek projeler kategorisi eklenmiş; peyzaj ve iç mekanlar olmak üzere alt başlıklar da oluşturulmuştur.

Festivalde, “tamamlanmış yapılar ve ileride gerçekleştirilecek projeler” üst başlığında belirlenen kategorilerde finale kalan projeler sunum yapmaktadır. WAF jürisi, değerlendirme neticesinde ödül alan projeleri belirler. Festival, her kategoride ödül kazananları kutlayan prestijli bir ödül töreni ile sona erer(URL-4, 2019).

1.3.2. Türkiye’de Verilen Mimarlık Ödülleri

Dünya genelinde olduğu gibi ülkemizde de mimarlara teşvik ve onur amaçlı ödüller verilmektedir. Tablo 2’de ülkemizde mimarlık ortamında yer alan ödüllerin bir kısmı yer almaktadır.³

Tablo 2. Türkiye’de verilen mimarlık ödülleri

ÖDÜL ADI	ARALIK	BAŞLANGIÇ/ BİTİŞ YILI
Akdeniz Mimar Sinan Ödülü	Yılda bir kez	2015
Archiprix	Yılda bir kez	2011
İzmir Mimarlık Sergisi Ve Ödülleri	Aralıklı	2010
Mimar Turgut Cansever Ulusal Mimarlık Ödülleri	Yılda bir kez	2015
Türk Serbest Mimarlar Derneği Ödülü	2 yılda bir kez	1992

³ Tablo 2’deki veriler, ödüllerin internet sitelerinden alınmıştır.

Tablo 2'nin devamı

Türkiye Hazır Beton Birliği (THBB) Mimarlık Ödülleri	4 yılda bir kez	2004
Ulusal Mimarlık Ödülleri	2 yılda bir kez	1988

Türkiye’de verilmekte olan mimarlık ödülleri arasından önemli görülen birkaç tanesi hakkında kısa bilgiler vermek, değerlendirme platformlarını anlamak açısından yararlı olacaktır.

1.3.2.1. Ulusal Mimarlık Ödülleri

Ulusal Mimarlık Ödülleri Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği tarafından Mimar Sinan anısına verilmektedir. Ulusal Mimarlık Ödülleri, ülkemizde yapılmakta olan mimarlık faaliyetlerinin tanıtımı, özendirilmesi, ödüllendirilmesi, mimarlığın kamuoyunun gündeminde bulundurulması, mimarlık ürünlerinin belgelendirilmesi ve güzel sanatların teşvik edilmesi amacıyla verilmektedir.

Ülkemizde Nisan ayında yapılmakta olan Mimar Sinan Haftası etkinlikleri kapsamında, iki yılda bir “Ulusal Mimarlık Sergisi” düzenlenmektedir. Serginin açılış günü Ulusal Mimarlık Ödülleri sahiplerine verilmektedir. Ödül; Mimar Sinan Büyük Ödülü ve Başarı Ödülleri olmak üzere iki farklı kategoride verilmektedir(URL-5, 2019).

- Mimar Sinan Büyük Ödülü

Mimar Sinan Büyük Ödülü, meslek hayatları boyunca mimarlık alanına yapmış oldukları katkılardan dolayı bir mimara veya ortak çalışan mimarlara verilen ödüdür. Ödül, mimarlara gerçekleştirmiş oldukları projelerinden dolayı verilmektedir. Bu nedenle; ödül verilecek mimarın bitmiş yapısının olması gerekmektedir. Ödülün verileceği mimar Seçici Kurul’un belirlediği yöntemle saptanır ve belirlenen adaylar arasında yapılan değerlendirme ile seçilir. Mimar Sinan Büyük Ödülü, Ulusal Mimarlık Ödülleri’nin verildiği her dönem, verilmesi zorunlu olan bir ödüdür.

- Başarı Ödülleri

Başarı Ödülleri; Yapı Dalı, Mimari Proje Dalı, Fikir Sunumu Dalı, Mimarlığa Katkı Dalı olmak üzere dört ayrı dalda verilmektedir:

- Yapı Dalı ödülleri; Ulusal Mimarlık Sergisi'ne katılan mimarlara bitmiş yapılarından dolayı verilmektedir. Bu dalda en az üç olmak üzere beş mimara ödül verilebilmektedir.
- Mimari Proje Dalı ödülleri; Ulusal Mimarlık Sergisi'ne katılan uygulamaya geçirilmemiş, inşaat halindeki veya gerçekleşmek amacıyla tasarlanmış projelerin mimarlarına verilmektedir. Bu dalda en az bir, en fazla iki tane başarı ödülü verilmektedir.
- Fikir Sunumu Dalı ödülleri; yarım kalan tasarım çalışmaları, fikir düzeyindeki çalışmalar, mimarlığa ilişkin bir tema etrafında gelişen ve özgün fikirler içeren çalışmalara verilmektedir. Ödül için Ulusal Mimarlık Sergisi'ne katılım şartı aranmakta olup mimar olma şartı bulunmamaktadır. Ödül verilen dönemde en fazla iki tane Fikir Sunumu Dalı Başarı Ödülü verilmektedir.
- Mimarlığa Katkı Dalı ödülleri; mimarlık kültürü ve mesleğine katkıda bulunan kişi ya da kurumlara verilmektedir. Araştırma, makale, film, fotoğraf, kitap gibi mimarlık üzerine veya mimarlığı gündeme getiren çalışmalarla, mimarlık pratiği, kuramı ve meslek hakları konusunda yapılmış her türlü çalışma ödül alabilmektedir. Bu dalda başvuru zorunluluğu bulunmamakla beraber en fazla iki ödül verilmektedir.

1.3.2.2. Türk Serbest Mimarlar Derneği Ödülü

Türk Serbest Mimarlar Derneği Ödülü, Türkiye'de mimarlık mesleğinin uygulamasında, mesleğin gerektirdiği ölçülere ulaşılması konusunda uğraş veren, buna yönetim ya da çabaları ile olanak sağlayan, tarihi ve tabii mirasımızın değerlendirilmesinde emek harcayan, mimarlık eserlerini oluşturan estetik, teknik, ekonomik ve bilimsel öğelerin tartışılması yolu ile sonucu topluma mal eden, etik, estetik ve akılcı çabaları teşvik etmek amacıyla verilmektedir.

Türk Serbest Mimarlar Derneği Ödülleri, iki yılda bir beş dalda olmak üzere düzenlenir.

- TSMD Büyük Ödülü; mimarlık mesleğinin uygulanmasında, eserleri ile çağdaş mimarlık sanatına katkıda bulunan ve gelecek kuşaklara yön verici mesajlar ileten bir mimara veya ortak çalışan mimarlara birlikte verilir.

- TSMD Yapı Ödülü; gerçekleştirdiği ve uygulama alanında örnek olarak gösterilebilecek mimari eserin, projelendirmeyi de kapsayan tüm süreçlerinde ortaya koyduğu mimari düzey ve hassasiyet, uyguladığı detay ve teknoloji, geliştirdiği sistemler, vb. nedenlerle, müellif mimarına verilir. Bu ödül en fazla üç yapı için verilir.

- TSMD Basın Yayın Ödülü; mesleğimizin uygulanması, tanıtılması, sorunlarının yayınlanması ile sonuçlarının topluma mal edilmesine olanak sağlayan, yazılı ve görsel basın alanında değerli katkıları olan kişi veya kuruluşlara verilir. Bu ödül en fazla üç adet verilir.

- TSMD Mimarlığa Katkı Ödülü; mimarlık mesleğine yaptığı katkılardan dolayı kişi veya kurumlara verilir. Bu ödül en fazla üç adet verilir.

- TSMD Jüri Özel Ödülü; ödül kurulu jürisi genel kurulca seçilen üç asıl bir yedek, toplam 7 kişiden oluşur. Ödül Kurulu'nun üç üyesi Jüri'nin doğal üyesidir. Jüri'nin dördüncü üyesi TSMD Yönetim Kurulu asıl ve yedek üyeleri arasından Yönetim Kurulu tarafından seçilir. Jüri'nin diğer üç üyesi ise Ödül Kurulu üyeleri tarafından, TSMD dışından seçilir. Jüri, çalışmalarını konusunda her altı ayda bir Yönetim Kurulu'na rapor verir. Jüri'nin çalışma koşulları ve ödül belirleme yöntemi, kendi sorumluluğu ve yetkisindedir. Jüri'de görev alan üyeler, ödüllere aday olamazlar.

Jüri iki yılın bitiminden en geç altı ay önce geçerli belge ve raporları ile birlikte ödüle layık gördükleri kişi ya da kuruluşları belirler ve Yönetim Kurulu'na bildirir(URL-6, 2019).

1.3.2.3. Mimar Turgut Cansever Ulusal Mimarlık Ödülleri

Kepez Belediyesi adına Mimarlar Odası Antalya Şubesi tarafından Y. Mimar Turgut Cansever'in anısına, ülkemizdeki mimarlık sektöründeki faaliyetlerin tanıtılması, ödüllendirilmesi, mimarlığın ve uyumlu kentleşmeye katkısının kamuoyunun gündeminde bulundurulması, mimarlık ürünlerinin belgelendirilmesi, kullanıcıların ve yüklenicilerin bilinçlendirilmesi, güzel sanatların teşvik edilmesi amacıyla, "Mimar Turgut Cansever Ulusal Mimarlık Ödülleri" verilir.

Her yıl Şubat ayı içinde, bir yıl proje, bir yıl yapı dalında olmak üzere “Turgut Cansever Mimarlık Sergisi” düzenlenir ve Turgut Cansever’in ölüm günü olan 22 Şubat günü “Mimar Turgut Cansever Ulusal Mimarlık Ödülleri” verilir.

Mimari Proje Dalında uygulamaya geçilmemiş, inşaat halindeki veya gerçekleşmek amacıyla tasarlanmış projelerin mimarlarına ödül verilir. Bu dalda ödüllendirilmek için sergiye katılmak esastır. Seçici Kurul sergiye katılan projeler içinde iki tanesine başarı ödülü ve bir tanesine Turgut Cansever Büyük Ödülü verir. Verilen ödüllerin bir adedi önceden belirlenen bir konu üzerine verilebilir. Bu dalda üç ödül vermek zorunludur. Ancak ödüle henüz inşaatı tamamlanmamış ya da uygulanmak üzere tasarlanıp çeşitli nedenlerle gerçekleşmemiş farklı ölçek ve konulardaki projelerle de başvurulabilir. Proje değerlendirmelerinde özgünlük, bağlam ve ölçek duyarlılığı, çevresel ve kültürel sürdürülebilirlik, malzeme ve detay incelmeliği, araştırmaya dayalı proje geliştirme gibi kriterler esas alınmaktadır.

Seçici Kurul, değerlendirme süreci ve kriterlerini kendisi saptar. Değerlendirmeyi yapar ve bunu bir rapor ile açıklar ve proje sunumu dallarındaki başarı ödülleri sergiye katılan çalışmaların değerlendirilmesi sonucu verilir.

Mimarlar kendilerini aday gösterebilecekleri gibi başka mimar ve projeleri de gerekçelerini açıklayarak ve aday gösterme formunu doldurarak aday gösterebilir, “Mimar Turgut Cansever Ulusal Mimarlık Ödülleri” Komitesi Sekreteryası’na başvurabilirler.

Turgut Cansever Mimarlık Sergisi’nin açılış günü, tüm mimarlık kesimlerine ve kamuoyuna basın ve yayın organları ile duyurulur. Serginin açılış günü, yapılan ödül töreniyle ödül sahiplerine plaket, Seçici Kurul üyelerine ise hizmet plaketi verilir. Ödüllendirilen yapılara plaket çakılır. Oluşturulan program çerçevesinde sergi, yurtiçinde ve yurtdışında çeşitli kentlerde açılır. Sergiye katılan eserler içinde Seçici Kurul tarafından değerlendirilerek yayın için yeterli görülen çalışmaların ve Seçici Kurul raporunun yer alacağı katalog, katılımcılara ücretsiz olarak gönderilir. İngilizce ve Türkçe hazırlanan katalog, ülkemizdeki ve diğer ülkelerdeki belediyelere ve meslek örgütlerine, ulusal ve uluslararası kütüphanelere, üniversitelere ve mesleki dergilere ulaştırılır (URL-7, 2019).

Dünyada ve ülkemizde burada kısaca özetlenenler dışında çeşitli ödüller bulunmakta olup bu ödüller arasından Pritzker Mimarlık Ödülü tez kapsamında irdelenmek üzere seçilmiştir. Sonraki bölümde teze konu olan Pritzker Mimarlık Ödülü tanıtılmaktadır.

1.4. Pritzker Mimarlık Ödülü

1.4.1. Pritzker Mimarlık Ödülü'nün Veriliş Amacı

Pritzker Mimarlık Ödülü, tasarımlarıyla insanlığa ve yapılı çevreye önemli katkılarda bulunan yetenekli ve vizyon sahibi mimarları hayattayken onurlandırmak amacıyla verilen bir ödüldür. 1979 yılında Pritzker ailesinin kurduğu Hyatt Vakfı tarafından verilen ödül “Mimarının Nobel”i ve “Mesleğin En Büyük Onuru” olarak adlandırılmaktadır(URL-11, 2019).

Hyatt Vakfı, ödülün amacını bu şekilde açıklarken ödülün verileceği mimarın hangi özellikler bağlamında değerlendirilerek seçileceği hakkında net kurallar belirlememektedir.

Örneğin; Pritzker Ödüllü mimarlardan Jean Nouvel, ödül alma sebebi hakkında; “Umarım özel bir profilim olduğu için kazanmışımdır. Kazandım çünkü jenerik binaların takıntı haline getirildiği bu dünyada, benim duruşum özgül olanı araştırmak yönünde. Renk ve tekniğin başka başka hissedildiği farklı binalar yaratıyorum. Her zaman şu an için doğru yerde en iyi binayı yapmak için araştırıyorum. Benim için ne inşaa edeceğime dair tercih edilebilir bir fikir yoktur. Birçok farklı parametrenin analizleri ile çalışıyorum: Sözcükler, fikirler, konsept. Alışkanlıkların otomatik tekrarı ile değil”, açıklamasını yapmıştır(URL-12, 2019).

Mimarlık ödülleri, özünde mimarların üretimlerini desteklemek amacıyla verilse de bu konunun tartışmalı olduğu ifade edilmektedir. Mimarlık ödüllерinin bir yandan mimarların prestijini arttırdığı düşünölmekte, diğەر yandan da ödöller popöler költürün bir göstergesi olarak görölmektedir. Pritzker Ödölü de "içeriğı değışiyor mu?" diye sorgulanarak bu tartışmalara dahil olmuştur. Mimar ve araştırmacı Patrik Schumacher; “ödölnün artık çoğunlukla insanlık için yapılan çalışmalara verildiğı izlenimi yarattığı”nı söylemektedir. Schumacher ayrıca, mimarlığın rolünün de değıştiğine vurgu yaparken eleştirel bir bakış açısıyla “mimarın rolü artık sosyal ve toplumsal ihtiyaçlara yanıt vermek olarak görölüyor” şeklinde bir açıklama da yapmıştır. Ödölnün içeriğinin, çağdaş mimarlığa katkı ve disiplinde özgünlük arayışına dair bir seçim cesaretinden yoksun olduğunu düşündüğünü söylemekte ve bir anlamda ödölnün veriliş biçimini eleştirmektedir(URL-13, 2018).

Bu gibi söylemler Pritzker Mimarlık Ödölnün amacıyla örtüşmemektedir. 1979 yılından beri verilen ödöl, verildiğı yüzyılda çalışmaları bulunmayan Frei Otto gibi mimarlara da verilmiştir. Burada önemli olan; mimarın aktif olarak çalışmaları sürdürdüğü

döneme ait sunduğu katkılar olmaktadır. Goldberger konuyla ilgili; “Pritzker Ödülü Oscar’ın ya da Pulitzer Ödülü’nün aksine son yapılan başarılı işlere değil, tüm kariyeri boyunca mimarın gösterdiği başarılarla verilmektedir”, sözlerini söylemiştir (Goldberger,2009).

Pritzker Ödülü hakkında yukarıda özetlendiği haliyle olumlu/olumsuz söylemler bulunmakta olup her durumda ödülün önemine dikkat çekilmektedir. Pritzker Ödülü’nün önemi; “mimari ve sosyal yaşamda başarıları bulunan mimarların kariyerleri boyunca olan başarılarının ödüllendirilmesi”, olarak özetlenebilir. Bundan dolayıdır ki sadece uluslararası alanda ün kazanmış mimarlara değil mimarlığın mesleğini ve insan yaşamını geliştirmek için çalışan tüm mimarlara ödül verilebilmektedir. Diğer mimarlık ödülleri, ortaya çıkan yeni mimari eğilimlerle daha fazla ilgilenebilir; ancak Pritzker’in daha çok toplumlar ve şehirlerle ilgilendiği söylenebilir. Pritzker, diğer ödüllerin çoğundan farklı olarak her yıl verilen bir ödüldür. Pritzker ödülü ile diğer mimari ödüller arasındaki fark; bir mimarın toplam kariyerine verilmesi, mimaride belirleyici bir yapıya verilmemesi, mimarın birikmiş başarısını taçlandırmak için verilmesidir. Örneğin; Ağa Han Mimarlık Ödülü yalnızca bir binaya verilmektedir. RIBA Stirling Ödülü, her yıl en iyi binayı tasarlayan bir mimara verilir. Architectural Review Ödülü genç mimarlara motive edilmeleri için verilir. Tüm bunların sonucunda, mimarlığı bütüncül bir eylem olarak gördüğü için, Pritzker Ödülü, Nobel’e en yakın ödül olarak ifade edilmektedir.

1.4.2. Pritzker Mimarlık Ödülü’nün Tarihçesi

Hyatt Vakfı kurucuları Jay ve Cindy Pritzker, mimarlık alanında anlamlı bir ödülün kamu bilincini geliştireceğini ve mimarlık mesleğinde daha fazla yaratıcılığa ilham vereceğini düşünerek 1979 yılında bu ödülle mimarları onurlandırmaya başlamışlardır.

Ödül ismini Chicago’da yaşayan eğitici, bilimsel, tıbbi ve kültürel etkinlikleri destekleyen Pritzker ailesinden almaktadır. Ailenin büyük oğlu Tom Pritzker Chicago’nun yerlileri olarak Louis Sullivan, Frank Lloyd Wright, Mies Van Der Rohe tarafından tasarlanan binalarla dolu bir şehirde mimarlık alanında bilinçli olmanın kaçınılmaz olduğunu söylemektedir. Chicago mimarisinin onlara mimarlık sanatının bilincinde olmayı kıldığını, otel tasarlama ve inşa etme çalışmalarının ise mimarlığın insan davranışları üzerindeki etkisinin farkında yaptığını ve böylece, 1978’de yaşayan mimarları onurlandırma fikrine karar verdiklerini vurgulamaktadır.

1987 yılına kadar kazananlara Henry Moore tasarımı heykeller verilmiştir. 1987'den sonra ise kazananlara 100.000 dolar ve üzerinde Sağlık, Uygunluk, Güzellik yazılı bronz madalya verilmektedir.

Şekil 1. Sağlık, Uygunluk ve Güzellik yazılı bronz madalya (URL-11)

Ödülü, 1979 yılında ilk kazanan mimar Philip Johnson olmuştur. Ödülü kazanan ilk kadın mimar Zaha Hadid, en genç mimar ise Christian de Portzamparc'dır. 2017 yılında şirket ortakları olan Rafael Aranda, Carme Pigem ve Ramon Vilalta isimli 3 kişi de aynı anda ödül alan kişiler olarak tarihe geçmişlerdir(URL-11, 2018).

1.4.3. Pritzker Mimarlık Ödülü'nün Seçilme Nedeni

Pritzker Mimarlık Ödülü, 1979 yılından beri uluslararası platformda verilen saygın mimarlık ödüllere aittir. Ödül, yapılarıyla yetenek, vizyon ve meslek ilkelerine bağlılığını ortaya koyan ve mimarlık sanatı yoluyla insanlığa ve yapı çevreye önemli ve tutarlı katkılar sağlayan, yaşayan bir mimara verilir(Hasol,2002).

Ödül, dünya genelinde başarılı olan her mimara verilebilmektedir. Ünlü mimarlardan oluşan jüri ve her yıl ödül töreninin gerçekleştiği ünlü yapılar da ödülün dünyaca tanınırlığını arttırmaktadır.

Ödül ile ilgili tüm bilgilere ödülün internet sayfasından ulaşılabilmesi, jüri raporlarının analiz edilmek üzere güvenilir bir kaynaktan elde edilmesi bu seçimde etken olmuştur.

Ödülün düzenli olarak her yıl veriliyor olması bir süreklilik oluşturması bakımından yıllara göre izlenebilmesine olanak sağlamaktadır.

Ödülün; “Mimarlığın Nobel”i ve “Mesleğin En Büyük Onuru” olarak adlandırılması diğer mimarlık ödülleri arasından irdelenmek üzere seçilmesinde etken olmuştur.

Her yıl yapılan ödül töreniyle birlikte, jüri seçtiği mimarla ilgili hazırladığı raporu kamuoyuna açık bir şekilde paylaşmaktadır. Raporla; mimarın tasarım anlayışı, mesleğe ve topluma katkıları gibi ödüle layık görülmesindeki sebepler yer almaktadır. Bu raporlar irdelene için önemli bir veri tabanı oluşturmaktadır. Ayrıca ödülün içeriğini anlatan birkaç makale ve Rahmoun’a ait “Çağdaş Mimarlıkta Anlam: Pritzker Ödüllü (2000-2016) Mimarlar Üzerine Bir Çalışma” isimli tez çalışması dışında, Pritzker Mimarlık Ödülü’nün akademik ortamda yeterince tartışılmadığı saptanmış, bu durum da konunun seçiminde etkili olmuştur.(Rahmoun, 2018)

Sonuç olarak; Pritzker Mimarlık Ödülü analiz edilmek üzere seçilmiş, mimarlık ortamı, mimari kavramlarda yaşanan değişimler ve mimarlığın öncelikleri bu ödül üzerinden okunmaya çalışılmıştır.

2. YAPILAN ÇALIŞMALAR

2.1. Çalışmanın Yöntemi

“Bilim kavramlar olmadan var olamaz; kavramlar, bizim olguları anlamamıza ve bu olgular üzerinde etkili düşünmemize yardımcı olur. Bir kavrama bir ad verdiğimiz zaman; o kavramla ilgili sorular sorabiliriz, o kavramı inceleyebiliriz ve başka kavramlarla ilişkilendirebiliriz”,(Strauss ve Corbin,1990).

Kavram, sözcüklere gerçek anlamlarını vermek ve bunlar aracılığıyla düşünmek; olayların ve süreçlerin özünü kavrayıp temel yanlarına ve özelliklerine ilişkin genellemeler elde etmek olanağını sağlayan, nesnel çevrenin insan düşüncesindeki yansıma biçimidir (Ozankaya,1980). Mimari öğelerin kavramlarla değerlendirilmesi Vitruvius’tan bugüne sürmektedir. Vitruvius’un mimari eserlerde olması gerektiğini düşündüğü “Sağlamlık, Uygunluk, Güzellik” ilkeleri, zamanla alt kavramlara ayrılmış, bu kavramlara yeni kavramlar eklenmiştir. Bu konuda yapılmış çok sayıda çalışma olduğu bilinmektedir (Beşgen, 2001; Aydın, 1993).

Mimarlığı kavramlar üzerinden okumak ve yorumlamak bu anlamda sık başvurulan bir yol olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu çalışma kapsamında da jüri raporlarında geçen sözcükler aracılığı ile mimarlığın 1979 yılından bugüne öne çıkan kavramları Pritzker Ödülleri üzerinden elde edilmeye çalışılmıştır.

Çalışma kapsamında nitel araştırma yöntemlerinden “içerik analizi yöntemi” kullanılmıştır.

2.1.1. İçerik Analizi Yöntemi

İçerik analizi yöntemi verilerin tanımlandığı, tanımlanan verilerin içinde saklı olabilecek gerçeklerin ortaya çıkarılmaya çalışıldığı bir yöntemdir(Yıldırım ve Şimşek, 2005). Holsti ve Stone içerik analizini; “bir metinde özelleştirilmiş karakteristiklerin nesnel ve dizgeli olarak kimlikleştirilmesinden çıkarımlarda bulunma” olarak tanımlamışlardır (Aziz, 1994).

İçerik analizi yöntemi el ile veya bilgisayar programları aracılığıyla yapılabilmektedir(Yıldırım ve Şimşek, 2005). Bilgisayar programları aracılığıyla yapılan analizler sayısal verilere dayandırılmaktadır. El ile yapılan analizlerde ise ortaya çıkarılan

kavramlar anlamlarına göre değerlendirilebilmektedir. Tüm bu nedenlerden dolayı çalışma kapsamında el ile yapılan içerik analizi yöntemi kullanılmıştır.

Temelde yapılan işlem; birbirine benzeyen verileri belirli kavramlar ve temalar çerçevesinde bir araya getirmek ve bunları okuyucunun anlayabileceği bir biçimde düzenleyerek yorumlamaktır. İçerik analizi yöntemi dört aşamadan oluşmaktadır. Bunlar;

Verilerin kodlanması: Elde edilen veriler incelenerek anlamlı bölümler oluşturulmaya ve her bölümün kavramsal olarak ne anlam ifade ettiği bulunmaya çalışılır. Bu bölümler bir sözcük veya paragraf olabilir. Kendi içinde anlamlı bir bütün oluşturan veriler araştırmacı tarafından kodlanır. Bu kodlama; bir sözcük ya da söz dizimi olabilir. Kodlanan tüm verilerle bir inceleme tablosu oluşturulur. Verilerin kodlanması aşaması üç şekilde gerçekleştirilebilmektedir(Yıldırım ve Şimşek, 2005):

- Daha önceden belirlenmiş kavramlara göre yapılan kodlama
- Verilerden çıkarılan kavramlara göre yapılan kodlama
- Genel bir çerçeve içinde yapılan kodlama

Çalışma kapsamında “verilerden çıkarılan kavramlara yapılan kodlama” kullanılmıştır.

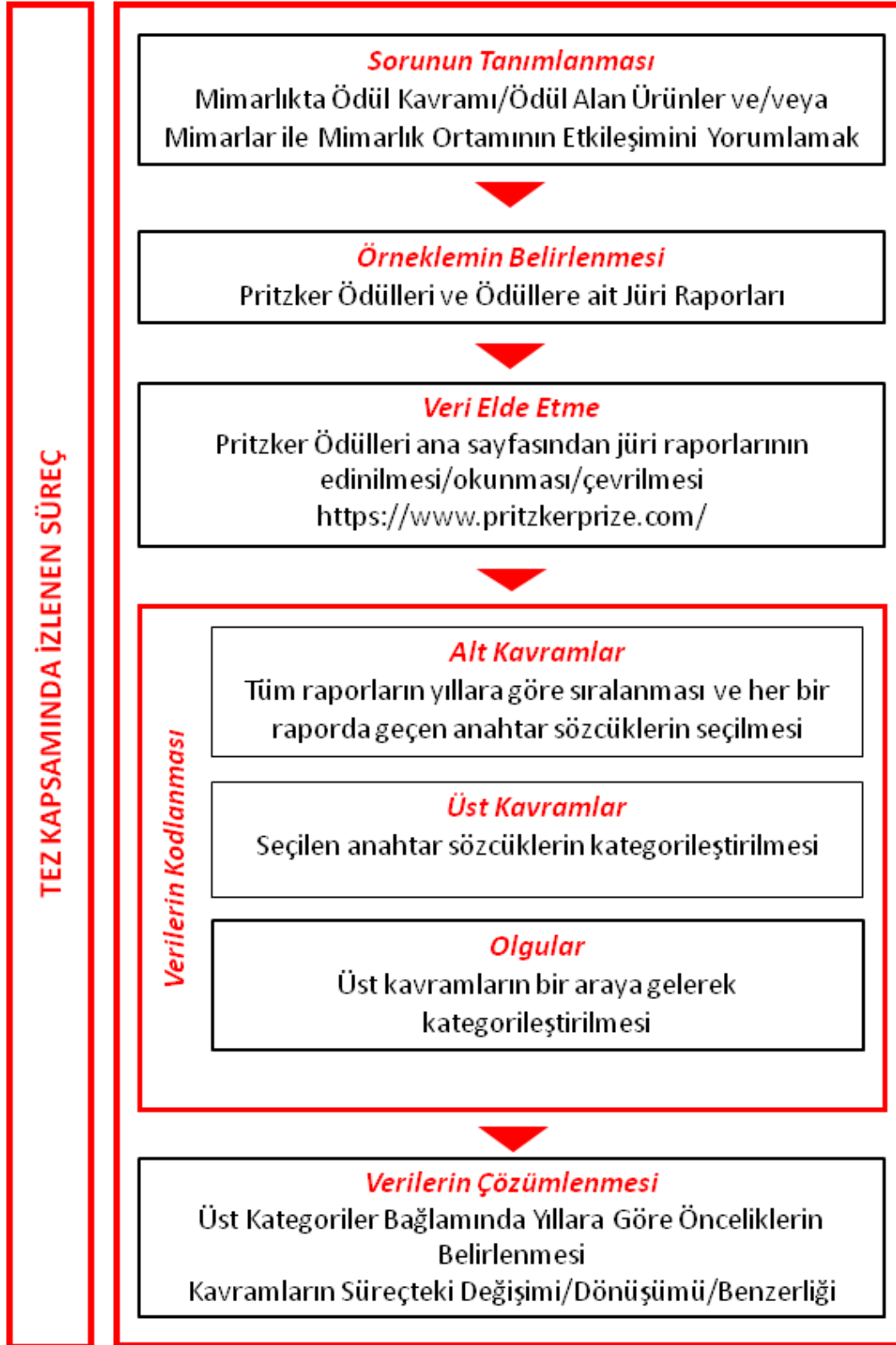
Temaların bulunması: Temaların bulunması aşaması için önce kodlar bir araya getirilerek incelenir. Kodlar arasındaki ortak yönler bulunmaya çalışılır. Kategorize edilen kodlara göre temalar belirlenir.

Verilerin kodlara ve temalara göre düzenlenmesi ve tanımlanması: İlk iki aşamada toplanılan verilerin düzenlenebileceği bir sistem oluşturulur. Bu sisteme göre elde edilen veriler düzenlenir ve bu şekilde belirli olgulara göre verileri tanımlamak ve yorumlamak mümkün olabilir.

Bulguların Yorumlanması: Tanımlanan bulgular yorumlanarak çıkarımlarda bulunulur.

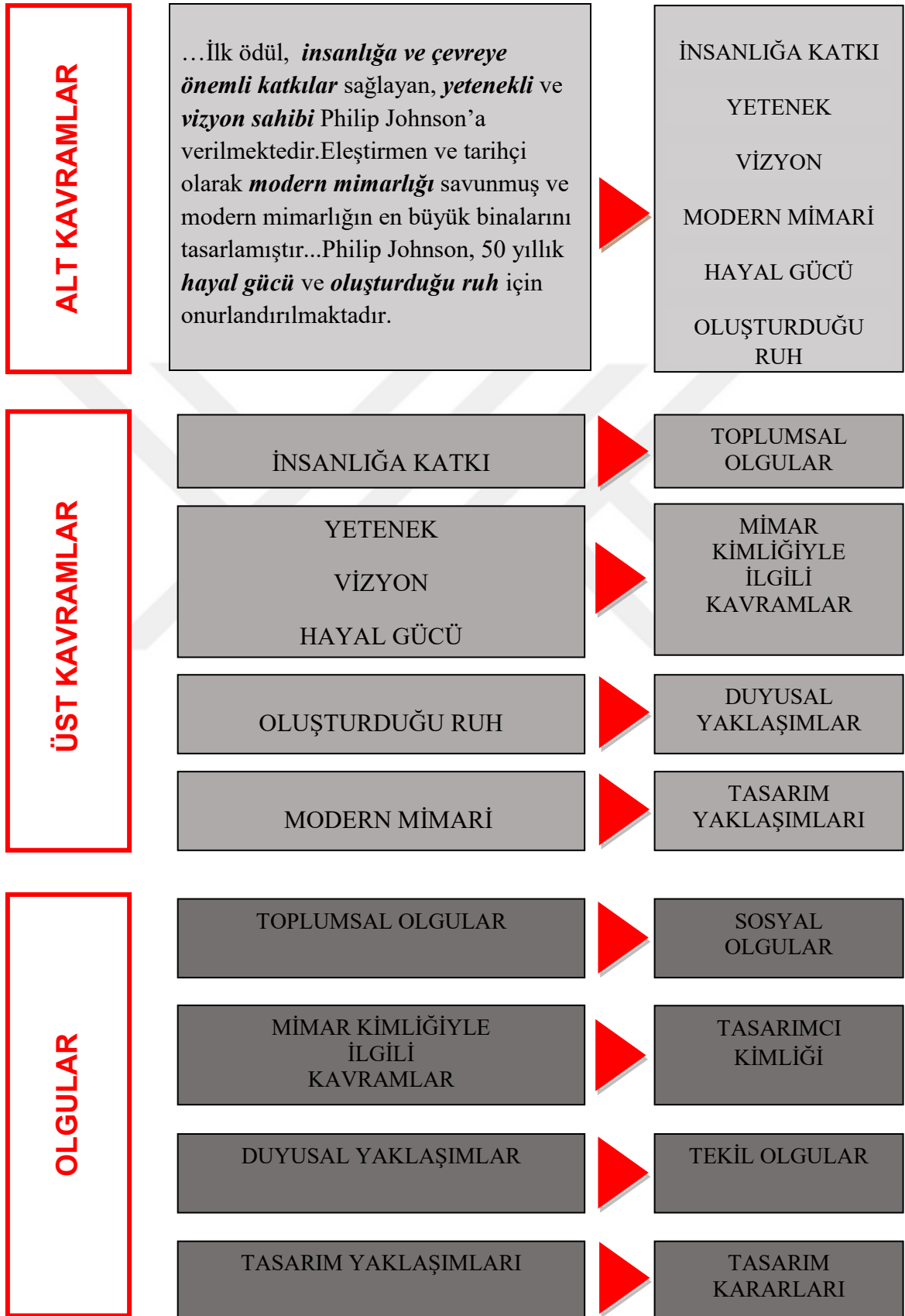
İçerik analizi yöntemi, çalışma kapsamında aşağıdaki şekilde ele alınmıştır(Tablo 3):

Her bir metin için (jüri raporları) içeriği yansıtan veriler elde edilmiştir. Elde edilen veriler bazen bir sözcük, bazen bir sözcük dizisi olarak ele alınıp varılan kavramlar, ortak başlıklar altında toplanarak temalar oluşturulmuştur. Birbiriyle ilişkili olduğu düşünülen temalar ise son olarak genel başlıklar altında toplanmıştır. Elde edilen bulgular sonucunda, Pritzker Mimarlık Ödülleri aracılığı ile mimarlığın öncelikleri ve değişimi üzerine yorumlar yapılmıştır. Kullanılan veriler tez yorumlanarak analiz tabloları oluşturulmuştur.

Tablo 3. Mimarlıkta içerik analizi yönteminin çalışmaya uyarlanması⁴

⁴ Tabloda yer Verilerin Kodlanması aşaması Tablo.4' te bir örnekle açıklanmıştır.

Tablo 4. 1979 yılı Philip Johnson'a ait jüri raporu verilerinin analizi

Tablo 4'te içerik analizi kapsamında yapılan analizler ele alınan bir rapor üzerinden açıklanmaktadır. Philip Johnson'a ait jüri raporunun analizi sonucu "insanlığa katkı", "yetenek", "vizyon", "modern mimari", "hayal gücü" ve "oluşturduğu ruh" alt kavramları ortaya çıkmaktadır. Alt kavramların benzerliklerine göre gruplanmasıyla "toplumsal olgular", "mimar kimliğiyle ilgili kavramlar", "duyusal yaklaşımlar" ve "tasarım yaklaşımları" üst kavramları meydana gelmektedir. Diğer mimarlara ait jüri raporlarından oluşan üst kavramlara da bakıldığında bazı üst kavramların ortak bir paydada buluşabileceği gözlemlenerek "sosyal olgular", "tasarımcı kimliği ile ilgili kavramlar", "tasarım kararları" ve herhangi bir üst kavramla benzerliği bulunmayan kavramların oluşturduğu "tekil olgular" genel başlıkları ortaya çıkmaktadır. Philip Johnson'a ait jüri raporuyla açıklanan yöntem sıradaki bölümde bütün raporlar için uygulanmaktadır.

2.2. Jüri Raporlarının Analizleri ⁵

Pritzker Mimarlık Ödülü jürisi tarafından her sene ödül verilen mimarlar hakkında rapor hazırlanmaktadır. Yıllar içerisinde jüri değişse bile oluşturulan rapor içerikleri benzer olmaktadır. Raporlarda ödül kazanan mimarın meslek yaşamı boyunca mimariye ne gibi katkılarda bulunduğu ve neden ödüle layık görüldüğünden bahsedilmektedir. Çalışma kapsamında her seneyi kapsayan bu raporlar içerik analizi yöntemiyle oluşturulmuştur. Öncelikle her bir mimar için raporlarda mimarın ödüle layık görülme nedenleri kavramsal olarak kodlanmıştır. Oluşturulan kavramlar benzerlik durumlarına göre yeniden kodlanarak üst kavramları oluşturmuştur. Aşağıda bahsi geçen alt ve üst kavramlar her bir mimar için tablolaştırılarak sunulmuştur (Pritzker Ödülleri analiz tablosu 1-42).

⁵ Jüri raporlarına ve analiz tablolarındaki verilere <https://www.pritzkerprize.com/laureates> adresinden ulaşılmıştır. Analiz tablolarında verilen yapı örneklerinin orijinal isimlerinin kullanılması uygun bulunmuştur.

Tablo 5. Philip Johnson tanıtım tablosu

PHILIP JOHNSON	ÖZGEÇMİŞ	ÖRNEK YAPILARI	PRITZKER MİMARLIK ÖDÜLÜ
	 <p>Philip Johnson 1906 yılında Cleveland, Ohio'da doğdu. 36 yaşında ilk binasını tasarladı. Eleştirmen, yazar, tarihçi ve müze müdürü olarak çalıştı. 1989 yılından sonra zamanını kendi projelerine ayırdı. 2005 yılında vefat etti.</p>	 <p>Glass House Connecticut, 1949</p>	ÖDÜL KAZANDIĞI YIL
		 <p>AT&T Corporate Headquarters New York, 1984</p>	1979
		 <p>Crystal Cathedral California, 1980</p>	JÜRİ ÜYELERİ
 <p>University of Houston, Teksas, 1985</p>	<p>J. Carter Brown Lord Clark of Saltwood Arata Isozaki J. Irwin Miller Cesar Pelli Carleton Smith Arthur Drexler</p>		

Tablo 6. Pritzker Ödülleri analiz tablosu 1

PRITZKER ÖDÜLLERİ ANALİZ TABLOSU 1: PHILIP JOHNSON-1979				
METİN		ALT KAVRAMLAR	ALT KAVRAMLAR	ÜST KAVRAMLAR
<p>...İlk ödül, <i>insanlığa ve çevreye önemli katkılar</i> sağlayan, <i>yetenekli</i> ve <i>vizyon sahibi</i> Philip Johnson'a verilmektedir. Eleştirmen ve tarihçi olarak <i>modern mimarlığı</i> savunmuş ve modern mimarlığın en büyük binalarını tasarlamıştır... Philip Johnson, 50 yıllık <i>hayal gücü</i> ve <i>oluşturduğu ruh</i> için onurlandırılmaktadır.</p>	→	İnsanlığa Katkı	• İnsanlığa Katkı	TOPLUMSAL OLGULAR
	→	Yetenek		
	→	Vizyon	• Yetenek	MİMAR KİMLİĞİYLE İLGİLİ KAVRAMLAR
	→	Modern Mimari	• Vizyon	
	→	Hayal Gücü	• Hayal Gücü	
	→	Oluşturduğu Ruh	• Oluşturduğu Ruh	DUYUSAL YAKLAŞIMLAR
			• Modern Mimari	TASARIM YAKLAŞIMLARI

Tablo 7. Luis Barragan tanıtım tablosu

LUIS BARRAGAN	ÖZGEÇMİŞ	ÖRNEK YAPILARI	PRITZKER MİMARLIK ÖDÜLÜ
	 <p>1902 yılında Meksika’da doğdu. Mesleki eğitimini mühendis olarak 23 yaşında bitirdi ve mimari becerilerini kendi öğrendi. 1920’li yıllarda yaptığı seyahatler sonucu Kuzey Afrika ve Akdeniz’in yerel mimarisine ilgisi arttı. Bahçelerin tasarımının da evler kadar önemli olduğunu ve huzur ifade etmeyen herhangi bir mimari eserin hatalı olduğunu söylemiştir. 1988 yılında vefat etti.</p>	 <p>Cuadra San Cristobal, Mexico, 1968</p>	ÖDÜL KAZANDIĞI YIL
			1980
		 <p>Barragan House, Mexico, 1948</p>	JÜRİ ÜYELERİ
 <p>Capuchinas Sacramentarias del Purismo Corazon de Maria, Mexico, 1960</p> <p>Fuente de los Amantes, Mexico, 1968</p>		<p>J. Carter Brown Lord Clark of Saltwood Arata Isozaki Philip Johnson J. Irwin Miller Cesar Pelli Carleton Smith Arthur Drexler</p>	

Tablo 8. Pritzker Ödülleri analiz tablosu 2

PRITZKER ÖDÜLLERİ ANALİZ TABLOSU 2: LUIS BARRAGAN -1980				
METİN		ALT KAVRAMLAR	ALT KAVRAMLAR	ÜST KAVRAMLAR
<p>Luis Barragán'ı <i>şiiysel hayal gücüne</i> bağlı mimarlığından dolayı onurlandırıyoruz...</p> <p><i>Yalnızlığın insanoğlunun kaderi olduğu kabulü, Barragán'ın eserlerine sinmiştir...Bahçe, Başlangıç'ın, şapel ise Son'un</i> mitidir. Barragán'a göre, <i>mimari, insanoğlunun her iki ucu arasında yaşamına verdiği biçimdir.</i></p>	→	Şiiysel	• Şiiysel	DUYUSAL YAKLAŞIMLAR
	→	Yalnızlığın insanoğlunun Kaderi Olduğu Kabulü		
	→	Bahçe: Başlangıç	• Bahçe: Başlangıç	
	→	Şapel:Son	• Şapel:Son	
	→	İnsanoğlunun Her İki Ucu Arasında Yaşamına Verdiği Biçim=Mimari	• Yalnızlığın İnsanoğlunun Kaderi Olduğu Kabulü	
			• İnsanoğlunun Her İki Ucu Arasında Yaşamına Verdiği Biçim=Mimari	

Tablo 9. James Stirling tanıtım tablosu

JAMES STIRLING	ÖZGEÇMİŞ	ÖRNEK YAPILARI	PRITZKER MİMARLIK ÖDÜLÜ
	<p>1926 yılında Glasgow’da doğdu. Liverpool Üniversitesi Mimarlık Fakültesinde eğitim gördü. 1956’da James Gowan ile birlikte çalışmaya başladı. 1977’de Alvar Aalto madalyası, 1980’de RIBA altın madalyası ve 1981’de Pritzker Ödülüne layık görüldü. 1992 yılında vefat etti.</p>	 <p>Engineering Building, University of Leicester Engineering Building, United Kingdom, 1959</p>	ÖDÜL KAZANDIĞI YIL
		 <p>History Faculty Library, Cambridge University, United Kingdom, 1967</p>	1981
		 <p>St Andrews University, United Kingdom, 1968</p>	JÜRİ ÜYELERİ
 <p>Neue Staatsgalerie, Germany, 1983</p>		<p>J. Carter Brown Lord Clark of Saltwood Arata Isozaki Philip Johnson J. Irwin Miller Cesar Pelli Carleton Smith Arthur Drexler</p>	

Tablo 10. Pritzker Ödülleri analiz tablosu 3

PRITZKER ÖDÜLLERİ ANALİZ TABLOSU 3: JAMES STIRLING -1981						
METİN		ALT KAVRAMLAR		ALT KAVRAMLAR		ÜST KAVRAMLAR
<p><i>Modern Akım'dan Yeni Akım'ın mimarisine geçişin</i> lideri olarak -yılların dahisi- James Stirling'i onurlandırıyoruz.</p> <p>Stirling'i bu gelenek içinde farklı kılan şey, onun <i>özgünlüğüdür...</i></p>	→	Modern Akımdan Yeni Akıma Geçiş				
	→	Özgün		• Özgün	▶	ÖZGÜNLÜK
				• Modern Akımdan Yeni Akıma Geçiş	▶	TASARIM YAKLAŞIMLARI

Tablo 11. Kevin Roche tanıtım tablosu

KEVIN ROCHE	ÖZGEÇMİŞ	ÖRNEK YAPILARI	PRITZKER MİMARLIK ÖDÜLÜ
	<p>1922 yılında İrlanda, Dublin’de doğdu. 1945 yılında Dublin Ulusal Üniversitesi’nden mimarlık derecesini aldı. Roche, mimarlığın katı bir kalıp içine düşmemesi gerektiğini savundu. Çalışmalarını kategorilere ayırmak için bazı girişimlerde bulunuldu fakat hepsini reddetti. 2019 yılında vefat etti.</p>	 <p>Ford Foundation Headquarters, New York, 1963</p>	<p>ÖDÜL KAZANDIĞI YIL</p>
		 <p>Knights of Columbus Headquarters, Connecticut, 1970</p>	<p>1982</p>
		 <p>College Life Insurance Company Headquarters, Indiana, 1971</p>	<p>JÜRİ ÜYELERİ</p>
 <p>Center for the Arts, Wesleyan University, Connecticut, 1973</p>		<p>J. Carter Brown Lord Clark of Saltwood Arata Isozaki Philip Johnson J. Irwin Miller Cesar Pelli Thomas J. Watson, Jr. Carleton Smith Arthur Drexler</p>	

Tablo 12. Pritzker Ödülleri analiz tablosu 4

METİN	ALT KAVRAMLAR	ALT KAVRAMLAR	ÜST KAVRAMLAR
<p>... Kevin Roche'un güçlü eserleri bazen modayla kesişiyor, bazen modanın gerisinde kalıyor fakat genellikle modayı belirliyor.</p> <p>Kevin Roche'u anlatmak hiç de kolay değildir: yeniliğe ibadet etmeyen bir yenilikçi, trendlere ilgisiz bir profesyonel, harika işler düşünen ve gerçekleştiren sessiz ve alçakgönüllü bir adam...</p>	<p>→ Modayı Belirleyen</p> <p>→ Yenilikçi</p>	<p>• Modayı Belirleyen</p> <p>• Yenilikçi</p>	<p>TASARIM YAKLAŞIMLARI</p>

Tablo 13. I.M.Pei tanıtım tablosu

I.M. PEI	ÖZGEÇMİŞ	ÖRNEK YAPILARI	PRITZKER MİMARLIK ÖDÜLÜ
	<p>Pei 1917 yılında Çin’de doğdu.1935 yılında Pensilvanya Üniversitesi’nde ardından Massachusetts Teknoloji Enstitüsü’nde ve Harvard Tasarım Enstitüsü’nde eğitim aldı. 1955’te I.M. Pei & Associates’in ortaklığını kurdu. 1966’da I.M. Pei & Partners oldu. Ortaklık, 1968’de Amerikan Mimarlar Enstitüsü’nün 1968 Mimarlık Firması Ödülü’nü aldı. 2019 yılında vefat etti.</p>		ÖDÜL KAZANDIĞI YIL
		National Center for Atmospheric Research, Colorado, 1967	1983
			JÜRİ ÜYELERİ
Everson Museum of Art, Nex York, 1968		<p>J. Carter Brown Arata Isozaki Philip Johnson J. Irwin Miller Kevin Roche Thomas J. Watson Carleton Smith Arthur Drexler</p>	
			
Paul Mellon Arts Center, Connecticut, 1972			
	Herbert Johnson Museum of Art, New York, 1973		

Tablo 14. Pritzker Ödülleri analiz tablosu 5

PRITZKER ÖDÜLLERİ ANALİZ TABLOSU 5: I.M. PEI -1983				
METİN		ALT KAVRAMLAR	ALT KAVRAMLAR	ÜST KAVRAMLAR
<p>... Onun ilgilendiği konu her zaman binalarının yükseldiği çevre olmuştur.</p> <p>... Geçtiğimiz kırk yıl boyunca ürettiği eserler sadece sanayi, hükümet ve kültür sarayları değil, aynı zamanda orta ve düşük gelirli için konutları da kapsamaktadır. Malzemelerin kullanımındaki çok yönlülüğü ve becerileri şairane bir seviyeye yaklaşır.</p> <p>Onun nezaketi ve sabrı, ahenkli bir ortam yaratmak için farklı çıkarlara sahip ve farklı disiplinlerden insanları bir araya getirebilmesini sağlamıştır.</p>	→	Yapılı Çevreye Yaklaşım	• Yapılı Çevreye Yaklaşım	TASARIM YAKLAŞIMLARI
	→	Sosyal Sorumluluk		
	→	Malzeme Kullanımı	• Sosyal Sorumluluk	TOPLUMSAL OLGULAR
	→	İşbirliği İçinde Bulunma	• İşbirliği İçinde Bulunma	MİMAR KİMLİĞİYLE İLGİLİ KAVRAMLAR
			• Malzeme Kullanımı	MALZEME KULLANIMI

Tablo 15. Richard Meier tanıtım tablosu

ÖZGEÇMİŞ	ÖRNEK YAPILARI	PRITZKER MİMARLIK ÖDÜLÜ
<p>RICHARD MEIER</p> <p>49 yaşında Pritzker mimarlık ödülünü alan en genç mimardır. Mimarlık eğitimini Cornell Üniversitesi'nde aldı. 1963'te kendi ofisini açtı. 1972 yılında New York Beşlisi grubunun bir üyesi olarak ve de Kaliforniya eyaletinin Los Angeles şehrinde inşa edilen Getty Merkezi ile ünlendi. 2008 yılında Amerikan Mimarlar Enstitüsü'nün verdiği altın madalya ödülünü kazandı.</p>	 <p>Smith House, Connecticut, 1967</p>	<p>ÖDÜL KAZANDIĞI YIL</p> <p>1984</p>
	 <p>Douglas House, Harbor Springs, 1973</p>	<p>JÜRİ ÜYELERİ</p> <p>J. Carter Brown Giovanni Agnelli Arata Isozaki Philip Johnson J. Irwin Miller Kevin Roche Thomas J. Watson, Jr. Carleton Smith Arthur Drexler</p>
	 <p>The Atheneum, Indiana, 1979</p> <p>High Museum of Art, Georgia, 1983</p>	

Tablo 16. Pritzker Ödülleri analiz tablosu 6

PRITZKER ÖDÜLLERİ ANALİZ TABLOSU 6: RICHARD MEIER -1984				
METİN		ALT KAVRAMLAR	ALT KAVRAMLAR	ÜST KAVRAMLAR
<p>Richard Meier’i tek başına yürüttüğü, <i>modern mimarlığın özü arayışlarından</i> dolayı onurlandırıyoruz. <i>Modern mimarinin biçim çeşitliliğini, zamanımızın beklentilerine cevap verecek şekilde genişletmiştir.</i></p> <p>Berraklık arayışlarında ve <i>ışık ve mekânı dengeleme deneylerinde</i>, kişisel, enerjik ve <i>özgün yapılar</i> yaratmıştır...</p>	→	Modern Mimarlığın Özü Arayışı	• Özgün	ÖZGÜNLÜK
	→	Modern Mimarlığın Biçim Çeşitliliğini Genişletmiş		
	→	Işık Kullanımı	• Işık Kullanımı	DUYUSAL YAKLAŞIMLAR
	→	Özgün		
			• Modern Mimarlığın Özü Arayışı	TASARIM YAKLAŞIMLARI
			• Modern Mimarlığın Biçim Çeşitliliğini Genişletmiş	MİMARİ BİÇİM DİLİ

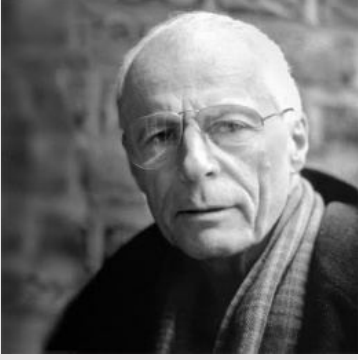

Tablo 17. Hans Hollein tanıtım tablosu

HANS HOLLEIN	ÖZGEÇMİŞ	ÖRNEK YAPILARI	PRITZKER MİMARLIK ÖDÜLÜ
	<p>Hans Hollein, 1934 yılında Avusturya'nın Viyana kentinde doğdu. 1956'da Viyana'daki Güzel Sanatlar Akademisi, Mimarlık Fakültesinden mezun oldu. 1960'da Berkeley'deki California Üniversitesi'nde Master derecesini tamamladı. İsveç ve ABD'de mimarlık firmalarında çalıştı. 2014 yılında vefat etti.</p>	 <p>Retti Candleshop, Austria, 1965</p>	ÖDÜL KAZANDIĞI YIL
		 <p>Jewellery Store Schullin I, Austria, 1974</p>	1985
		 <p>Austrian Travel Agency, Main Office, Austria, 1978</p>	JÜRİ ÜYELERİ
 <p>Museum Abteiberg Moenchengladbach, Germany, 1982</p>		<p>J. Carter Brown Giovanni Agnelli Philip Johnson Ricardo Legorreta Fumihiko Maki J. Irwin Miller Kevin Roche Thomas J. Watson Brendan Gill Arthur Drexler</p>	

Tablo 18. Pritzker Ödülleri analiz tablosu 7

PRITZKER ÖDÜLLERİ ANALİZ TABLOSU 7: HANS HOLLEIN -1985				
METİN		ALT KAVRAMLAR	ALT KAVRAMLAR	ÜST KAVRAMLAR
<p>Pritzker Ödülü Jürisi, Hans Hollein'i, zekâ ve seçici bir zevkle Yeni Dünyanın olduğu kadar Eski Dünyanın da geleneklerinden faydalanan, mesleğinin ustası bir mimar olarak onurlandırır... Müzelerin, okulların, mağazaların ve toplu konutların tasarımında, cesur biçimleri ve renkleri, detayların zarif arıtımıyla karıştırır ve en zengin eski mermerleri ve en yeni plastikleri bir araya getirmekten asla çekinmez. Jüri, gençleri risk almaya teşvik eden, bununla birlikte tasarımcının değil, tasarlanan şeyin büyük önem taşıdığını unutmamaları gerektiğini söyleyen Hans Hollein'i onurlandırıyor.</p>	→	Gelenek	• Gelenek	GELENEKSELLİK
	→	Cesur Biçimler		
	→	Eski Mermer Ve Yeni Plastik Birlikte Kullanım	• Cesur Biçimler	MİMARİ BİÇİM DİLİ
	→	Risk Alma	• Eski Mermer Ve Yeni Plastik Birlikte Kullanım	MALZEME KULLANIMI
			• Risk Alma	MİMAR KİMLİĞİYLE İLGİLİ KAVRAMLAR

Tablo 19. Gottfried Bohm tanıtım tablosu

GOTTFRIED BOHM	ÖZGEÇMİŞ	ÖRNEK YAPILARI	PRITZKER MİMARLIK ÖDÜLÜ
	 <p>Gottfried Böhm 1920'de Almanya'da doğdu. 1946 yılında Münih'teki Teknik Üniversite'den mezun oldu. 1947'de babasının mimarlık ofisinde çalışmaya başladı. 1951 yılında çalışmak için New York'a gitmiştir. Almanya'ya döndüğünde birçok kilise, müze, ofis, apartman tasarımı yapmıştır.</p>	 <p>Dwelling house, Cologne Weiss, 1955</p>	ÖDÜL KAZANDIĞI YIL
			1986
			JÜRİ ÜYELERİ
		 <p>Neviges Pilgrimage Church, Germany, 1968</p> <p>City Hall, Germany, 1969</p> <p>Museum of the Diocese, Germany, 1975</p>	<p>J. Carter Brown Giovanni Agnelli Ricardo Legorreta Fumihiko Maki Kevin Roche Thomas J. Watson Brendan Gill Arthur Drexler</p>

Tablo 20. Pritzker Ödülleri analiz tablosu 8

METİN	ALT KAVRAMLAR	ALT KAVRAMLAR	ÜST KAVRAMLAR
<p>... <i>Geçmişi çağrıştıran eserleri atalarımızdan miras aldığımızla, sahip olduğumuz ama yeni edindiğimizi bir araya getirir.</i> Bu, Pritzker Mimarlık Ödülü'nün onurlandırmaktan mutluluk duyduğu esrarengiz ve canlandırıcı bir birlikteliktir.</p>	<p>Geçmişten İzler Taşıyan Çağdaş Eserler</p>	<ul style="list-style-type: none">• Geçmişten İzler Taşıyan Çağdaş Eserler	<p>TASARIM YAKLAŞIMLARI</p>

Tablo 21. Kenzo Tange tanıtım tablosu

	ÖZGEÇMİŞ	ÖRNEK YAPILARI	PRITZKER MİMARLIK ÖDÜLÜ
KENZO TANGE		 <p>Hiroshima Peace Memorial Museum, Japan, 1955</p>	ÖDÜL KAZANDIĞI YIL
	<p>1913'te Japonya'da doğdu. 1987 Pritzker Mimarlık Ödülü'nü kazanan Kenzo Tange, Japonya'nın en onurlu mimarlarından biridir. Sadece kendi çalışmaları için değil aynı zamanda genç mimarlar üzerindeki etkisine de saygı duyulur. 1935 yılında Tokyo Üniversitesinde Mimarlık okudu. 1959 yılında doktorasını tamamladı. 1961 yılında kendi kurduğu tasarım bürosunda çalışmaya başladı. 1965 yılında RIBA Uluslar Arası Mimarlık Ödülü'nü kazanmıştır. 2005 yılında vefat etti.</p>	 <p>St Mary's Cathedral, Japan, 1955</p>	1987
		 <p>Yoyogi National Gymnasium, Japan, 1964</p>	JÜRİ ÜYELERİ
		 <p>Yokohama Museum of Art, Japan, 1989</p> <p>Tokyo City Hall Complex, Japan, 1991</p>	<p>J. Carter Brown Giovanni Agnelli Ada Louise Huxtable Ricardo Legorreta Fumihiko Maki Kevin Roche Jacob Rothschild Brendan Gill Stuart Wrede</p>

Tablo 22. Pritzker Ödülleri analiz tablosu 9

PRITZKER ÖDÜLLERİ ANALİZ TABLOSU 9 : KENZO TANGE -1987				
METİN		ALT KAVRAMLAR	ALT KAVRAMLAR	ÜST KAVRAMLAR
<p>... Kenzo Tange, yapıtlarının yanı sıra, mimarlığın önde gelen <i>kuramcısı</i> ve ilham veren bir <i>öğretmen</i> olmuştur...1964'te Tokyo'da düzenlenen Olimpiyat Oyunları için tasarladığı stadyumları genellikle yirminci yüzyılda inşa edilen en güzel yapılar arasında tanımlanır. <i>Tange, bir tasarım hazırlarken insanı keyiflendiren şekillere ulaşır çünkü bu şekiller aynı anda hem tam olarak hatırlanmayan çok eski bir geçmişten çıkmış gibidir hem de nefes kesici bir şekilde bugüne aittir.</i></p>	→	Kuramcı	<ul style="list-style-type: none"> • Geçmişten İzler Taşıyan Çağdaş Eserler 	TASARIM YAKLAŞIMLARI
	→	Öğretmen		
	→	Geçmişten İzler Taşıyan Çağdaş Eserler		

Tablo 23. Oscar Niemeyer tanıtım tablosu

OSCAR NIEMEYER	ÖZGEÇMİŞ	ÖRNEK YAPILARI	PRITZKER MİMARLIK ÖDÜLÜ
	 <p>Oscar Niemeyer 1907’de Rio de Janeiro’da doğdu. Aynı kentteki Güzel Sanatlar Okulu’nda mimarlık öğrenimi gördü. Uluslar arası modern mimarinin öncülerindendir. Betonu estetik hedeflere yönelik bir plastik malzeme olarak kullanmanın öncülüğünü yapmıştır. 2012 yılında vefat etti.</p>	 <p>Metropolitan Cathedral of Brasilia, Brazil, 1970</p>	ÖDÜL KAZANDIĞI YIL
		 <p>Niterói Contemporary Art Museum, Brazil, 1996</p>	1988
		 <p>Congress (Chamber of Deputies and Congress Office Towers), Brazil, 1960</p>	JÜRİ ÜYELERİ
		<p>J. Carter Brown Giovanni Agnelli Ada Louise Huxtable Ricardo Legorreta Fumihiko Maki Kevin Roche Jacob Rothschild Bill Lacy Stuart Wrede</p>	

Tablo 24. Pritzker Ödülleri analiz tablosu 10

PRITZKER ÖDÜLLERİ ANALİZ TABLOSU 10 : OSCAR NIEMEYER -1988				
METİN		ALT KAVRAMLAR	ALT KAVRAMLAR	ÜST KAVRAMLAR
<p>Bir milletin tarihinde öyle bir an olur ki, bir birey çıkıp o kültürün özünü yakalar ve o öze biçim verir. Bu bazen müzik, resim, heykel veya bazen de edebiyatta olur. Oscar Niemeyer bu özü mimarisiyle yakalar...</p> <p>...Niemeyer, mimaride yeni kavramlara öncülük eden ilklerden biri olarak kabul edilir. Ülkesinin köklerine bağlı büyük mimarlık arayışları sadece Brezilya'da değil, dünya çapında yeni plastik biçimlerle ve binalarda lirizm ile sonuçlanmıştır. Niemeyer yaşam boyu başarılarından dolayı Pritzker Mimarlık Ödülüne layık görülmüştür.</p>	→	Kültürün Özünü Yakalar Ve Biçim Verir	• Kültürün Özünü Yakalar Ve Biçim Verir	TASARIM YAKLAŞIMLARI
	→	Yeni Kavramlar	• Yeni Kavramlar	MİMARİ TERMİNOLOJİ/ SÖYLEM DİLİ
	→	Plastik Biçimler	• Şiirsellik	DUYUSAL YAKLAŞIMLAR
	→	Şiirsellik	• Plastik Biçimler	MİMARİ BİÇİM DİLİ

Tablo 25. Gordon Bunshaft tanıtım tablosu

GORDON BUNSHAFT	ÖZGEÇMİŞ	ÖRNEK YAPILARI	PRITZKER MİMARLIK ÖDÜLÜ
	 <p>Gordon Bunshaft 1909'da New York'da doğdu. Massachusetts Teknoloji Enstitüsü'nde mimarlık öğrenimi gördü. Avrupa ve Kuzey Afrika'da çalıştı. ABD'nin en büyük firmalarından SOM firmasında çalıştı. 1990 yılında vefat etti.</p>	 <p>Albright Knox Art Gallery, New York, 1962</p>	ÖDÜL KAZANDIĞI YIL
		 <p>Lever House, New York, 1952</p>	1988
		 <p>Joseph H. Hirshhorn Museum and Sculpture Garden, ABD, 1974</p>	JÜRİ ÜYELERİ
 <p>Yale University, Beinecke Rare Book and Manuscript Library, Connecticut, 1963</p>		<p>J. Carter Brown Giovanni Agnelli Ada Louise Huxtable Ricardo Legorreta Fumihiko Maki Kevin Roche Jacob Rothschild Bill Lacy Stuart Wrede</p>	

Tablo 26. Pritzker Ödülleri analiz tablosu 11

PRITZKER ÖDÜLLERİ ANALİZ TABLOSU 11 : GORDON BUNSHAFT -1988				
METİN		ALT KAVRAMLAR	ALT KAVRAMLAR	ÜST KAVRAMLAR
<p>...Bunshaft'ın kırk yıl boyunca tasarladığı modern mimari başyapıtları eşsiz bir çağdaş teknoloji ve malzeme anlayışını gözler önüne serer.</p> <p>Mimarlığın müşteri ve tasarımcı arasında ortak bir girişim olduğu düşüncesiyle işbirlikleri oluşturmuş ve yapılarını kullanacak insanlar için insanlık ve işlevselliğin uygun bir şekilde birleştiği harika binaların ortaya çıkmasını sağlamıştır.</p> <p>... Kendi çağının akranları ve eleştirmenleri tarafından yetenekleri kabul görmüş Gordon Bunshaft'a yaratıcılığın dolayı verilen Pritzker Mimarlık Ödülü, onun tarihteki yerini sağlamlaştırmıştır.</p>	→	Çağdaş Teknoloji	• Çağdaş Teknoloji	TEKNOLOJİ/ STRÜKTÜR
	→	Malzeme	• Malzeme	MALZEME KULLANIMI
	→	İşbirliği İçinde Çalışma	• Kullanıcı Odaklı	TOPLUMSAL OLGULAR
	→	Kullanıcı Odaklı	• İşlevsellik	İŞLEVSELLİK
	→	İşlevsellik	• Yaratıcılık	MİMAR KİMLİĞİYLE İLGİLİ KAVRAMLAR
	→	Yaratıcılık	• İşbirliği İçinde Çalışma	

Tablo 27. Frank Gehry tanıtım tablosu

ÖZGEÇMİŞ	ÖRNEK YAPILARI	PRITZKER MİMARLIK ÖDÜLÜ
<p>FRANK GEHRY</p> <p>1929'da Kanada'da doğdu. University of Southern California ve Harvard'da mimarlık eğitimi aldıktan sonra 1963 yılında Frank o. Gehry and Associates adıyla kurduğu bir şirkette mimarlık pratiğine başlamıştır. Yakın geçmişte, dokunaklı eğrisel formlar ile dekonstrüktivist çizgisini birleştiren belirgin eserler vermiştir. 1999'da American Institute of Architects Altın Madalyası'nı kazanmıştır.</p>	 <p>Gehry Residence, California, 1978</p>	<p>ÖDÜL KAZANDIĞI YIL</p>
		<p>1989</p>
	 <p>California Aerospace Museum, California, 1978</p> <p>Guggenheim Museum, Spain, 1997</p> <p>DZ Bank, Germany, 1999</p> <p>Pritzker Pavilion, Illinois, 2004</p>	<p>JÜRİ ÜYELERİ</p>
		<p>J. Carter Brown Giovanni Agnelli Ada Louise Huxtable Ricardo Legorreta Kevin Roche Jacob Rothschild Bill Lacy</p>

Tablo 28. Pritzker Ödülleri analiz tablosu 12

PRITZKER ÖDÜLLERİ ANALİZ TABLOSU 12 : FRANK GEHRY -1989				
METİN	ALT KAVRAMLAR	ALT KAVRAMLAR	ÜST KAVRAMLAR	
<p><i>Retrospektiflerin risk almadan daha yaygın olduğu, geleceğe yönelik değil de çok sık geriye bakan sanatsal bir iklimde, Frank O. Gehry'nin mimarisini onurlandırmak önemlidir.</i></p> <p>Popülist Güney Kaliforniya perspektifini geride bırakıp ilerleyen Gehry'nin ferahlatıcı bir şekilde orijinal ve tamamen Amerikan eserleri, mimarlık sanatını vurgulayan oldukça rafine, sofistike ve maceracı bir estetiktir.</p> <p>Bazen tartışmalı ama her zaman göze çarpan eserleri, yerleşmiş geleneklere karşı çıkan, delişmen ve geçici olarak tanımlanmıştır...</p> <p>...Her ne kadar ödül başarılarla dolu ömürlere verilse de, jüri, Sayın Gehry'nin ödülü yirminci yüzyılın mimarisine yaptığı önemli katkularından dolayı olduğu kadar "sürmekte olan" olağanüstü çalışmalarına devam etmesine yönelik bir teşvik olarak da kabul edeceğini umar.</p>	→ Yenilikçi	• Yenilikçi	TASARIM YAKLAŞIMLARI	
	→ Özgün	• Estetik		ÖZGÜNLÜK
	→ Estetik	• Gelenek Karşıtı		
	→ Gelenek Karşıtı	• Özgün	MİMARİ BİÇİM DİLİ	
	→ Cesur Biçimler	• Cesur Biçimler		

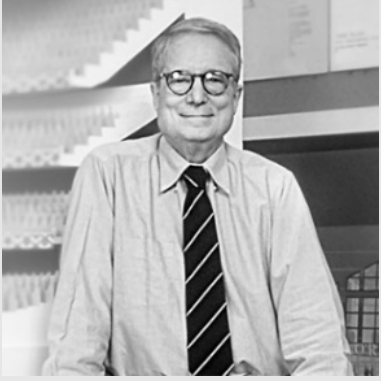

Tablo 29. Aldo Rossi tanıtım tablosu

ALDO ROSSI	ÖZGEÇMİŞ	ÖRNEK YAPILARI	PRITZKER MİMARLIK ÖDÜLÜ
	 <p>Aldo Rossi, İtalya'nın Milano kentinde 1931 yılında doğdu. 1959 yılında Milan Politeknik Üniversitesi mimarlık bölümünden mezun oldu. Rossi, üniversite yıllarından itibaren Contemporaneo gibi dergilerde yazılar yazmaya başladı. Zamanın ateşli kültür tartışmalarının en aktif katılımcılardan biri haline geldi. Daha sonra makalelerini "Mimarlık ve Şehir Hakkında Seçilmiş Yazılar" isimli kitabında topladı. 4 Eylül 1997 tarihinde, İtalya'nın Milano şehrinde öldü.</p>	 <p>San Cataldo Cemetery, Italy, 1984</p>	<p>ÖDÜL KAZANDIĞI YIL</p> <p>1990</p>
		 <p>Drawing for San Cataldo Cemetery, Italy, 1971</p>	<p>JÜRİ ÜYELERİ</p> <p>J. Carter Brown Giovanni Agnelli Ada Louise Huxtable Ricardo Legorreta Kevin Roche Jacob Rothschild Bill Lacy</p>
		 <p>Quartier Schützenstrasse, Germany, 1998</p>	
 <p>Rebuilding of the Carlo Felice Theatre, Italy, 1991</p>			

Tablo 30. Pritzker Ödülleri analiz tablosu 13

PRITZKER ÖDÜLLERİ ANALİZ TABLOSU 13 : ALDO ROSSI -1990				
METİN		ALT KAVRAMLAR	ALT KAVRAMLAR	ÜST KAVRAMLAR
<p>Mimarlık, yeteneğin yavaşça olgunlaştığı bir meslektir...Mimaride Wunderkind (<i>üstün zekalı çocuk</i>) oldukça nadirdir.</p> <p>...Mimar, amaca <i>yaratıcı</i> ve <i>özgün</i> yollarla hizmet etmek için, <i>insan davranışını, yapıları ve materyalleri anlamalıdır</i>.</p> <p>Pritzker Mimarlık Ödülü Jürisi bu nitelikleri ve daha fazlasını, 1990 Pritzker Mimarlık Ödülü sahibi olarak seçtiği Aldo Rossi'de bulmuştur.</p> <p>Uzun yıllar boyunca <i>teorisyen</i> ve <i>öğretmen</i> olarak tanınan Rossi, mimari sesini ve kalemini geliştirmek için uzun zaman harcamıştır...</p> <p>1966 yılında yayınlanan kitabı Mimarlık ve Şehir, kentsel tasarım ve düşünce üzerine yazılmış önemli bir eserdir. Bu teorik temelden, her zaman <i>şehir dokusunu ihlal etmekten ziyade onun bir parçası gibi görünen tasarımlar ortaya çıkmıştır</i>.</p> <p>Ofis kompleksi, otel, mezarlık, yüzen bir tiyatro, enfes bir cezve, hatta oyuncak... Rossi'nin <i>tasarımlarının her biri, amacın özünü yakalar</i>.</p> <p>Rossi, klasik mimari derslerini, onları kopyalamaksızın takip edebilmiştir. Rossi'nin yapıtları <i>evrensel, unutulmaz bir niteliğe sahip biçimlerin kullanımında geçmişten gelen yankılar taşır. Eserleri aynı anda hem cesur hem de sıradan, görünüş olarak ferahlatıcı bir şekilde basit</i> fakat <i>içerik ve anlam bakımından son derece karmaşıktır</i>...</p>	→	Üstün Zekalı Çocuk	• Özgün	ÖZGÜNLÜK
	→	Yaratıcılık	• Üstün Zekalı Çocuk • İnsan davranışının, yapıların ve malzemelerin dilinden anlayan • Kuramcı • Öğretmen • Yaratıcılık	MİMAR KİMLİĞİYLE İLGİLİ KAVRAMLAR
	→	Özgün		
	→	İnsan davranışının, yapıların ve malzemelerin dilinden anlayan	• Evrensel Ama Geçmişle Bağlantılı Biçimler • Basit Biçim	MİMARİ BİÇİM DİLİ
	→	Kuramcı		
	→	Öğretmen		
	→	Yapılı Çevreye Yaklaşım	• Yapılı Çevreye Yaklaşım • Tasarımları Amacın Özünü Yakalar • Cesur-Sıradan Eserler • Basit Biçim • Karmaşık Anlam	TASARIM YAKLAŞIMLARI
	→	Tasarımları Amacın Özünü Yakalar		
	→	Evrensel Ama Geçmişle Bağlantılı Biçimler		
	→	Cesur-Sıradan Eserler		
→	Basit Biçim			
→	Karmaşık Anlam			

Tablo 31. Robert Venturi tanıtım tablosu

ROBERT VENTURİ	ÖZGEÇMİŞ	ÖRNEK YAPILARI	PRITZKER MİMARLIK ÖDÜLÜ
	 <p>1925’de Philadelphia’da doğan Rober Venturi İtalyan kökenli bir mimardır. Princeton Üniversitesi’nde mimarlık öğrenimi görmüştür. 1958 yılında kendi bürosunu kurdu. Venturi, mimari tasarım alanından çok teorik alanda etkili olmuştur. “Karışıklık ve Karşıtlık” fikrine dayanan bir mimari anlayış geliştirmiştir. Mimarlıkta postmodernizmin öncüsü olarak anılan Robert Venturi, 2018 yılında öldü.</p>	 <p>Vanna Venturi House, Pennsylvania, 1964</p>	<p>ÖDÜL KAZANDIĞI YIL</p> <p>1991</p>
		 <p>Fire Station #4, Indiana, 1968</p>	<p>JÜRİ ÜYELERİ</p> <p>J. Carter Brown Giovanni Agnelli Ada Louise Huxtable Ricardo Legorreta Toshio Nakamura Kevin Roche Lord Rothschild Bill Lacy</p>
		 <p>Coxe-Hayden House and Studio, Rhode Island, 1981</p>	
 <p>Gordon Wu Hall, New Jersey, 1983</p>			

Tablo 32. Pritzker Ödülleri analiz tablosu 14

PRITZKER ÖDÜLLERİ ANALİZ TABLOSU 14 : ROBERT VENTURİ -1991			
METİN	ALT KAVRAMLAR	ALT KAVRAMLAR	ÜST KAVRAMLAR
<p><i>Mimarlık ahşap, tuğla, taş, çelik ve camla ilgili bir meslektir. Mimarlık aynı zamanda kelimeler, fikirler ve kavramsal çerçevelere dayanan bir sanat biçimidir. Yirminci yüzyılda yalnızca birkaç mimar mesleğin her iki yönünü de birleştirebilmiştir ve hiçbiri bunu Robert Venturi'den daha başarılı bir şekilde yapamamıştır.</i></p> <p>Teorileri ve yapıtları ile belki de başka hiçbir mimarın yapamadığı şekilde, bu yüzyılda mimarlık sanatının sınırlarını genişletmiş ve yeniden belirlemiştir...</p> <p>...Sadece teoriyle yetinmeyen Venturi, düşüncelerini uygulamaya da başlar...</p> <p>...Mimar, planlamacı, yazar ve öğretmen olan Robert Venturi, kendisini vizyonu ve amacı olan bir mimar olarak sivriltmiştir. Venturi'nin vizyonu ve amacı, mimarlık sanatı aracılığıyla insanlığa önemli katkılarda bulunanlar arasındaki yerini teslim eden Pritzker Mimarlık Ödülü'nün ilkelerine de uygundur.</p>	→ Mesleğin Yapı Ve Sanat Boyutunu Birleştirmiş	<ul style="list-style-type: none"> • İnsanlığa Katkıda Bulunma 	TOPLUMSAL OLGULAR
	→ Mimarlık Sanatının Sınırlarını Genişletmiş		
	→ Kuramcı		
	→ Düşündüğünü Uygulayan		
	→ Planlamacı		
	→ Yazar		
	→ Öğretmen		
	→ İnsanlığa Katkıda Bulunma	<ul style="list-style-type: none"> • İnsanlığa Katkıda Bulunma 	MİMAR KİMLİĞİYLE İLGİLİ KAVRAMLAR

Tablo 33. Alvaro Siza tanıtım tablosu

ALVARO SIZA	ÖZGEÇMİŞ	ÖRNEK YAPILARI	PRITZKER MİMARLIK ÖDÜLÜ
	 <p>1933 yılında Portekiz’de doğdu. 1949 yılında Porto Güzel Sanatlar Okulu’ndaki mimarlık programına kayıt oldu. Hevesli, dikkatli ve disiplinli öğrencilik hayatı, mezun olmadan mimarlık mesleğine atılmasını sağladı. 1954’te mezun olmadan önce Matosinhos’taki Cuatro Casas/Dört Ev projesini hayata geçirdi. Mimarlık kariyerinin yanı sıra akademik kariyerine de devam etmiştir.</p>	 <p>Restaurante da Boa Nova, Portugal, 1963</p>	ÖDÜL KAZANDIĞI YIL
		 <p>Bouça Housing Complex, Portugal, 1973</p>	1992
		 <p>Servei de Meteorologica, Spain, 1992</p>	JÜRİ ÜYELERİ
 <p>Centro de Art Gallego, Spain, 1993</p>	<p>J. Carter Brown Giovanni Agnelli Ada Louise Huxtable Ricardo Legorreta Toshio Nakamura Lord Rothschild Bill Lacy</p>		

Tablo 34. Pritzker Ödülleri analiz tablosu 15

PRITZKER ÖDÜLLERİ ANALİZ TABLOSU 15 : ALVARO SIZA -1992			
METİN	ALT KAVRAMLAR	ALT KAVRAMLAR	ÜST KAVRAMLAR
<p>Alvaro Siza'nın mimarisi, <i>duyuları eğlendirir ve ruhu canlandırır</i>. Her bir çizgi ve eğri, beceri ve <i>süreklilik</i> ile yerleştirilmiştir.</p> <p>İlk Modernistlerde olduğu gibi, <i>şekilleri ışıkla biçimlendirilmiştir</i>. <i>Tasarım problemlerini doğrudan çözerler</i>. Eğer gölgeye ihtiyaç duyuluyorsa, bunu sağlamak için bir çıkma düzlem yerleştirilir... ...Mimarisi, mimariyi 1920'den 1970'e domine eden <i>Modernist</i> etkilerden etkilenmiştir.</p> <p>...Siza, Lizbon'daki Chiada Mahallesi'ndeki gibi daha eski bir bina ya da daha eski bir mahalle veya Porto'daki okyanus kenarındaki kendi yüzme kulübünde olduğu gibi <i>bağlama saygı</i> göstermiştir. Siza'nın <i>mekânsal ilişkilere</i> olan dikkati, çok daha büyük bir sosyal konut kompleksi veya ofis binası için olduğu kadar tek bir konut için de geçerlidir. Siza'nın kırk yıldır sürdürdüğü sabırlı ve <i>yenilikçi biçim yapımı</i>, mimarlık mesleğini sağladıkları tazeliikle şaşırtan, benzersiz ve güvenilir mimari ifadelerin ortaya konmasını sağlamıştır.</p> <p>...Siza'nın son 40 yılda <i>dünyanın mimari kelime hazinesi ve envanterini zenginleştirme çabaları</i>, 1992 Pritzker Mimarlık Ödülü ile onurlandırılmasını sağlamıştır.</p>	→ Ruhu Canlandıran Mimari	• Süreklilik • Tasarımlara Doğrudan Çözümler	TASARIM YAKLAŞIMLARI
	→ Süreklilik	• Ruhu Canlandıran Mimari • Işık Kullanımı	DUYUSAL YAKLAŞIMLAR
	→ Işık Kullanımı	• Modernist	MİMAR KİMLİĞİYLE İLGİLİ KAVRAMLAR
	→ Tasarımlara Doğrudan Çözümler	• Bağlam	BAĞLAM
	→ Modernist	• Mekansal İlişkiler	MEKANSAL NİTELİKLER
	→ Bağlam	• Yenilikçi Biçimler	MİMARİ BİÇİM DİLİ
	→ Mekansal İlişkiler	• Dünyanın Mimari Kelime Hazinesi ve Envanterini Geliştirme	MİMARİ TERMİNOLOJİ/ SÖYLEM DİLİ
	→ Yenilikçi Biçimler		
→ Dünyanın Mimari Kelime Hazinesi ve Envanterini Geliştirme			

Tablo 35. Fumihiko Maki tanıtım tablosu

FUMIHIKO MAKI	ÖZGEÇMİŞ	ÖRNEK YAPILARI	PRITZKER MİMARLIK ÖDÜLÜ
	 <p>6 Eylül 1928 yılında Tokyo'da doğan Japon mimar Fumihiko Maki aynı zamanda öğretim görevlisidir. Eğitimini Harvard University Graduate School Of Design' da 1954 yılında tamamlamıştır. Fujisawa Spor Salonu, Tokyo Metropolitan Spor Salonu, Nippon Kültür Merkezi projeleriyle tanınırlığı artmıştır.</p>	 <p>Fujisawa Municipal Gymnasium, Japan, 1984</p>	ÖDÜL KAZANDIĞI YIL
		 <p>Spiral, Japan, 1985</p>	1993
		 <p>National Museum of Modern Art Kyoto, Japan, 1986</p>	JÜRİ ÜYELERİ
 <p>Iwasaki Art Museum Annex, Japan, 1987</p>		<p>J. Carter Brown Giovanni Agnelli Charles Correa Ada Louise Huxtable Ricardo Legorreta Toshio Nakamura Lord Rothschild Bill Lacy</p>	

Tablo 36. Pritzker Ödülleri analiz tablosu 16

PRITZKER ÖDÜLLERİ ANALİZ TABLOSU 16 : FUMIHIKO MAKİ -1993					
METİN	ALT KAVRAMLAR	ALT KAVRAMLAR	ÜST KAVRAMLAR		
<p>...Japonya'lı Fumihiko Maki, kendi ülkesinin asırlar öncesinden gelen özelliklerini temsil eden bir mimari yaratmak için hem doğu hem batı kültürlerinin en iyisini kaynaştırmış bir modernisttir... Gençlik yıllarında yaşadığı deneyimler, dünyaya dair kozmopolit görüşünü yansıtacak kendine özgü tarzının oluşumuna yardımcı olur...Kendini Metabolist olarak adlandıran yetenekli genç Japon mimarlardan oluşan bir avangard grubunun kurucu üyesi olur. Esneklik bu grup için anahtar unsurdur. Amaçlarından biri hiçbir zaman binaları bir bütün olarak şehir yapısından soyutlayarak tasarlamamak idi.</p> <p>Maki "parçalara" ve "bütüne" ilişkin ilgisini sürekli dile getirmiştir ve hedeflerinden biri, çatışan kitleleri içeren dinamik bir dengeyi sağlamak olmuştur. Usta bir şekilde kullandığı ışığı, her tasarımın duvar ve çatı gibi elle tutulur bir parçası haline getirir. Tasarımını yaptığı her bir yapıtta, saydamlık, yarı saydamlık ve opaklığın uyum içinde var olacağı bir yol arar...Maki mimar olmasının yanı sıra üretken bir yazar ve öğretmendir...</p> <p>İçinde yaşadığı zamanı ifade etmekten öte ve gelip geçici moda rüzgarlarına dayanıklı eserlerinden dolayı Fumihiko Maki 1993 Pritzker Mimarlık Ödülü'ne layık görülmüştür.</p>	→	Doğu Ve Batı Kültürünü	→	MİMAR KİMLİĞİYLE İLGİLİ KAVRAMLAR	
	→	Kaynaştırma		• Modernist	→
	→	Modernist	• Yazar	→	
	→	Özgün	• Öğretmen		→
	→	Esneklik	• Özgün	→	
	→	Yapılı Çevreye Yaklaşım	• Esneklik		→
	→	Çatışan Kütleler	• Yapılı Çevreye Yaklaşım	→	
	→	Dinamik Denge	• Çatışan Kütleler		→
	→	Işık Kullanımı	• Dinamik Denge	→	
	→	Saydamlık-Yarı Saydamlık-Opaklık Birlikte	• Saydamlık-Yarı Saydamlık-Opaklık Birlikte		→
→	Yazar	• Işık Kullanımı	→		
→	Öğretmen	• Doğu Ve Batı Kültürünü Kaynaştırma			→
→	Zamansız Binalar	• Zamansız Binalar	→		

Tablo 37. Christian De Portzamparc tanıtım tablosu

CHRISTIAN DE PORTZAMPARC	ÖZGEÇMİŞ	ÖRNEK YAPILARI	PRITZKER MİMARLIK ÖDÜLÜ
	 <p>1944 yılında Casablanca’da doğan Christian de Portzamparc Fransız bir mimar ve şehir plancısıdır. 1970 yılında Paris’te yer alan École Nationale des Beaux Arts’dan mezun olduğundan beri mimarlık mesleğini sürdürmektedir. Tasarımlarında bulunduğu ortama, şehire ve çevreye hassasiyet göstermesi Christian de Portzamparc’ın önemli mimari özelliklerinden birisidir.</p>	 <p>Cité de la Musique, France, 1995</p>	<p>ÖDÜL KAZANDIĞI YIL</p> <p>1994</p>
		 <p>Crédit Lyonnais Tower, France, 1995</p>	<p>JÜRİ ÜYELERİ</p> <p>J. Carter Brown Giovanni Agnelli Charles Correa Frank Gehry Ada Louise Huxtable Toshio Nakamura Lord Rothschild Bill Lacy</p>
		 <p>LVMH Tower, New York, 1999</p>	
 <p>French Embassy, Germany, 2003</p>			

Tablo 38. Pritzker Ödülleri analiz tablosu 17

PRITZKER ÖDÜLLERİ ANALİZ TABLOSU 17 : CHRISTIAN DE PORTZAMPARC -1994				
METİN		ALT KAVRAMLAR	ALT KAVRAMLAR	ÜST KAVRAMLAR
<p>...Azamet amaçlayan her mimarın bir anlamda mimariyi yeniden icat etmesi, yeni çözümler düşünmesi, özgün ve estetik tasarımlar yapması gerekir. Portzamparc'ın eserleri tüm bu özellikleri sergiler...</p> <p>Portzamparc, Pritzker Ödülü'ne layık görülen ilk Fransız mimardır. Bu ödül, bireye ve temsil ettiği Fransız mimarisinin zengin geleneğine övgü niteliğindedir...</p> <p>...Portzamparc, Beaux Arts'ta öğrendiklerini çağdaş mimari deyimlerin coşkulu ve cesur, renkli ve orijinal kolajına dâhil etmiş olan yeni nesil Fransız mimarlarından önemli bir tanesidir. Portzamparc'ın mimarisi, Fransız kültür geleneğinden faydalanırken aynı zamanda usta mimar Le Corbusier'e bağlılığını bildirir. Onunkisi, büyük riskler alan ve izleyicisinde heyecan uyandıran lirik bir mimaridir.</p> <p>...Geçmişin farkında olan ama kendisi ve yaşadığı zamanla arasındaki bağı da koruyan Portzamparc, Pritzker Mimarlık Ödülü ile onurlandırılmıştır.</p>	→	Özgün	•Şiirsel	DUYUSAL YAKLAŞIMLAR
	→	Estetik	•Özgün	ÖZGÜNLÜK
	→	Fransız Mimarisinin Zengin Geleneği	•Estetik	TASARIM YAKLAŞIMLARI
	→	Risk Alan Şiirsel	•Fransız Mimarisinin Zengin Geleneği	GELENEKSELLİK
	→	Geçmiş Ve Yaşadığı Zamanı İyi İlişkilendiren	•Risk Alan	MİMAR KİMLİĞİYLE İLGİLİ KAVRAMLAR
			•Geçmiş Ve Yaşadığı Zamanı İyi İlişkilendiren	

Tablo 39. Tadao Ando tanıtım tablosu

	ÖZGEÇMİŞ	ÖRNEK YAPILARI	PRITZKER MİMARLIK ÖDÜLÜ
TADA0 ANDO	<p>Tadao Ando 1941'de doğmuştur. Osaka University of Arts' dan mezun olmuştur. 1969 yılında Japonya'da, kendi ofisini kuran Ando, 1973 yılında ilk yapısı olan Tokmishima Evi'ni inşa etmiştir. 1979 yılında Japonya Mimarlık Enstitüsü Ödülü'nü almıştır.</p>	 <p>Church on the Water, Japan, 1988</p>	<p>ÖDÜL KAZANDIĞI YIL</p>
			<p>1995</p>
		 <p>Church of the Light, Japan, 1989</p> <p>Rokko Housing I and II, Japan, 1993</p> <p>Naoshima Contemporary Art Museum, Japan, 1995</p>	<p>JÜRİ ÜYELERİ</p> <p>J. Carter Brown Giovanni Agnelli Charles Correa Frank Gehry Ada Louise Huxtable Toshio Nakamura Lord Rothschild Bill Lacy</p>

Tablo 40. Pritzker Ödülleri analiz tablosu 18

PRITZKER ÖDÜLLERİ ANALİZ TABLOSU 18 : TADAÑO ANDO -1995				
METİN	ALT KAVRAMLAR	ALT KAVRAMLAR	ÜST KAVRAMLAR	
<p>Tadao Ando, <i>sanatsal ve entelektüel duyarlılığı bütünleştiren</i> ender mimarlardan biridir... <i>Sürekli olarak sütun, duvar ve tonoz öğelerini kullansa da, bu öğelerden ürettiği farklı kombinasyonlar her zaman heyecan verici ve dinamik olmuştur. Tasarım konseptleri ve malzemeleri, uluslararası Modernizm'i Japon estetik geleneğiyle bir araya getirmiştir... Ev ve doğa arasındaki birliği yeniden kurma</i> misyonunu gönüllü olarak üstlenmiştir. En <i>temel geometrik biçimleri</i> kullanarak, birey için <i>sürekli değişen ışık modelleriyle mikrokozmoslar yaratır</i>. Ancak, soyut bir tasarım konseptine ulaşmaktan da öte, onun mimarisi, insanların yaşaması için bir şeyler inşa etme sürecinin bir yansımasıdır.</p> <p>Ando'nun mimarisi, sanatsal sürprizlerin alan ve biçim olarak bir araya gelmesidir. Onun yarattığı binaların içinde gezerken tahmin edilemeyecek şeylerle karşılaşılabilir.</p> <p>Ando, <i>geleneklere bağlı kalmayı reddeder</i>. Onun ortamı özgünlüktür ve dünyaya dair kişisel görüşü ise onun ilham kaynağıdır.</p> <p>Sadece tamamlanmış işlerinden dolayı değil, aynı zamanda, gerçekleştirildiği zaman mimarlık sanatını daha da zenginleştirecek olan gelecek projelerinden dolayı Pritzker Mimarlık Ödülü Tadao Ando'ya veriliyor.</p>	→	Sanatsal ve Entelektüel Duyarlılık	• Duvar-Sütun-Tonoz Farklı Kombinasyonlarla Kullanımı	TEKNOLOJİ/STRÜKTÜR
	→	Duvar-Sütun-Tonoz Farklı Kombinasyonlarla Kullanımı	• Sanatsal ve Entelektüel Duyarlılık	MİMAR KİMLİĞİYLE İLGİLİ KAVRAMLAR
	→	Konsept, Malzeme Ve Modernizmi Japon Estetik Geleneğiyle Buluşturma	• Konsept, Malzeme Ve Modernizmi Japon Estetik Geleneğiyle Buluşturma • Ev Ve Doğa Arasındaki Birliği Yeniden Kurma • Gelenek Karşıtı	TASARIM YAKLAŞIMLARI
	→	Ev Ve Doğa Arasındaki Birliği Yeniden Kurma	• Temel Geometrik Biçimler	MİMARİ BİÇİM DİLİ
	→	Temel Geometrik Biçimler	• Işık Kullanımı	DUYUSAL YAKLAŞIMLAR
	→	Işık Kullanımı	• Özgün	ÖZGÜNLÜK
	→	Gelenek Karşıtı	• Kullanıcı Odaklı	TOPLUMSAL OLGULAR
	→	Özgün		
	→	Kullanıcı Odaklı		

Tablo 41. Rafael Moneo tanıtım tablosu

RAFAEL MONEO	ÖZGEÇMİŞ	ÖRNEK YAPILARI	PRITZKER MİMARLIK ÖDÜLÜ
	<p>Moneo, İspanya'nın Tudela şehrinde 1937 yılında doğdu. Madrid Teknik Üniversitesi'nde mimarlık eğitimi aldı. Aralarında Harvard Üniversitesi'nin de bulunduğu dünyanın birçok üniversitesinde dersler verdi. İspanyol mimar, 2003'te RIBA Kraliyet Altın Madalya'sını kazandı.</p>	 <p>Logrono Town Square, Spain, 1981</p>	<p>ÖDÜL KAZANDIĞI YIL</p>
		 <p>Bankinter, Spain, 1977</p>	<p>1996</p>
		 <p>Prevision Espanola, Spain, 1988</p>	<p>JÜRİ ÜYELERİ</p>
 <p>Atocha Station, Spain, 1992</p>		<p>J. Carter Brown Giovanni Agnelli Charles Correa Ada Louise Huxtable Toshio Nakamura Jorge Silvetti Lord Rothschild Bill Lacy</p>	

Tablo 42. Pritzker Ödülleri analiz tablosu 19

PRITZKER ÖDÜLLERİ ANALİZ TABLOSU 19 : RAFAEL MONEO -1996				
METİN		ALT KAVRAMLAR	ALT KAVRAMLAR	ÜST KAVRAMLAR
<p><i>...Binalarının her biri benzersizdir, ama aynı zamanda, her birinin de onun eserlerinden biri olduğu fark edilebilir.</i></p> <p>...Eserin yapımı esnasında kullanılan malzemelerin ve tekniklerin, en az mimarın vizyonu ve fikri kadar önemli olduğunu ve bu yüzden malzeme ve tekniklerin mimariyi kalıcı hale getirmenin ayrılmaz bir parçası olduğunu düşünür...</p> <p>...Mimarının geleceğini sözleriyle şekillendirir. En önemlisi ise bir öğretmen olarak söylediği sözlerdir. Modernist geleneğe olan bağlılığıyla, hem Amerika hem de İspanya'da fakülteleri ve öğrencileri etkilemiştir...</p>	→	Kendine Özgü Mimari Dil	• Kendine Özgü Mimari Dil	ÖZGÜNLÜK
	→	Malzeme Kullanımı		
	→	Uygulama Tekniği	• Malzeme Kullanımı	MALZEME KULLANIMI
	→	Öğretmen	• Uygulama Tekniği	TEKNOLOJİ/ STRÜKTÜR
	→	Modernist	• Modernist • Öğretmen	MİMAR KİMLİĞİYLE İLGİLİ KAVRAMLAR

Tablo 43. Sverre Fehn tanıtım tablosu

	ÖZGEÇMİŞ	ÖRNEK YAPILARI	PRITZKER MİMARLIK ÖDÜLÜ
SVERRE FEHN	<p>Sverre Fehn 2009 yılında Kongsberg’de doğmuştur.. Mimari eğitimini, II. Dünya Savaşı’ndan kısa bir süre sonra Oslo’da aldı..Sverre Fehn, 1971 - 1991 yılları arasında Oslo Mimarlık Okulu’nda ve Michigan, Bloomfield Tepeleri’ndeki Cranbrook Sanat Akademisi’nde ders verdi. 1997 yılında, hem Pritzker Mimarlık Ödülü hem de Heinrich Tessenow Altın Madalyası ile ödüllendirildi.</p>	 <p>Nordic Villa, Sweden, 1964</p>	<p>ÖDÜL KAZANDIĞI YIL</p> <p>1997</p>
		 <p>The Bodker House, Norway, 1967</p>	<p>JÜRİ ÜYELERİ</p> <p>J. Carter Brown Giovanni Agnelli Charles Correa Ada Louise Huxtable Toshio Nakamura Jorge Silvetti Lord Rothschild Bill Lacy</p>
		 <p>Villa Busk, Norway, 1990</p>	
		 <p>Glacier Museum, Norway, 1991</p>	

Tablo 44. Pritzker Ödülleri analiz tablosu 20

PRITZKER ÖDÜLLERİ ANALİZ TABLOSU 20 : SVERRE FEHN -1997					
METİN		ALT KAVRAMLAR	ALT KAVRAMLAR	ÜST KAVRAMLAR	
<p>... Tasarımlarında, <i>inşa edilmiş ve doğal çevreye</i> önem verir.</p> <p>... Birbiri ardına özenle tasarlanmış projeleriyle, kendisini dünyanın önde gelen mimarları arasında konumlandıran bir <i>yaratıcılık</i> sergilemiştir.</p> <p>.... <i>Malzemelerle</i> olan hünerleri, sözcükler üzerindeki hâkimiyeti ile eşleştirilir.</p> <p>... Louis Kahn, Frank Lloyd Wright, LeCorbusier, Alvar Aalto, Mies van der Rohe, Jean Prouvé, yanı sıra onun hemşehrisi ve akıl hocası Arne Korsmo ona ilham vermiştir fakat Fehn'in eserleri tekil bir <i>özgünlüğe</i> sahiptir. Çağdaş mimarinin çoğunu etkileyen heves ve <i>modadan kaçınmış</i>, sabırla kendi bireysel stilini geliştirerek, her zaman ilerleme arayışı içinde olmuştur.</p> <p>... <i>Fantezi ve gerçekliği, zamansız olan binalar</i> içinde buluşturmuştur.</p>	→	Yapılı Çevreye Yaklaşım	• Yapılı Çevreye Yaklaşım	TASARIM YAKLAŞIMLARI	
	→	Doğal Çevreye Yaklaşım	• Doğal Çevreye Yaklaşım		MİMAR KİMLİĞİYLE İLGİLİ KAVRAMLAR
	→	Yaratıcılık	• Modadan Kaçınmış		
	→	Malzeme Kullanımı	• Fantezi-Gerçekliği Buluşturmuş	• Yaratıcılık	MALZEME KULLANIMI
	→	Özgün	• Malzeme Kullanımı	• Özgün	ÖZGÜNLÜK
	→	Modadan Kaçınmış	• Fantezi-Gerçekliği Buluşturmuş	• Zamansız Binalar	ZAMANSIZ MİMARLIK
	→	Zamansız Binalar	• Zamansız Binalar		

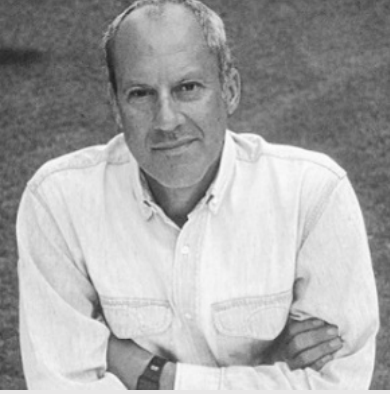

Tablo 45. Renzo Piano tanıtım tablosu

RENZO PIANO	ÖZGEÇMİŞ	ÖRNEK YAPILARI	PRITZKER MİMARLIK ÖDÜLÜ
	<p>Renzo Piano, 1937 yılında İtalya'da dünyaya geldi. 1964 senesinde Milano Politeknik Üniversitesi'nden mezun oldu. 1971 senesinde Piano & Rogers ortaklığını kurarak Richard Rogers ile birlikte Paris'teki Centre Georges Pompidou projesini gerçekleştirdi. 30 Ağustos 2013 tarihinde İtalya Cumhurbaşkanı Giorgio Napolitano tarafından ömür boyu senatör atandı.</p>	 <p>The Menil Collection Museum, Texas, 1987</p>	<p>ÖDÜL KAZANDIĞI YIL</p>
		 <p>Columbus International Exposition, Italy, 1992</p>	<p>1998</p>
		 <p>Kansai International Airport Terminal, Japan, 1994</p>	<p>JÜRİ ÜYELERİ</p>
 <p>The Beyeler Foundation Museum, Switzerland, 1997</p>		<p>J. Carter Brown Giovanni Agnelli Charles Correa Ada Louise Huxtable Toshio Nakamura Jorge Silvetti Lord Rothschild Bill Lacy</p>	

Tablo 46. Pritzker Ödülleri analiz tablosu 21

PRITZKER ÖDÜLLERİ ANALİZ TABLOSU 21 : RENZO PIANO -1998				
METİN		ALT KAVRAMLAR	ALT KAVRAMLAR	ÜST KAVRAMLAR
<p>Renzo Piano'nun mimarisi, <i>sanat, mimarlık ve mühendisliğin gerçekten olağanüstü bir sentezde nadir birleşmesini yansıtır... Eserleri bu dönemin en güncel teknolojisini benimserken, kökleri açık bir şekilde klasik İtalyan felsefe ve geleneğine dayanmaktadır...</i> Piano, sürekli değişen bir dünyada <i>sürdürülebilir mimarlıkla</i> da yakından ilgilidir.</p> <p>Renzo Piano'nun eserleri <i>malzeme ve biçim çeşitliliği</i> bakımından geniş kapsamlıdır... ...Piano, Houston Menil Müzesi'ne Cy Twombly ilavesi ve daha yakın tarihli İsviçre Beyeler Müzesi'ne, sürekli devam eden yeni şeyler denemesi yer ve <i>bağlama</i> yönelik yanılmaz duyarlılığını ve ustalığını gösteriyor... ...Pritzker Mimarlık Ödülü jürisi, Renzo Piano'nun <i>modern ve post-modern mimariyi yeniden tanımlamadaki</i> çalışmalarını onurlandırıyor.. Teknolojik çağın güncel sorunlarını çözmek için yaptığı müdahaleleri, katkıları ve sürekli araştırmaları, <i>mimarlık sanatının tanımına katkıda bulunurlar.</i></p>	→	Sanat, Mimarlık Ve Mühendisliğin Sentezi	• Sanat, Mimarlık Ve Mühendisliğin Sentezi	TASARIM YAKLAŞIMLARI
	→	Geleneksel Olanı Mevcut Teknoloji İle Birleştirme	• Biçim Çeşitliliği	
	→	Sürdürülebilir	• Modern Ve Postmoderni Yeniden Tanımlama	SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK
	→	Malzeme Çeşitliliği Ve Kullanımı	• Geleneksel Olanı Mevcut Teknoloji İle Birleştirme	
	→	Biçim Çeşitliliği	• Sürdürülebilir	BAĞLAM
	→	Bağlam	• Malzeme Çeşitliliği Ve Kullanımı	
	→	Modern Ve Postmoderni Yeniden Tanımlama	• Bağlam	
	→	Mimarlık Sanatının Tanımına Katkı	• Mimarlık Sanatının Tanımına Katkı	

Tablo 47. Norman Foster tanıtım tablosu

NORMAN FOSTER	ÖZGEÇMİŞ	ÖRNEK YAPILARI	PRITZKER MİMARLIK ÖDÜLÜ
	 <p>Norman Robert Foster, 1935 yılında İngiltere’de doğdu. Mimarlık eğitimini Manchester Üniversitesi’nde alan Norman Foster eğitimini Yale Üniversitesi’nde master yaparak tamamladı. Fransa’da Millau Viyadüğü, Hong Kong Uluslararası Havalimanı ve Reichstag’ın restorasyonu gibi dünyaca tanınmış sayısız mimarlık projesinde imzası bulunur.</p>	 <p>Faculty of Law, University of Cambridge, United Kingdom, 1995</p> <p>Willis Faber and Dumas, United Kingdom, 1975</p> <p>Sainsbury Center for Visual Arts, University of East Anglia, United Kingdom, 1978</p> <p>The Great Court, The British Museum, UK, 2000</p>	<p>ÖDÜL KAZANDIĞI YIL</p> <p>1999</p> <p>JÜRİ ÜYELERİ</p> <p>J. Carter Brown Giovanni Agnelli Ada Louise Huxtable Toshio Nakamura Jorge Silvetti Lord Rothschild Bill Lacy</p>

Tablo 48. Pritzker Ödülleri analiz tablosu 22

PRITZKER ÖDÜLLERİ ANALİZ TABLOSU 22 : NORMAN FOSTER -1999					
METİN		ALT KAVRAMLAR	ALT KAVRAMLAR	ÜST KAVRAMLAR	
<p>Norman Foster'ın mimarideki sanat ve bilim arayışı, <i>her biri benzersiz olan ve kendi yorumlarına sahip</i>, mimari eserlerle sonuçlanmıştır. <i>Yüksek bina</i> kavramını yeniden icat etmiş ve Avrupa'nın en yüksek ilk gökdelenini, Frankfurt'taki Commerzbank'ı tasarlamıştır...İlk projelerinden itibaren işe uygun en ileri <i>teknolojiyi</i> benimseyeceği ve tasarım problemlerine her zaman <i>yaratıcı çözümler</i> sunar ve <i>çevresine duyarlı çözümler</i> üreteceği belliydi. Tasarım hedefleri sadece bir projenin genel güzelliğine ve işlevine değil, aynı zamanda <i>son kullanıcılar olacak kişilerin refahına yöneliktir</i>. Eserlerinin bu sosyal boyutu, <i>yaşam kalitesini dönüştürmek ve iyileştirmek</i> için her türlü çabanın yapılması olarak tanımlanabilir...O zamandan bu yana geçen 30 yıl içinde, Sir Norman, <i>yenilik</i> ve tamamen <i>sanatsal</i> virtüözlüğü ile dikkat çeken bir dizi bina ve ürün üretmiştir... Basit bir kapı kolundan, masalara ve yemek takımlarına, sandalyelere ve depolama sistem mobilyalarına, kitap raflarına, çalışma masalarına, sergi stantlarına, sokak mobilyalarına, güneş enerjisiyle çalışan otobüs ve özel yata kadar çeşitlilik gösteren, <i>tasarımdaki çok yönlülüğü</i>, geniş bir ürün yelpazesi tasarlama konusundaki deneyimleri ve yenilikleriyle kanıtlanmıştır...Mimarlık ilkelerine gösterdiği sadık bağlılığı, yüksek teknolojik standartlara sahip bir mimariyi tanımlamadaki katkıları ve sürekli iyi tasarlanmış projeler üretirken <i>insani değerlere verdiği önemden</i> dolayı, Sir Norman Pritzker Mimarlık Ödülü'ne layık görülmüştür.</p>	→	Özgün	• Özgün	ÖZGÜNLÜK	
	→	Yüksek Bina	• Yüksek Bina	TASARIM YAKLAŞIMLARI	
	→	Teknoloji	• Yenilikçi		
	→	Yaratıcı Çözümler	• Sanatsal	• Çok Yönlü Tasarım	TEKNOLOJİ/STRÜKTÜR
	→	Çevreye Duyarlı Çözümler	• Teknoloji		
	→	Kullanıcı Odaklı	• Yaratıcı Çözümler	MİMAR KİMLİĞİYLE İLGİLİ KAVRAMLAR	
	→	Yaşam Kalitesini İyileştirmek	• Çevreye Duyarlı Çözümler		
	→	Yenilikçi	ÇEVRE-DOĞA-EKOLOJİ		
	→	Sanatsal			
	→	Çok Yönlü Tasarım	TOPLUMSAL OLGULAR		
→	İnsani Değerlere Verilen Önem				

Tablo 49. Rem Koolhaas tanıtım tablosu

	ÖZGEÇMİŞ	ÖRNEK YAPILARI	PRITZKER MİMARLIK ÖDÜLÜ
REM KOOLHAAS	<p>1944 yılında Rotterdam’da doğdu. Mimarlık eğitiminden önce bir süre gazetecilik ve senaryo yazarlığı yapmıştır. 1975 yılında Londra’da Madelon Vriesendorp ve Elia-Zeo Zenghelis ile birlikte kurduğu OMA ekibiyle beraber 1978 yılında Den Haag Paramentosu Ek Binası yarışmasını kazandı. Hemen sonrasında toplu konut planlaması yapan ekip, Chicago Illinois Teknik Üniversitesi Kampüs Merkezi için açılan yarışmada da birinciliği aldı. Bu yarışma sonucunda OMA, Mies van der Rohe tarafından tasarlanmış bir yapıya ilk defa ek yapma şansına sahip olan mimari ekip oldu.</p>	 <p>Netherlands Dance Theatre, Netherlands, 1988</p>	<p>ÖDÜL KAZANDIĞI YIL</p> <p>2000</p>
		 <p>Nexus Housing, Japan, 1991</p>	<p>JÜRİ ÜYELERİ</p> <p>J. Carter Brown (Chairman)</p> <p>Giovanni Agnelli</p> <p>Ada Louise Huxtable</p> <p>Jorge Silvetti</p> <p>Lord Rothschild</p> <p>Bill Lacy</p>
		 <p>Grand Palais, France, 1994</p>	
		 <p>Educatorium, Netherlands, 1997</p>	

Tablo 50. Pritzker Ödülleri analiz tablosu 23

PRITZKER ÖDÜLLERİ ANALİZ TABLOSU 23 : REM KOOLHAAS -2000						
METİN		ALT KAVRAMLAR		ALT KAVRAMLAR		ÜST KAVRAMLAR
<p>Rem Koolhaas, <i>hayal ettiğini uygulayan</i> bir mimardır... Koolhaas, <i>cesur, net, düşündürücü mimarisi</i> ile bilinir...<i>Bordeaux evi, tekerlekli sandalye kullanmak zorunda olan bir müşteri için, yaşam kalitesinden ödün vermeden, olağanüstü kullanım koşullarına uyum sağlayacak şekilde tasarlanmıştır</i>...Koolhaas, parlak ve <i>özgün çözümlerle</i>, görünüşte çözülmeyen veya kısıtlayıcı problemlerle yüzleşme yeteneğini pek çok kez göstermiştir. Onun her tasarımında, alanların ve işlevlerin serbest akışı, demokratik bir şekilde bir araya gelmesi görülebilir. Öyle ki, kendiliğinden ortaya çıkan bu düzen, sonunda, <i>benzeri görülmemiş bir mimari biçime işaret eder</i>...Eserlerinin bütünü, binalarla ilgili olduğu kadar, aynı zamanda fikirlerle de ilgilidir. <i>Onun mimarisi; fikirlerin biçim verilmiş halidir</i>... Mimarlık ve kültürel durum arasında, hem teorik hem de pratik yeni ilişki türleri tanımlayarak hedeflerini gerçekleştirdiği yirmi yıldan biraz uzun bir sürede yaptıkları, <i>yapılı çevreye katkıları</i> ve fikirlerinden dolayı, Rem Koolhaas, Pritzker Mimarlık Ödülü'ne layık görülmüştür.</p>	→	Hayal Ettiğini Uygulayan		• Cesur Mimari	▶	TASARIM YAKLAŞIMLARI
	→	Cesur Mimari		• Net Mimari	▶	TOPLUMSAL OLGULAR
	→	Net Mimari		• Düşündürücü Mimari	▶	MİMAR KİMLİĞİYLE İLGİLİ KAVRAMLAR
	→	Düşündürücü Mimari		• Kullanıcı Odaklı	▶	ÖZGÜNLÜK
	→	Kullanıcı Odaklı		• Hayal Ettiğini Uygulayan	▶	MİMARİ TERMİNOLOJİ/ SÖYLEM DİLİ
	→	Özgün Çözümler		• Özgün Çözümler	▶	MEKANSAL NİTELİKLER
	→	Özgün Biçimler		• Özgün Biçimler		
	→	Fikirlerin Biçim Verilmiş Hali=Mimarlık		• Fikirlerin Biçim Verilmiş Hali=Mimarlık		
	→	Yapılı Çevreye Katkıları		• Yapılı Çevreye Katkıları	▶	

Tablo 51. Jacques Herzog And Pierre De Meuron tanıtım tablosu

JACQUES HERZOG AND PIERRE DE MEURON	ÖZGEÇMİŞ	ÖRNEK YAPILARI	PRITZKER MİMARLIK ÖDÜLÜ
	 <p>1950'de basel'de başlayan yaşamlarını 1978 yılında kurdukları ortaklık ile birleştirmiş olan isviçreli mimarlar, Thames nehri kıyısındaki eski bir endüstri yapısını Tate müzesinin modern sanat galerisine dönüştürme işiyle popüler olmuşlardır.</p>	 <p>Laban Dance Theater, UK, 2003</p>	ÖDÜL KAZANDIĞI YIL
		 <p>Ricola Storage Building, Switzerland, 1987</p>	2001
		 <p>Apartment Building along a Party Wall, Switzerland, 1988</p>	JÜRİ ÜYELERİ
			<p>J. Carter Brown Giovanni Agnelli Ada Louise Huxtable Carlos Jimenez Jorge Silvetti Lord Rothschild Bill Lacy</p>

Tablo 52. Pritzker Ödülleri analiz tablosu 24

PRITZKER ÖDÜLLERİ ANALİZ TABLOSU 24 : JACQUES HERZOG AND PIERRE DE MEURON -2001				
METİN		ALT KAVRAMLAR	ALT KAVRAMLAR	ÜST KAVRAMLAR
<p>Jacques Herzog ve Pierre de Meuron'un mimarisi, bir asırlık mesleğin sanatı ile yeni yüzyılın teknik kapasitelerinin yeni yaklaşımını bir araya getirir. Trenler için mütevazı bir geçiş istasyonundan bir şaraphane tasarımında tamamen yeni bir yaklaşıma kadar uzanan, müşteri ihtiyaçlarına ürettikleri olağanüstü <i>yaratıcı mimari çözümlerde</i> her iki mimar <i>Avrupa geleneğindeki köklerini mevcut teknoloji ile birleştirir...</i> Bu iki mimarın <i>hayal güçleri</i>, onların eserlerinin ayırt edici özellikleri olmaya devam ediyor. Meraklı mimarlık öğrencileri, dünyanın geri kalanından önce bu ikiliyi keşfetmişlerdir... <i>Tuğla, taş, cam ve çeliği, yeni biçimlerde yeni çözümler sunmak için tutkuyla ve yoğunlukla kullanan</i> bu iki mimar, Jacques Herzog ve Pierre de Meuron... <i>Jüri, mimarlık sanatını daha da ileri taşıyıp mimarlık tanımının bu yeni yüzyılda ve milenyumda en önde gelen sanat biçimlerinden biri olarak kabul edilmesine önemli bir katkı yapan Jacques Herzog ve Pierre de Meuron'a 2001 Pritzker Mimarlık Ödülü'nü vermekten mutluluk duyar.</i></p>	→	Yaratıcı Mimari Çözümler	• Yaratıcı Mimari Çözümler	MİMAR KİMLİĞİYLE İLGİLİ KAVRAMLAR
	→	Geleneksel Olanı Mevcut Teknoloji İle Birleştirme	• Hayal Gücü	
	→	Hayal Gücü	• Geleneksel Olanı Mevcut Teknoloji İle Birleştirme	TEKNOLOJİ/ STRÜKTÜR
	→	Tuğla, Taş, Cam Ve Çeliğin Yeni Çözümlerde Kullanımı	• Tuğla, Taş, Cam Ve Çeliğin Yeni Çözümlerde Kullanımı	
	→	Mimarlık Tanımının En Önde Gelen Sanat Biçimlerinden Biri Olarak Kabul Edilmesini Sağlamışlardır.	• Mimarlık Tanımının En Önde Gelen Sanat Biçimlerinden Biri Olarak Kabul Edilmesini Sağlamışlardır.	MİMARİ TERMİNOLOJİ/ SÖYLEM DİLİ

Tablo 53. Glenn Murcutt tanıtım tablosu

	ÖZGEÇMİŞ	ÖRNEK YAPILARI	PRITZKER MİMARLIK ÖDÜLÜ
GLENN MURCUTT	 <p>Glenn Murcutt, 1936 yılında Londra’da dünyaya geldi. Avustralya’nın Yeni Güney Galler bölgesinde liseyi bitiren Glenn Murcutt, mimarlık eğitimini de Yeni Güney Galler Üniversitesi’nde tamamladı. Tasarımlarından bazıları: Nicholas Evi, Ball-Eastaway Evi, Fredericks Evi... Glenn Murcutt mimarlık pratiğinin yanında Yeni Güney Galler Üniversitesi’nde de ders vermektedir.</p>	 <p>Done House, Australia, 1991</p>	<p>ÖDÜL KAZANDIĞI YIL</p> <p>2002</p>
		 <p>Fredericks House, Australia, 1982</p>	<p>JÜRİ ÜYELERİ</p> <p>J. Carter Brown Giovanni Agnelli Ada Louise Huxtable Carlos Jimenez Jorge Silveti Lord Rothschild Bill Lacy</p>
		 <p>Magney House Australia, 1984</p>	
		 <p>Marika-Alderton House, Australia, 1994</p> <p>Simpson-Lee House, Australia, 1994</p>	

Tablo 54. Pritzker Ödülleri analiz tablosu 25

PRITZKER ÖDÜLLERİ ANALİZ TABLOSU 25 : GLENN MURCUTT -2002				
METİN		ALT KAVRAMLAR	ALT KAVRAMLAR	ÜST KAVRAMLAR
<p><i>Bir modernist, natüralist, çevreci, hümanist, ekonomist ve ekolojist olan Glenn Murcutt, tüm bu seçkin nitelikleri eserlerine yansıtır. Murcutt, memleketi Avustralya’da gerçekleştirdiği projelerinde ilk fikirden, eser tamamlanana kadar yalnız çalışan, kendini işine adanmış bir mimardır...Onun mimarisi, mekân mimarisidir, manzaraya ve iklime karşılık veren mimaridir. Tasarımını yaptığı evler arazi ve havayla uyumludur...Metalden ahşaba, cama, taşa, tuğlaya ve betona kadar çeşitli malzemeler kullanır...Murcutt’un yapılarının manzaranın üzerinde yüzdüğü, ya da kendisinin de alıntılanmaktan hoşlandığı, Batı Avusturalya’nın Aborijin halkının sözleriyle ifade etmek gerekirse, “toprağa hafifçe dokunduğu” söylenir...Jüri, Glenn Murcutt’u 2002 Pritzker Mimarlık Ödülü’ne layık görerek, kendisinin olağanüstü sıradan işlerinin hakkını teslim etmektedir.</i></p>	→	Modernist	• Modernist	MİMAR KİMLİĞİYLE İLGİLİ KAVRAMLAR
	→	Natüralist	• Natüralist	
	→	Çevreci	• Çevreci	
	→	Hümanist	• Hümanist	
	→	Ekonomist	• Ekonomist	
	→	Ekolojist	• Ekolojist	
	→	Araziye Ve İklim Uyumlu	• Sıradanı Hakkını Vererek Yapmak	TASARIM YAKLAŞIMLARI
	→	Malzeme Kullanımı	• Araziye Ve İklim Uyumlu	
	→	Toprağa Hafif Dokunan Yapılar	• Toprağa Hafif Dokunan Yapılar	
	→	Sıradanı Hakkını Vererek Yapmak	• Malzeme Kullanımı	MALZEME KULLANIMI

Tablo 55. Jorn Utzon tanıtım tablosu

	ÖZGEÇMİŞ	ÖRNEK YAPILARI	PRITZKER MİMARLIK ÖDÜLÜ
JORN UTZON	<p>Jorn Oberg Utzon, 1918'de Danimarka'nın başkenti Kopenhag'da doğdu. Utzon, 1957 yılında Sydney Opera Binası'nın tasarım yarışmasını kazanmıştı. Dünyaca ünlü Sydney Opera Binası'nı tasarlayan Utzon, Sydney Opera Binası 28 Haziran 2007 tarihinde Dünya mirası seçildiğinde, hayattayken eseri bu ünvanı alan ikinci tasarımcı oldu. 2008 yılında vefat etmiştir.</p>	 <p>Can Lis (architect's house), Spain, 1973</p>	ÖDÜL KAZANDIĞI YIL
		 <p>Fredensborg Housing, Denmark, 1962</p>	2003
		 <p>Sydney Opera House, Australia, 1973</p>	JÜRİ ÜYELERİ
		 <p>Education Centre, Prototype House, Denmark, 1967</p>	<p>Lord Rothschild Giovanni Agnelli Frank Gehry Ada Louise Huxtable Carlos Jimenez Jorge Silveti Bill Lacy</p>

Tablo 56. Pritzker Ödülleri analiz tablosu 26

PRITZKER ÖDÜLLERİ ANALİZ TABLOSU 26 : JORN UTZON -2003				
METİN		ALT KAVRAMLAR	ALT KAVRAMLAR	ÜST KAVRAMLAR
<p>... Sydney Opera Evi'nin heykelsel soyutlamasından etkileyici, insancıl konutlara; olağanüstü lirik tavanları ile bir şaheser olan bir kiliseden devlet kuruluşları ve ticari örgütler için yaptığı anıtsal kamu binalarına... Utzon'un projelerinin yelpazesi çok geniştir.</p> <p>...</p> <p>“Mümkün olanın kenarlarında olmayı seviyorum,” der Jørn Utzon. Eserleri dünyaya mümkün olanın kenarlarında, hatta daha ötesinde olduğunu gösteriyor. Mimaride muhteşem olanın ve görünüşte imkânsız olanın başarılabilceğini kanıtlayan Utzon, her zaman <i>zamanının ötesinde</i> olmuştur. Utzon, kalıcı kaliteye sahip ebedi binalarıyla haklı olarak geçtiğimiz yüzyılı şekillendiren bir avuç <i>Modernistin</i> arasına katılmıştır.</p>	<p>→</p> <p>→</p>	<p>Zamanın Ötesinde</p> <p>Modernist</p>	<p>• Zamanın Ötesinde</p> <p>• Modernist</p>	<p>ZAMANSIZ MİMARLIK</p> <p>TASARIM YAKLAŞIMLARI</p>

Tablo 57. Zaha Hadid tanıtım tablosu

	ÖZGEÇMİŞ	ÖRNEK YAPILARI	PRITZKER MİMARLIK ÖDÜLÜ
ZAHA HADID	<p>Zaha Hadid, 1950 yılında Irak, Bağdat'ta dünyaya geldi. Hadid, Londra Architectural Association'da öğrenim gördü. Mezuniyetinden sonra okulundaki hocaları ile 1977 yılında, Office For Metropolitan Architecture'da çalışmaya başladı. 1980 yılında kendisine ait Mimarlık bürosunu Londra'da kurdu. 1980'li yıllarda Hadid, Architectural Association başta olmak üzere uluslararası kurumlarda mimarlık dersleri verdi. 2004'te Pritzker Mimarlık Ödülü'nü alan ilk kadın mimar olarak tarihe geçti. 2016'da Miami'de hayatını kaybetti.</p>	 <p>Vitra Fire Station, Germany, 1993</p>	<p>ÖDÜL KAZANDIĞI YIL</p>
		 <p>LFone Landesgartenschau, Germany, 1999</p>	<p>2004</p>
		 <p>Car Park and Terminus Hoenheim North, France, 2001</p>	<p>JÜRİ ÜYELERİ</p>
		 <p>Bergisel Ski Jump, Austria, 2002</p>	<p>Lord Rothschild Rolf Fehlbaum Frank Gehry Ada Louise Huxtable Carlos Jimenez Jorge Silvetti Karen Stein Bill Lacy</p>

Tablo 58. Pritzker Ödülleri analiz tablosu 27

PRITZKER ÖDÜLLERİ ANALİZ TABLOSU 27 : ZAHA HADİD -2004				
METİN		ALT KAVRAMLAR	ALT KAVRAMLAR	ÜST KAVRAMLAR
<p>...Bayan Hadid'in eserlerine hayranlık duyduğu mimarlardan birinin bir başka Pritzker Ödüllü, Brasilia ve diğer büyük eserlerin seçkin mimarı Güney Amerikalı Oscar Niemeyer'in olması hiç de şaşırtıcı değil. Her iki mimar da eserlerinde belirli bir korkusuzluğu paylaşır ve yine her ikisi de cesur vizyoner biçimlerle ilgili kelime dağarcıklarıyla birlikte kaçınılmaz olarak gelen risklerden korkmazlar.</p> <p>Hadid'in olağanüstü artistik yetenekleri, sadece mimaride değil, sergi tasarımlarında, sahne setlerinde, mobilyalarda, tablolar ve çizimlerde de açıkça görülebilir.</p> <p>Jüri, Zaha Hadid'e 2004 Pritzker Mimarlık Ödülü'nü vererek, yirmi birinci yüzyılın en büyük mimarlarından birine hakkını teslim etmekten, onun olağanüstü başarılarını takdir etmekten ve başarısının devamını dilemekten memnuniyet duymaktadır.</p>	<p>→</p> <p>→</p>	<p>Cesur Ve Vizyoner Biçimler</p> <p>Yetenek</p>	<ul style="list-style-type: none"> Cesur Ve Vizyoner Biçimler Yetenek 	<p>MİMARİ BİÇİM DİLİ</p> <p>MİMAR KİMLİĞİYLE İLGİLİ KAVRAMLAR</p>

Tablo 59. Thom Mayne tanıtım tablosu

	ÖZGEÇMİŞ	ÖRNEK YAPILARI	PRITZKER MİMARLIK ÖDÜLÜ
THOM MAYNE	 <p>Thom Mayne 1944 yılında Waterbury, Connecticut' da doğdu. 1969 yılında Güney Kaliforniya Üniversitesi'nde eğitim gören Mayne, burada eğitimini tamamladıktan sonra 1978 yılında Harvard Üniversitesi'nde eğitimini sürdürdü. James Stafford, Livio Santini ve Michael Brickler ile 1972'de Morphosis adında bir mimarlık şirketi kurdular.</p>	 <p>Diamond Ranch High School, California, 1999</p>	ÖDÜL KAZANDIĞI YIL
		 <p>Blades Residence, California, 1995</p>	2005
		 <p>University of Toronto Graduate Student Housing, Canada, 2000</p>	JÜRİ ÜYELERİ
		 <p>Hypo Alpe-Adria Center, Austria, 2002</p>	<p>Lord Palumbo Balkrishna Vithaldas Doshi Rolf Fehlbbaum Frank Gehry Ada Louise Huxtable Carlos Jimenez Victoria Newhouse Karen Stein Bill Lacy</p>

Tablo 60. Pritzker Ödülleri analiz tablosu 28

PRITZKER ÖDÜLLERİ ANALİZ TABLOSU 28 : THOM MAYNE -2005				
METİN		ALT KAVRAMLAR	ALT KAVRAMLAR	ÜST KAVRAMLAR
<p>Doksanlı yılların başlarında birçok projeyi başarıyla yapan Mayne, yeni yüzyılda daha da önemli projeler ve yarışmalar kazanmaya başladı. Mayne'nin projeleri, <i>cesur tasarımları, form ve materyallerindeki özgünlükle</i> dikkat çekmiştir... <i>Yetenek, vizyon</i> ve mimarlık sanatına yapmış olduğu katkılardan dolayı Thom Mayne 2005 Pritzker Mimarlık Ödülü'ne layık görüldü.</p>	→	Cesur Tasarım	<ul style="list-style-type: none"> • Cesur Tasarım 	TASARIM YAKLAŞIMLARI
	→	Özgün Form		
	→	Özgün Malzeme	<ul style="list-style-type: none"> • Özgün Form • Özgün Malzeme 	ÖZGÜNLÜK
	→	Yetenek		
→	Vizyon	<ul style="list-style-type: none"> • Yetenek • Vizyon 	MİMAR KİMLİĞİYLE İLGİLİ KAVRAMLAR	

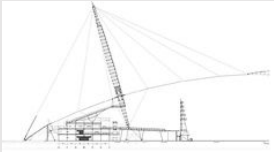

Tablo 61. Paulo Mendes Da Rocha tanıtım tablosu

PAULO MENDES DA ROCHA	ÖZGEÇMİŞ	ÖRNEK YAPILARI	PRITZKER MİMARLIK ÖDÜLÜ
	 <p>Paula Mendes da Rocha 1928 yılında Brezilya’ da doğdu. 1954 yılında Sao Paulo’ da mimarlık derecesini aldı. Sao Paulo Üniversitesi’nde eğitimlik görevinin yanı sıra, Brezilya Mimarlar Enstitüsü’nün Başkanlığını da yapmış ve Güney Amerika ve Avrupa’da dersler vermiştir. 2000 yılında Mies van der Rohe Ödülü’nü kazanmıştır.</p>	 <p>The Paulistano Athletic Club, Brazil, 1958</p>	ÖDÜL KAZANDIĞI YIL
		 <p>Chapel of Saint Peter, Campos de Jordão, Brazil, 1987</p>	2006
		 <p>Forma Store, Brazil, 1987</p>	JÜRİ ÜYELERİ
 <p>Residence for Mario Masetti, Cava Estate, Cabreuva, Brazil, 1995</p>	<p>Lord Palumbo Balkrishna Vithaldas Doshi Rolf Fehlbaum Frank Gehry Carlos Jimenez Victoria Newhouse Karen Stein Martha Thorne</p>		

Tablo 62. Pritzker Ödülleri analiz tablosu 29

PRITZKER ÖDÜLLERİ ANALİZ TABLOSU 29 : PAULO MENDES DA ROCHA -2006				
METİN		ALT KAVRAMLAR		ÜST KAVRAMLAR
<p>Brezilya’da yaşayan Paulo Mendes Da Rocha <i>modernizm ilkelerini</i> ve <i>basit materyalleri cesurca kullanarak</i> yapılarak üretmiştir...Mendes da Rocha kariyerini <i>topluma karşı sorumluluk</i> bilinciyle mimari ürün üretmeye adanmıştır.</p> <p>Mimarlığın <i>doğadan ilham alan</i> bir insan çabası olduğunu hatırlatır...</p> <p><i>Akıllı ama basit inşaat yöntemleriyle</i> güçlü ve uluslar arası kabul görmüş projeler yapmıştır.</p> <p>Ülkesinin mirasına olan saygısı ve günümüz mimarlığına olan ilgi ve inancıyla <i>restorasyon</i> alanında da kendini kanıtlamıştır.</p> <p>Mimarlığı ‘doğanın dönüşümü’ olarak tanımlamıştır...</p>	→	Modernizm İlkeleri	• Modernizm İlkeleri	TASARIM YAKLAŞIMLARI
	→	Basit Materyallerin Cesurca Kullanımı	• Doğadan İlham Alma	
	→	Toplumsal Sorumluluk	• Basit Materyallerin Cesurca Kullanımı	TOPLUMSAL OLGULAR
	→	Doğadan İlham Alma	• Toplumsal Sorumluluk	
	→	Akıllı Ama Basit Yapısal Çözümler	• Akıllı Ama Basit Yapısal Çözümler	RESTORASYON
	→	Restorasyon	• Restorasyon	
		Doğanın Dönüşümü= Mimari	• Doğanın Dönüşümü= Mimari	

Tablo 63. Richard Rogers tanıtım tablosu

RICHARD ROGERS	ÖZGEÇMİŞ	ÖRNEK YAPILARI	PRITZKER MİMARLIK ÖDÜLÜ
	 <p>Richard George Rogers, 1933 yılında İtalya'nın Floransa şehrinde doğdu. Epsom Sanat Okulu'nda temel mimarlık dersleri aldı. Sonrasında Londra'daki Mimarlık Derneği Mimarlık Okulu'na devam ederek Mimarlık Derneği diplomasını almaya hak kazandı. 1962 yılında ise bir bursla gittiği Yale Üniversitesi Mimarlık Bölümü'nden yüksek lisans derecesi ile mezun oldu.</p>	 <p>Centre Pompidou, France, 1977</p>	<p>ÖDÜL KAZANDIĞI YIL</p>
		 <p>Lloyd's of London, United Kingdom, 1986</p>	<p>2007</p>
		 <p>Millennium Dome, United Kingdom, 1999</p>	<p>JÜRİ ÜYELERİ</p>
 <p>Minami Yamashiro School, Japan, 2003</p>		<p>Lord Palumbo Shigeru Ban Balkrishna Vithaldas Doshi Rolf Fehlbaum Frank Gehry Carlos Jimenez Victoria Newhouse Karen Stein Martha Thorne</p>	

Tablo 64. Pritzker Ödülleri analiz tablosu 30

PRITZKER ÖDÜLLERİ ANALİZ TABLOSU 30 : RICHARD ROGERS -2007					
METİN		ALT KAVRAMLAR	ALT KAVRAMLAR	ÜST KAVRAMLAR	
<p>...Richard Rogers'ın itibarını sadece kentsel büyük binalar değil aynı zamanda <i>ekspresyonizmin üstadı</i> olarak anılması da sağlamıştır...<i>Makine olarak binaya</i> olan ilgisi <i>Modern Akımın eşsiz bir yorumunu</i> ortaya koyuyor. <i>Şeffaflık, kamu ve özel alanların birleşimi</i> ve <i>kullanıcıların sürekli değişen taleplerine cevap veren esnek plan çözümleri</i> çalışmalarında tekrar eden temalardır...</p> <p>Rogers mimarlığa olan ilgi ve sevgisini <i>yapı malzemeleri ve tekniklerindekiengin bilgileriyle birleştirir. Teknolojiye</i> olan hayranlığı sadece sanatsal bir etki için değil aynı zamanda mimariyi daha verimli hale getirmenin bir aracı olmuştur.<i>Enerji verimliliği ve sürdürülebilirliği</i> meslek hayatı boyunca önemli görmüştür...</p> <p>Rogers mimarlığı '<i>sosyal sanat</i>' olarak tanımlamaktadır. Uzun ve <i>yenilikçi</i> kariyeri boyunca mimarın en önemli rolünün iyi bir dünya vatandaşı olmak olduğuna inanır...</p>	→	Ekspresyonizm'in Üstadı	<ul style="list-style-type: none"> • Ekspresyonizm'in Üstadı • Malzeme Bilgisi • Yapı Tekniği Bilgisi • Makine Olarak Bina • Modern Akımın Yorumu • Şeffaflık • Kamu ve Özel Alan Birleşimi • Kullanıcı Odaklı • Esnek Plan • Malzeme Bilgisi • Yapı Tekniği Bilgisi • Teknoloji • Enerji Verimliliği • Sürdürülebilirlik • Sosyal Sanat=Mimari Yenilikçi 	→	MİMAR KİMLİĞİYLE İLGİLİ KAVRAMLAR
	→	Makine Olarak Bina		→	TASARIM YAKLAŞIMLARI
	→	Modern Akımın Yorumu		→	TOPLUMSAL OLGULAR
	→	Şeffaflık		→	ESNEKLİK
	→	Kamu ve Özel Alan Birleşimi		→	TEKNOLOJİ/STRÜKTÜR
	→	Kullanıcı Odaklı		→	ENERJİ
	→	Esnek Plan		→	SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK
	→	Malzeme Bilgisi		→	MİMARİ TERMİNOLOJİ/ SÖYLEM DİLİ
	→	Yapı Tekniği Bilgisi		→	
	→	Teknoloji		→	

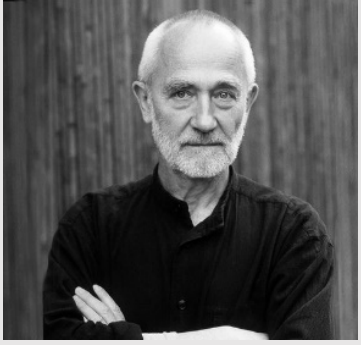

Tablo 65. Jean Nouvel tanıtım tablosu

JEAN NOUVEL	ÖZGEÇMİŞ	ÖRNEK YAPILARI	PRITZKER MİMARLIK ÖDÜLÜ
	 <p>Jean Nouvel 1945 yılında Fransa' da doğdu. 1967 ile 1970 yıllar arasında Claude Parent ve Paul Virilio adlı mimarların yanında çalışmalarını sürdürdü. 1970 yılında François Seigneur ile ortak bir mimarlık firması kurdu. Jean Nouvel , başta Ağa Han Mimarlık Ödülü ve Pritzker Mimarlık Ödülü olmak üzere birçok ödüle layık görülmüştür.</p>	 <p>Institut du Monde Arabe, France, 1987</p>	ÖDÜL KAZANDIĞI YIL
		 <p>Nemausus I public housing, France, 1987</p>	2008
		 <p>Cartier Foundation for Contemporary Art, France, 1994</p>	JÜRİ ÜYELERİ
 <p>Cultural and Conference Center, Switzerland, 2000</p>	<p>Lord Palumbo Shigeru Ban Rolf Fehlbaum Carlos Jimenez Victoria Newhouse Renzo Piano Karen Stein Martha Thorne</p>		

Tablo 66. Pritzker Ödülleri analiz tablosu 31

PRITZKER ÖDÜLLERİ ANALİZ TABLOSU 31 : JEAN NOUVEL -2008			
METİN	ALT KAVRAMLAR	ALT KAVRAMLAR	ÜST KAVRAMLAR
<p>...Nouvel kabul edilen tipolojilerle ilgilenmez <i>ölçek ve form kırılmasından hoşlanır...</i></p> <p><i>Opaklık, saydamlık ve ışığın manipülasyonu</i> Nouvel'in çalışmalarının tekrar eden temalarıdır.</p> <p>...</p> <p>Nouvel için mimaride öncü bir tarz yoktur. Onun yerine <i>bağlam, kültür ve kullanıcının</i> ön planda olduğu her proje onu farklı bir strateji geliştirmeye teşvik etmektedir...Projelerinde çevreyle <i>zıtlık oluşturan bir uyum</i> sağlar...</p>	→ Ölçek ve Form Kırılması	• Opaklık	TASARIM YAKLAŞIMLARI
	→ Opaklık	• Saydamlık	
	→ Saydamlık	• Ölçek ve Form Kırılması	TOPLUMSAL OLGULAR
	→ Işığın Manipülasyonu	• Zıtlığın Uyumu	
	→ Bağlam	• Kullanıcı Odaklı	DUYUSAL YAKLAŞIMLAR
	→ Kültür	• Işığın Manipülasyonu	
	→ Kullanıcı Odaklı	• Bağlam	BAĞLAM
	→ Zıtlığın Uyumu	• Kültür	

Tablo 67. Peter Zumthor tanıtım tablosu

	ÖZGEÇMİŞ	ÖRNEK YAPILARI	PRITZKER MİMARLIK ÖDÜLÜ
PETER ZUMTHOR	 <p>Peter Zumthor 1943’ de İsviçre’ nin Basel şehrinde doğdu. 1963 yılında da Basel’da bulunan Kunstgewerbeschule okulunda eğitimini aldı. Başarılı mimar 1994 senesinde Almanya’nın Berlin şehrinde yer alan “Akademie der Künste”ye üye seçildi. 1996 yılında “Bund Deutscher Architekten” a onur üyesi oldu. 1999 yılında Avrupa mimarisine olan katkılarından dolayı Mies van der Rohe Ödülü’ne layık görüldü.</p>		ÖDÜL KAZANDIĞI YIL
		<p>Protective Housing for Roman Excavations, Switzerland, 1986</p>	2009
			JÜRİ ÜYELERİ
		<p>Zumthor Studio, Switzerland, 1986</p> <p>Saint Benedict Chapel, Switzerland, 1988</p> <p>Homes for Senior Citizens, Switzerland, 1993</p>	<p>The Lord Palumbo Alejandro Aravena Shigeru Ban Rolf Fehlbaum Carlos Jimenez Juhani Pallasmaa Renzo Piano Karen Stein Martha Thorne</p>

Tablo 68. Pritzker Ödülleri analiz tablosu 32

PRITZKER ÖDÜLLERİ ANALİZ TABLOSU 32 : PETER ZUMTHOR-2009				
METİN		ALT KAVRAMLAR		ÜST KAVRAMLAR
<p>...Peter Zumthor 30 yıl boyunca İsviçre'nin dağlarında Holdenstein köyünde uluslar arası mimari ortamdan uzak yaşamıştır. Orada küçük bir <i>ekiple</i> birlikte projeler yapmıştır. Sadece kendi programına yakın hissettiği işleri kabul eder ve işi, <i>teslim aldığı gündən son detay yapılanaya kadar gözlemler.</i></p> <p>Binaları etkili ve <i>rasyonel</i> bir duruşa sahipler. Tasarımları <i>alçakgönüllü ve cesurca yaklaşımın</i> bir arada olabileceğini göstermektedir...Bazıları onun mimarisini durgun olarak adlandırırken , binaları sadece göze değil <i>birçok duyuya hitap etmektedir.</i></p> <p>...Yapıların kalıntılarından <i>yer ve belleğin iç içe geçmesiyle</i> oluşan tamamen yeni bir palimpsest meydana getirmiştir.</p>	→	İşbirliği	• İşbirliği	MİMAR KİMLİĞİYLE İLGİLİ KAVRAMLAR
	→	İş Takibi	• İş Takibi	
	→	Rasyonel Binalar	• Rasyonel Binalar	TASARIM YAKLAŞIMLARI
	→	Alçakgönüllü-Cesur Yaklaşım	• Alçakgönüllü-Cesur Yaklaşım	
	→	Birçok Duyuya Hitap Eden Tasarımlar	• Birçok Duyuya Hitap Eden Tasarımlar	DUYUSAL YAKLAŞIMLAR
→	Yer-Bellek İlişkisi	• Yer-Bellek İlişkisi	BAĞLAM	

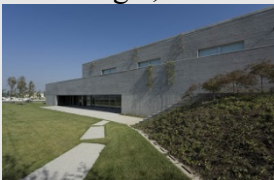
Tablo 69. Kazuyo Sejima And Ryue Nishizawa tanıtım tablosu

KAZUYO SEJIMA AND RYUE NISHIZAWA	ÖZGEÇMİŞ	ÖRNEK YAPILARI	PRITZKER MİMARLIK ÖDÜLÜ
	 <p>Kazuyo Sejima 1956 yılında Japonya'nın Ibaraki şehrinde doğdu. Japonya Kadınlar Üniversitesinde mimarlık bölümünü okudu. Ryue Nishizawa 1966 yılında Japonya'nın Kanagawa şehrinde doğdu. Mimarlık lisans ve masterını 1990 yılında Yokohoma Ulusal Üniversitesinde tamamladı. kendi ofisini Japonya'nın başkenti Tokyo'da 1987 yılında kuran Kazuyo Sejima, 1995 yılından itibaren ise yine Tokyo kökenli bir firma olan SANAA'yı yani Sejima and Nishizawa and Associates firmasını Ryue Nishizawa ile birlikte kurdu.</p>	 <p>O-Museum, Japan, 1999</p>	ÖDÜL KAZANDIĞI YIL
		 <p>Zollverein School of Management and Design, Germany, 2006</p>	2010
		 <p>The Rolex Learning Center, Ecole Polytechnique Federale, Switzerland, 2009</p>	JÜRİ ÜYELERİ
 <p>21st Century Museum of Contemporary Art, Japan, 2004</p>	<p>Lord Palumbo Alejandro Aravena Shigeru Ban Rolf Fehlbaum Carlos Jimenez Juhani Pallasmaa Renzo Piano Karen Stein Martha Thorne</p>		

Tablo 70. Pritzker Ödülleri analiz tablosu 33

PRITZKER ÖDÜLLERİ ANALİZ TABLOSU 33 : KAZUYO SEJIMA AND RYUE NISHIZAWA -2010			
METİN	ALT KAVRAMLAR	ALT KAVRAMLAR	ÜST KAVRAMLAR
<p>...Sejima ve Nishizawa <i>fiziksel olarak yapının çok ön planda bulunmadığı bir tasarım vizyonuna</i> sahipler...<i>Süreklilik, hafiflik, şeffaflık</i> gibi özellikleri sentezleyerek kullanırlar. Sejima ve Nishizawa'nın mimarisi <i>abartı ve süse uzaktır</i>. Aksine mimarinin temel niteliklerini arayışları <i>basitlik</i> ve <i>estetik</i> ile sonuçlanır...<i>Günlük malzemeleri çağdaş teknolojinin imkanlarına uyum sağlayarak kullanırlar</i>...Genellikle hiyerarşik mekanları tercih ederler kendi deyimleriyle <i>'eşdeğer mekanlar'</i>...</p> <p>Binalarının kurduğu <i>bağlam</i> Sejima ve Nishizawa için çok önemlidir. Mimarileri <i>zarif ve güçlü</i> aynı zamanda <i>akıcı ve yaratıcıdır</i>. İlham veren <i>ortak çalışmaya dayalı</i> bir çalışma süreçleri vardır...</p>	<p>→ Yapının Fiziksel Olarak Çok Ön Planda Bulunmadığı Tasarımlar</p> <p>→ Süreklilik</p> <p>→ Hafiflik</p> <p>→ Şeffaflık</p> <p>→ Sadelik</p> <p>→ Basitlik</p> <p>→ Estetik</p> <p>→ Günlük Malzemelerin Çağdaş Teknolojiyle Kullanımı</p> <p>→ Eşdeğer Mekanlar</p> <p>→ Bağlam</p> <p>→ Akıcı Mimari</p> <p>→ Yaratıcı Yaklaşım</p> <p>→ Zarif Ve Güçlü Mimari</p> <p>→ İşbirliği</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Yapının Fiziksel Olarak Çok Ön Planda Bulunmadığı Tasarımlar • Süreklilik • Hafiflik • Şeffaflık • Sadelik • Basitlik • Estetik • Akıcı Mimari • Yaratıcı Yaklaşım • Zarif Ve Güçlü Mimari <ul style="list-style-type: none"> • Günlük Malzemelerin Çağdaş Teknolojiyle Kullanımı • Eşdeğer Mekanlar • Bağlam • İşbirliği 	<p>TASARIM YAKLAŞIMLARI</p> <p>TEKNOLOJİ/STRÜKTÜR</p> <p>MEKANSAL NİTELİKLER</p> <p>BAĞLAM</p> <p>MİMAR KİMLİĞİYLE İLGİLİ KAVRAMLAR</p>

Tablo 71. Eduardo Souto De Moura tanıtım tablosu

ÖZGEÇMİŞ	ÖRNEK YAPILARI	PRITZKER MİMARLIK ÖDÜLÜ
		ÖDÜL KAZANDIĞI YIL
 <p>Eduardo Souto de Moura 1952 yılında Portekiz'in Porto şehrinde doğdu. Porto Güzel Sanatlar okulunda okudu.</p>	 <p>House in Serra da Arrábida, Portugal, 2002</p> <p>House in Cascais, Portugal, 2002</p> <p>Cinema House Manoel de Oliveira, Portugal, 2003</p> <p>Burgo Tower, Portugal, 2007</p> <p>House in Bom Jesus, Portugal, 2007</p>	2011
	JÜRİ ÜYELERİ	
		<p>The Lord Palumbo Alejandro Aravena Carlos Jimenez Glenn Murcutt Juhani Pallasmaa Renzo Piano Karen Stein Martha Thorne</p>

EDUARDO SOUTO DE MOURA

Tablo 72. Pritzker Ödülleri analiz tablosu 34

PRITZKER ÖDÜLLERİ ANALİZ TABLOSU 34 : EDUARDO SOUTO DE MOURA -2011					
METİN		ALT KAVRAMLAR		ÜST KAVRAMLAR	
<p>Son otuz yılda Portekizli mimar Moura günümüzün yanı sıra mimari geleneklerin yankılarını da taşıyan yapılar üretti...</p> <p>Souto de Mouro, yaptığı ilk yapıtlarında şimdiye kadarki akımları benimsemeyen tutarlı bir yaklaşıma sahipti...Bugün geriye dönüp baktığımızda ilk binaları normalmiş gibi görünebilir ancak o dönemlerde ne kadar cesur olduklarını hatırlamalıyız...Çoğunlukla ışık ve gölge veya doluluk ve boşluk etkileşimleriyle basit geometrik cisimlere vurgu katar...</p> <p>Souto de Mouro hem tarihi hem de modern anlayışla uyumlu alanlar yarattı...</p> <p>Mouro malzemelerin özgünlüğü ile büyülenen bir mimardır. Yapı bilgisi ve malzeme kullanımındaki becerisi her zaman yapılarında görülür...</p> <p>Onun mimarisi akılcıdır.Çalışmaları anlaşılacak için yoğun bir ilgi gerektirir, şiireseldir.Binalarında zıt özellikleri aynı anda aktarabilecek yeteneğe sahiptir.</p>	→	Mimari Geleneklere Bağlı Özgün Mimari	• Mimari Geleneklere Bağlı	GELENEKSELLİK	
	→	Cesur Mimari	• Özgün Mimari	ÖZGÜNLÜK	
	→	Işık Ve Gölge Uyumu	• Cesur Mimari	TASARIM YAKLAŞIMLARI	
	→	Doluluk Ve Boşluk Uyumu	• Doluluk Ve Boşluk Uyumu		
	→	Basit Geometrik Biçimler	• Tarihi Ve Modern Uyumu		
	→	Tarihi Ve Modern Uyumu	• Akılcı Mimari	• Zıtlık	MİMARİ BİÇİM DİLİ
	→	Özgün Malzeme Kullanımı	• Basit Geometrik Biçimler	DUYUSAL YAKLAŞIMLAR	
	→	Yapı Bilgisi	• Işık Ve Gölge Uyumu	• Şiiresel	MALZEME KULLANIMI
	→	Malzemeyi Uygun Kullanımı	• Özgün Malzeme Kullanımı	• Malzemeyi Uygun Kullanımı	
	→	Akılcı Mimari	• Yapı Bilgisi	MİMAR KİMLİĞİYLE İLGİLİ KAVRAMLAR	
→	Şiiresel				
→	Zıtlık				

Tablo 73. Wang Shu tanıtım tablosu

	ÖZGEÇMİŞ	ÖRNEK YAPILARI	PRITZKER MİMARLIK ÖDÜLÜ
WANG SHU	 <p>Wang Shu 1963 yılında Çin'in Xinjiang şehrinde doğdu. 1985 yılında mimarlık lisansını Masterını Nan Nanjing Teknoloji Enstitüsünde tamamladı.</p>	 <p>Library of Wenzheng College, China, 2000</p>	ÖDÜL KAZANDIĞI YIL
			2012
		 <p>Vertical Courtyard Apartments, China, 2007</p>	JÜRİ ÜYELERİ
		 <p>Xiangshan Campus, China Academy of Art, Phase II, China, 2007</p>	<p>Lord Palumbo Alejandro Aravena Stephen Breyer Yung Ho Chang Zaha Hadid Glenn Murcutt Juhani Pallasmaa Karen Stein Martha Thorne</p>
		 <p>Ceramic House, China, 2006</p>	

Tablo 74. Pritzker Ödülleri analiz tablosu 35

PRITZKER ÖDÜLLERİ ANALİZ TABLOSU 35 : WANG SHU -2012						
METİN		ALT KAVRAMLAR		ALT KAVRAMLAR		ÜST KAVRAMLAR
<p>...1963'te Çin'de doğan Wang Shu'nun mimarisi kültürel süreklilik ve geleneğin canlandırılması konusunda örnek teşkil ediyor.Eşi ile kurdukları amatör mimarlık stüdyosunda yaptığı çalışmalarda geçmiş günümüze uyarlıyor...Wnag Shu zamansız, derin bir bağlamı olan evrensel bir mimari üretebilir.</p> <p>Wang Shu'nun yapıları nadir bir özelliğe sahiptir. Yaşam ve günlük aktiviteler için fonksiyonel bir ortam yaratırken aynı zamanda anıtsal bir duruş sergilerler...</p> <p>Geri dönüşümlü malzemeler kullanarak kaynakların dikkatli bir şekilde kullanılması konusunda mesajlar vermiştir...</p> <p>Ofisini Amatör Mimarlık Stüdyosu olarak adlandırıyor ancak ışık, mekan, malzeme gibi mimarlık öğelerinin ustaca kullanıldığı eserlerler yapmaktadır.</p>	→	Kültürel Süreklilik		• Kültürel Süreklilik	▶	KÜLTÜREL OLGULAR
	→	Canlandırılan Gelenek		• Canlandırılan Gelenek	▶	GELENEKSELLİK
	→	Geçmiş Günümüze Uyarlama		• Geçmiş Günümüze Uyarlama	▶	TASARIM YAKLAŞIMLARI
	→	Zamansız Mimari		• Anıtsal	▶	ZAMANSIZ MİMARLIK
	→	Derin Bağlam		• Zamansız Mimari	▶	BAĞLAM
	→	Evrensel Mimari		• Derin Bağlam	▶	EVRENESELLİK
	→	Fonksiyonel		• Evrensel Mimari	▶	İŞLEVSELLİK
	→	Anıtsal		• Fonksiyonel	▶	MALZEME KULLANIMI
	→	Geri Dönüşümlü Malzemeler		• Geri Dönüşümlü Malzemeler	▶	DUYUSAL YAKLAŞIMLAR
	→	Işık Kullanımı		• Işık Kullanımı	▶	

Tablo 75. Toyo Ito tanıtım tablosu

	ÖZGEÇMİŞ	ÖRNEK YAPILARI	PRITZKER MİMARLIK ÖDÜLÜ
TOYO ITO	 <p>Toyo Ito 1941' de Kore'nin Seoul ilinde doğdu. 1965 yılında Tokyo Üniversitesi'nde mimarlık bölümünü bitirdi. 1971 yılında kendi mimarlık bürosunu kuran Ito, Tayvan'daki Dünya Olimpiyat Oyunları Stadyumu'nun da aralarında bulunduğu birçok esere imza attı.</p>	 <p>Silver Hut (house), Japan, 1984</p>	ÖDÜL KAZANDIĞI YIL
		 <p>Tower of Winds, Japan, 1986</p>	2013
		 <p>Sendai Mediatheque, Japan, 2000</p>	JÜRİ ÜYELERİ
		 <p>Toyo Ito Museum of Architecture, Japan, 2011</p>	<p>Lord Palumbo Alejandro Aravena Stephen Breyer Yung Ho Chang Glenn Murcutt Juhani Pallasmaa Martha Thorne</p>

Tablo 76. Pritzker Ödülleri analiz tablosu 36

PRITZKER ÖDÜLLERİ ANALİZ TABLOSU 36 : TOYO ITO -2013			
METİN	ALT KAVRAMLAR	ALT KAVRAMLAR	ÜST KAVRAMLAR
<p>Toyo Ito kariyeri boyunca çalışmalarıyla kavramsal yenilikler getirdi. Kırk yıldan fazla süren çalışmalarıyla sıra dışı bir mimari yarattı...Yapısal ve teknik becerisini birleştirerek özgün bir mimari yarattı...</p> <p>Tüpler, genişletilmiş kafesler, delikli alüminyum kaplama ve geçirgen kumaşlar gibi standart endüstriyel malzemeler ve bileşenler kullanarak hafif yapılar için modern çalışmalar geliştirdi...Ortaya çıkan binaları da mimarlığın tüm yönleriyle ilgili olduğunu gösterir...Toyo Ito'nun eserleri çoğu zaman yenilikçi olarak tanımlanır. Geleneksel malzemeleri sıra dışı kullanımı uyguladığı yeniliklere örnektir. Ito modern mimarinin sınırlarını göz önünde tutarak akıcı ve kısıtlanmamış bir mimari için çalıştığını söyler...Toto Ito yapılarında doğanın kökeninden ilham almıştır..."Herkes için ev"adıyla yaptığı proje sosyal sorumluluk anlayışının bir göstergesidir...Toyo Ito aynı zamanda zamansız binalar tasarlar... Mimarisi evrenseldir. Çevreye olan hassasiyeti ve yapılarında şiiressellik de jüri tarafından takdir edilmiştir.</p>	<p>→ Kavramsal Yenilikler</p> <p>→ Sıradışı Mimari</p> <p>→ Yapısal Ve Teknik Beceri</p> <p>→ Özgün Mimari</p> <p>→ Standart Endüstriyel Malzemeler</p> <p>→ Hafif Yapılar</p> <p>→ Mimarlığın Tüm Yönleriyle İlgili Yenilikçi</p> <p>→ Geleneksel Malzemelerin Sıradışı Kullanımı</p> <p>→ Akıcı Mimari</p> <p>→ Kısıtlanmamış Mimari</p> <p>→ Doğadan İlham Alma</p> <p>→ Sosyal Sorumluluk</p> <p>→ Zamansız Binalar</p> <p>→ Evrensel Mimari</p> <p>→ Çevre Hassasiyeti</p> <p>→ Şiiressellik</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kavramsal Yenilikler • Sıradışı Mimari • Özgün Mimari • Standart Endüstriyel Malzemeler • Geleneksel Malzemelerin Sıradışı Kullanımı • Hafif Yapılar • Yapısal Ve Teknik Beceri • Mimarlığın Tüm Yönleriyle İlgili • Yenilikçi • Akıcı Mimari • Kısıtlanmamış Mimari • Doğadan İlham Alma • Sosyal Sorumluluk • Çevre Hassasiyeti • Evrensel Mimari • Zamansız Binalar • Şiiressellik 	<p>MİMARİ TERMİNOLOJİ/ SÖYLEM DİLİ</p> <p>ÖZGÜNLÜK</p> <p>MALZEME KULLANIMI</p> <p>TEKNOLOJİ/STRÜKTÜR</p> <p>MİMAR KİMLİĞİYLE İLGİLİ KAVRAMLAR</p> <p>TASARIM YAKLAŞIMLARI</p> <p>TOPLUMSAL OLGULAR</p> <p>ÇEVRE-DOĞA-EKOLOJİ</p> <p>EVRENSELLİK</p> <p>ZAMANSIZ MİMARLIK</p> <p>DUYUSAL YAKLAŞIMLAR</p>

Tablo 77. Shigeru Ban tanıtım tablosu

SHIGERU BAN	ÖZGEÇMİŞ	ÖRNEK YAPILARI	PRITZKER MİMARLIK ÖDÜLÜ
	 <p>Shigeru Ban 1957' de Tokyo'da doğdu. 1984 yılında Cooper Union'da Mimarlık lisans eğitimini tamamladı. Ban 2014 yılında Pritzker ödülüne layık görüldü. Shigeru Ban çalışmalarını Keio Üniversitesi Çevre ve Bilgi Bilimleri Fakültesi'nde profesör olarak devam ettirmektedir.</p>	 <p>Curtain Wall House, Japan, 1995</p>	ÖDÜL KAZANDIĞI YIL
		 <p>Paper Church, Japan, 1995</p>	2014
		 <p>Centre Pompidou- Metz, France, 2010</p>	JÜRİ ÜYELERİ
 <p>Cardboard Cathedral, New Zealand, 2013</p>		<p>The Lord Palumbo Alejandro Aravena Stephen Breyer Yung Ho Chang Kristin Feireiss Glenn Murcutt Juhani Pallasmaa Ratan N. Tata Martha Thorne</p>	

Tablo 78. Pritzker Ödülleri analiz tablosu 37

PRITZKER ÖDÜLLERİ ANALİZ TABLOSU 37 : SHIGERU BAN -2014				
METİN	ALT KAVRAMLAR	ALT KAVRAMLAR	ALT KAVRAMLAR	ÜST KAVRAMLAR
<p>Shigeru Ban yirmi yıldır doğal afetlerin neden olduğu durumlara <i>yaratıcı çözümler</i> üreten olağanüstü bir mimardır. <i>Yapılarıyla büyük kayıplar ve yıkım yaşamış insanlara korunma yerleri, toplum merkezleri ve ruhsal merkezler sağlar...Yapı malzemeleri ve strüktür arasındaki yaratıcı ve yenilikçi yaklaşım bütün eserlerinde blunmaktadır.</i> Yaptığı tasarımlarla <i>mimarlık mesleğinin rolünü genişletmiştir...Özgün yaklaşımları</i> onu örnek bir meslek adamı haline getirir... Yaptığı çalışmaların ortak noktası <i>deneySEL yaklaşımdır.Mimarlık alanını sadece ele aldığı sorunlar ve zorluklarla değil, onlarla baş etmeye yönelik araç ve teknikler konusunda da geliştirdi.Standart malzemeleri yeni yollarla kullanılabilir hale dönüştürür.</i> Ban özellikle <i>geleneksel olmayan malzemelerin yaratıcı kullanımı</i> ile bilinir...Geliştirdiği yeni <i>kavramsal ve yapısal fikirler</i> projelerinde görülür. Çalışmalarında görülen bir başka tema iç mekan ile dış mekan arasındaki <i>mekansal sürekliliktir.</i> İç ve dış bağlantıları sağlamak için <i>hareketli cephe örtüleri</i> kullanmıştır...Shigeru Ban için <i>sürdürülebilirlik</i> mimarlığın özündedir.Çalışmalarında mümkün olduğunca <i>yenilenebilir materyalleri</i> kullanarak oluşturmuştur...<i>Mimari tarzı açık ve anlaşılır</i>.Tasarımlarında oluşturduğu alanlar ile <i>insanlara olan saygısını</i> göstermiştir... Genç nesiller için <i>ilham kaynağı</i> olmuştur.</p>	<p>→ Yaratıcı Çözümler</p> <p>→ Toplumsal Fayda</p> <p>→ Malzeme Ve Strüktürün Yaratıcı Uyumu</p> <p>→ Mesleğin Rolünü Genişletme</p> <p>→ Özgün Yaklaşımlar</p> <p>→ DeneySEL Yaklaşımlar</p> <p>→ Çözüm Odaklı Yaklaşım</p> <p>→ Standart Malzeme Kullanılır Hale Dönüştürme</p> <p>→ Geleneksel Olmayan Malzemelerin Yaratıcı Kullanımı</p> <p>→ Kavramsal Fikirler</p> <p>→ Yapısal Fikirler</p> <p>→ Mekansal Süreklilik</p> <p>→ Hareketli Cephe Örtüleri</p> <p>→ Sürdürülebilirlik</p> <p>→ Yenilenebilir Malzeme</p> <p>→ Çevreyle Uyumlu Ürünler Ve Sistemler</p> <p>→ Anlaşılır Mimari</p> <p>→ İnsan Saygısı</p> <p>→ İlham Kaynağı</p>	<p>• Toplumsal Fayda</p> <p>• İnsan Saygısı</p> <p>• Sürdürülebilirlik</p> <p>• Mekansal Süreklilik</p> <p>• Malzeme Ve Strüktürün Yaratıcı Uyumu</p> <p>• Hareketli Cephe Örtüleri</p> <p>• Yapısal Fikirler</p> <p>• Özgün Yaklaşımlar</p> <p>• DeneySEL Yaklaşımlar</p> <p>• Çözüm Odaklı Yaklaşım</p> <p>• Anlaşılır Mimari</p> <p>• Standart Malzeme Kullanılır Hale Dönüştürme</p> <p>• Geleneksel Olmayan Malzemelerin Yaratıcı Kullanımı</p> <p>• Yenilenebilir Malzeme</p> <p>• Kavramsal Fikirler</p> <p>• Çevreyle Uyumlu Ürünler Ve Sistemler</p> <p>• İlham Kaynağı</p> <p>• Mesleğin Rolünü Genişletme</p> <p>• Yaratıcı Çözümler</p>	<p>TOPLUMSAL OLGULAR</p> <p>SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK</p> <p>MEKANSAL NİTELİKLER</p> <p>TEKNOLOJİ/STRÜKTÜR</p> <p>TASARIM YAKLAŞIMLARI</p> <p>MALZEME KULLANIMI</p> <p>MİMARİ TERMİNOLOJİ/SÖYLEM DİLİ</p> <p>ÇEVRE-DOĞA-EKOLOJİ</p> <p>MİMAR KİMLİĞİYLE İLGİLİ KAVRAMLAR</p>	

Tablo 79. Frei Otto tanıtım tablosu

	ÖZGEÇMİŞ	ÖRNEK YAPILARI	PRITZKER MİMARLIK ÖDÜLÜ
FREI OTTO	 <p>Frei Otto 31 Mayıs 1925 yılında Almanya'nın Siegmarsheim şehrinde doğdu ve Berlin'de büyüdü. 1948-1952 yılları arasında Berlin Teknik Üniversitesi'nde öğrenim gördü. 1954'te doktorasını tamamladı. Çalışmaları birçok ülkenin mimarlar birliği ve eğitim kurumunca onur üyeliğine seçilmesine yol açmış ve ona Gutbrod'la birlikte 1967'de aldığı Perret Ödülü başta olmak üzere, pek çok sayıda ödül kazandırmıştır.</p>	 <p>Roofing for main sports facilities in the Munich Olympic Park for the 1972 Summer Olympics, Germany, 1972</p>	ÖDÜL KAZANDIĞI YIL
		 <p>Roof for the Multihalle in Mannheim, Germany, 1975</p>	2015
		 <p>The 1967 International and Universal Exposition or Expo 67, Canada, 1967</p>	JÜRİ ÜYELERİ
		 <p>Diplomatic Club Heart Tent, Saudi Arabia, 1980</p>	<p>The Lord Palumbo, Chair Alejandro Aravena Stephen Breyer Yung Ho Chang Kristin Feireiss Glenn Murcutt Richard Rogers Benedetta Tagliabue Ratan N. Tata Martha Thorne</p>

Tablo 80. Pritzker Ödülleri analiz tablosu 38

PRITZKER ÖDÜLLERİ ANALİZ TABLOSU 38 : FREI OTTO-2015						
METİN		ALT KAVRAMLAR		ALT KAVRAMLAR		ÜST KAVRAMLAR
<p>...Hafif yapı alanındaki öncü çalışmaları bugün hala önemini korumaktadır...Projelerde uyguladığı hafifliği ve gücü birleştiren büyük çatılar yapılarda başarısız olan zorluklardandı...Peyzaj tasarımları bugün hala etkileyici bulunmaktadır...Minimum miktarda malzeme ve enerji kullanımına önem vermiştir.Sürdürülebilirlik kelimesi ortaya çıkmadan önce sürdürülebilirlik fikrini geliştirdi ve uyguladı.Kuşların kafataslarından, sabun köpüklerine ve örümcek ağlarına kadar doğadan ilham almıştır...Düz çatı kullanımını taraftarı olmuştur...Basit yapısal çözümlerle esnek mekanlar yaratır...Frei Otto ile ilgili tüm işler diğer profesyonellerle işbirliği içerisinde tasarlanmıştır... Frei Otto hayatı boyunca yaratıcı ve özgün yapılar üretmiştir...</p>	→	Hafif Yapı		• Hafif Yapı	<p>TEKNOLOJİ/ STRÜKTÜR</p> <p>PEYZAJ</p> <p>MALZEME KULLANIMI</p> <p>ENERJİ</p> <p>SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK</p> <p>TASARIM YAKLAŞIMLARI</p> <p>ESNEKLİK</p> <p>MİMAR KİMLİĞİYLE İLGİLİ KAVRAMLAR</p> <p>ÖZGÜNLÜK</p>	
	→	Hafif,Güçlü Ve Büyük Çatılar		• Hafif,Güçlü Ve Büyük Çatılar		
	→	Peyzaj Tasarımı		• Yapısal Çözümler		
	→	Minimum Malzeme Kullanımı		• Peyzaj Tasarımı		
	→	Minimum Enerji Kullanımı		• Minimum Malzeme Kullanımı		
	→	Sürdürülebilir		• Minimum Enerji Kullanımı		
	→	Doğadan İlham Alma		• Sürdürülebilir		
	→	Düz Çatı		• Doğadan İlham Alma		
	→	Yapısal Çözümler		• Düz Çatı		
	→	Esnek Mekanlar		• Yaratıcı Yaklaşım		
	→	İşbirliği İçinde Bulunma		• Esnek Mekanlar		
	→	Yaratıcı Yaklaşım		• İşbirliği İçinde Bulunma		
→	Özgün		• Özgün			

Tablo 81. Alejandro Aravena tanıtım tablosu

ALEJANDRO ARAVENA	ÖZGEÇMİŞ	ÖRNEK YAPILARI	PRITZKER MİMARLIK ÖDÜLÜ
	 <p>Alejandro Aravena 1967’ de Şili’ nin Santiago şehrinde doğdu. 1992 yılında Católica de Chile Üniversitesinden mimar olarak mezun oldu. 1994 yılında kendi ofisi olan Alejandro Aravena Architects’ i kurdu.</p>	 <p>UC Innovation Center – Anacleto Angelini, Chile, 2014</p>	ÖDÜL KAZANDIĞI YIL
		 <p>Siamese Towers, Chile, 2005</p>	2016
		 <p>St. Edward’s University Dorms, Texas, 2008</p>	JÜRİ ÜYELERİ
 <p>Bicentennial Children’s Park, Chile, 2012</p>	<p>The Lord Palumbo Stephen Breyer Yung Ho Chang Kristin Feireiss Glenn Murcutt Richard Rogers Benedetta Tagliabue Ratan N. Tata Martha Thorne</p>		

Tablo 82. Pritzker Ödülleri analiz tablosu 39

PRITZKER ÖDÜLLERİ ANALİZ TABLOSU 39 : ALEJANDRO ARAVENA-2016						
METİN		ALT KAVRAMLAR	ALT KAVRAMLAR	ÜST KAVRAMLAR		
<p>Alejandro Aravena sahip olduğu <i>sosyal sorumluluk</i> ile yeni nesil mimarlara örnek oluyor...<i>Sanatsal</i> bir çabayla mimari ürünler üretir...</p> <p>Tasarladığı her bina <i>malzemelerin düşünerek ve uygun kullanımı</i> ve <i>topluma faydalı</i> olacak kamusal alanlar hakkında bilgi verir...</p> <p>Çevredeki diğer binalara göre <i>enerji tüketimi</i> az binalar tasarlamıştır...Aravena <i>ilginç ve davetkar mekanlar</i> yaratmıştır...Bütün eserlerinde bir <i>yeniliği</i> ele alır.Birçok düzeyde iletişim kurmak için <i>şiiirsel</i> yapılar tasarlamasının önemini anlamıştır...<i>Yaratıcı yaklaşımları yapıları çevre için çözümler bulmakla birlikte mesleği evrensel bir figür haline getirmektedir.</i></p>	→	Sosyal Sorumluluk	<ul style="list-style-type: none"> Sosyal Sorumluluk Topluma Faydalı 	TOPLUMSAL OLGULAR		
	→	Sanatsal			<ul style="list-style-type: none"> Sanatsal Yenilikçi Yaratıcı Yaklaşım Yapılı Çevreye Yaklaşım 	TASARIM YAKLAŞIMLARI
	→	Malzeme Kullanımı	<ul style="list-style-type: none"> Şiiirsel 	DUYUSAL YAKLAŞIMLAR		
	→	Topluma Faydalı				
	→	Enerji Tüketimi	<ul style="list-style-type: none"> Enerji Tüketimi 	ENERJİ		
	→	İlginç Ve Davetkar Mekan			<ul style="list-style-type: none"> İlginç Ve Davetkar Mekan 	MEKANSAL NİTELİKLER
	→	Yenilikçi	<ul style="list-style-type: none"> Mesleği Evrenselleştirme 	EVRENSELLİK		
	→	Şiiirsel				
	→	Yaratıcı Yaklaşım				
	→	Yapılı Çevreye Yaklaşım				
→	Mesleği Evrenselleştirme					

Tablo 83. Rafael Aranda, Carme Pigem, Ramon Vilalta tanıtım tablosu

ÖZGEÇMİŞ	ÖRNEK YAPILARI	PRITZKER MİMARLIK ÖDÜLÜ
		ÖDÜL KAZANDIĞI YIL
<p>Rafael Aranda 1961, Carme Pigem 1962 ve Ramon 1960 yıllarında doğdular. Mimarlık eğitimlerini 1987 yılında Valles' de Escola Tècnica Superior d'Arquitectura del Vallès okulunda aldılar. Sonraki yıl İspanyol Girona bölgesinin Olot şehrinde RCR Arquitectes isimli ofislerini açtılar.</p>	 <p>Bell-Lloc Winery, Spain, 2007</p>	<p>JÜRİ ÜYELERİ</p> <p>Glenn Murcutt Stephen Breyer Yung Ho Chang Kristin Feireiss The Lord Palumbo Richard Rogers Benedetta Tagliabue Ratan N. Tata Martha Thorne</p>
	 <p>Soulages Museum, France, 2014</p> <p>Les Cols Restaurant Marquee, Spain, 2011</p> <p>Row House, Spain, 2012</p> <p>Sant Antoni – Joan Oliver Library, Senior Citizens Center and Cándida Pérez Gardens, Spain, 2007</p>	

Tablo 84. Pritzker Ödülleri analiz tablosu 40

PRITZKER ÖDÜLLERİ ANALİZ TABLOSU 40 : RAFAEL ARANDA, CARME PİGEM, RAMON VİLALTA-2017				
METİN	ALT KAVRAMLAR	ALT KAVRAMLAR	ÜST KAVRAMLAR	
<p>...Eserleri, <i>işlevsel</i> ve <i>şiireseldir</i> ama onları diğer mimarlardan ayıran özellikleri, aynı anda <i>hem yerel hem de evrensel olan binalar</i> ve mekânlar yaratan yaklaşımlarıdır...Geliştirdikleri süreç, bir projenin ne bir kısmının ne de tamamının bir ortağa atfedilemeyeceği gerçek bir <i>işbirliği</i> sürecidir. <i>Yaratıcı yaklaşımları</i>, fikirlerinin sürekli iç içe geçmesine ve aralarındaki sürekli diyaloga dayanır...<i>Eserlerinin tümünde güçlü bir mekân anlayışı var ve bu eserler, çevrelerindeki manzaraya güçlü bir şekilde bağlıdır...Binaların konumları, malzeme seçimi ve kullanılan geometrilerdeki amaç her zaman doğal koşulları vurgulamak ve bunları bina üzerinde yansıtmak olmuştur.</i> Örneğin, toprağa gömülü bir yapı olan Bell-Lloc Şaraphanesi <i>geri dönüştürülmüş</i> çeliklerden oluşur...Eserlerinde dış ve iç kısımların iç içe geçtiği gibi, <i>yeni ve eski</i> de iç içedir... Rafael Aranda, Carme Pigem ve Ramon Vilalta derin bir tarih bilgisine sahip olsa da, daha önce yaratılamayan alanlar yaratmak için malzeme ve <i>modern inşaat tekniklerinden</i> faydalanırlar...Aranda, Pigem ve Vilalta'nın eserlerinden söz ederken akla gelen bir başka kelime ise <i>toplumdur</i>...Onların eserleri her zaman gerçek <i>işbirliğinin</i> meyvesi olmuştur ve <i>toplumun hizmetindedir</i>...</p>	→ İşlevsellik	• İşlevsellik	İŞLEVSELLİK	
	→ Şiiresel	• Geri dönüşümlü malzeme kullanımı	MALZEME KULLANIMI	
	→ Hem Yerel Hem Evrensel	• Şiiresel	DUYUSAL YAKLAŞIMLAR	
	→ İşbirliği	• Topluma Hizmet	TOPLUMSAL OLGULAR	
	→ Yaratıcı Yaklaşım	• Hem Yerel Hem Evrensel	TASARIM YAKLAŞIMLARI	
	→ Bağlam	• Yaratıcı Yaklaşım	MİMAR KİMLİĞİYLE İLGİLİ KAVRAMLAR	
	→ Yapılı Çevreye Yaklaşım	• Gelenekçi-Yenilikçi		
	→ Geri dönüşümlü malzeme kullanımı	• Yapılı Çevreye Yaklaşım	BAĞLAM	
	→ Modern İnşaat Teknikleri	• İşbirliği	TEKNOLOJİ/STRÜKTÜR	
	→ Gelenekçi-Yenilikçi	• Bağlam		
→ Topluma Hizmet	• Modern İnşaat Teknikleri			

Tablo 85. Balkrishna Doshi tanıtım tablosu

	ÖZGEÇMİŞ	ÖRNEK YAPILARI	PRITZKER MİMARLIK ÖDÜLÜ
BALKRISHNA DOSHI	<p>Doshi, 1927 yılında Hindistan'ın Pune kentinde doğdu. 1947 yılında Mumbai'de bulunan ve Hindistan'ın önde gelen mimarlık okullarından biri olan Sir J.J. Mimarlık Okulu'nda eğitime başladı. 1950'de mezun olduktan sonra kısa bir süre Mumbai'de çalıştı. 1956 yılında Ahmedabad kentinde kendi ajansı Vastu-Shilpa'yı kurdu. Sonraki yıllarda ajansı Vastu-Shilpa Çevre Tasarımı Araştırma Vakfı'nın kurulmasında etkili oldu. Doshi, profesyonel ve akademisyen olarak pek çok ödül kazanmıştır.</p>	 <p>Sangath Architect's Studio, India, 1980</p>	ÖDÜL KAZANDIĞI YIL
		 <p>Amdavad Ni Gufa, India, 1994</p>	2018
		 <p>Centre for Environmental Planning and Technology, India, 2012</p>	JÜRİ ÜYELERİ
		 <p>Aranya Low Cost Housing, India, 1989</p> <p>Institute of Indology, India, 1962</p>	<p>Glenn Murcutt Stephen Breyer André Aranha Corrêa do Lago The Lord Palumbo Richard Rogers Sejima Kazuyo Benedetta Tagliabue Ratan N. Tata Wang Shu Martha Thorne</p>

Tablo 86. Pritzker Ödülleri analiz tablosu 41

PRITZKER ÖDÜLLERİ ANALİZ TABLOSU 41 : BALKRISHNA DOSHI-2018				
METİN	ALT KAVRAMLAR	ALT KAVRAMLAR	ÜST KAVRAMLAR	
<p>Balkrishna Doshi, 60 yılı aşkın bir süredir mimarlık sanatını icra etmekte ve insanlığa önemli katkılar sağlamaktadır...Doshi, Hindistan mimarisindeki gelenekleri anlayarak, prefabrikasyonu ve yerel zanaatı bir araya getirmiştir...Balkrishna Doshi yıllar boyunca gösterişli olmayan olmayan bir mimari yaratmıştır. Ülkesine ve insanlarına kaliteli ve özgün mimari ile katkıda bulunma sorumluluğu ve arzusuyla, projeler oluşturmuştur... Doshi 1954'te şöyle der: "En alt sınıfa uygun konutlar sağlamaya and içmem ve bunu hayatım boyunca hatırlamam gerekiyor gibi görünüyor"...Doshi'nin uyguladığı çözümler sosyal, çevresel ve ekonomik boyutları dikkate alır ve bu nedenle mimarisi tamamen sürdürülebilirdir...Balkrishna Doshi, tüm iyi mimarlık ve şehir planlarının yalnızca amaç ve yapıyı birleştirmekle kalmayıp aynı zamanda iklim, alan ve zanaatı da hesaba katması gerektiğini ve bağlamın da en geniş anlamda anlaşılması ve takdir edilmesi gerektiğini göstermektedir. Projeler işlevselliğin ötesine geçmeli ve şiiysel ve felsefi dayanaklarla insan ruhuyla bağlantı kurmalıdır. Bir mimar, şehir planlamacısı ve öğretmen olarak sayısız katkıları ve sarsılmaz dürüstlüğü ve Hindistan'a ve mimarlık dünyasına yaptığı, yorulmak bilmeyen katkılarından dolayı, Pritzker Mimarlık Ödülü Jürisi, Balkrishna Doshi'yi 2018 yılı Pritzker Ödüllü kazananı olarak seçmiştir.</p>	→	İnsanlığa Katkı	• İnsanlığa Katkı	TOPLUMSAL OLGULAR
	→	Prefabrikasyon Ve Yerel Zanaatın Bir Araya Getirilmesi	• En Alt Sınıfa Uygun Konutlar	
	→	Sade	• Öğretmen	MİMAR KİMLİĞİYLE İLGİLİ KAVRAMLAR
	→	Özgün	• Şehir Planlamacı	
	→	En Alt Sınıfa Uygun Konutlar	• Prefabrikasyon Ve Yerel Zanaatın Bir Araya Getirilmesi	TEKNOLOJİ/ STRÜKTÜR
	→	Sürdürülebilir	• Sade	TASARIM YAKLAŞIMLARI
	→	Bağlam	• Şiiysel Ve Felsefi	
	→	Şiiysel Ve Felsefi	• Özgün	ÖZGÜNLÜK
	→	Öğretmen	• Bağlam	BAĞLAM
	→	Şehir Planlamacı	• Sürdürülebilir	SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

Tablo 87. Arata Isozaki tanıtım tablosu

ARATA ISOZAKI	ÖZGEÇMİŞ	ÖRNEK YAPILARI	PRITZKER MİMARLIK ÖDÜLÜ
	 <p>Arata Isozaki 1931 yılında, Japonya'nın Kyushu adasında doğdu. 1954 yılında Tokyo Üniversite'si Mühendislik Fakültesi Mimarlık Bölümü'nden mezun oldu. Kariyerine Kenzo Tange'nin yanında çalışarak başladı.</p>	 <p>Lucerne Festival Ark Nova, Japan, 2013</p>	<p>ÖDÜL KAZANDIĞI YIL</p> <p>2019</p>
		 <p>MOMA, Gunma, Japan, 1974</p>	<p>JÜRİ ÜYELERİ</p> <p>Stephen Breyer André Aranha Corrêa do Lago Richard Rogers Kazuyo Sejima Benedetta Tagliabue Ratan Tata Wang Shu Martha Thorne</p>
		 <p>Ceramic Park Mino, Japan, 2003</p>	
 <p>Qatar National Convention Center, Qatar, 2011</p>			

Tablo 88. Pritzker Ödülleri analiz tablosu 42

PRITZKER ÖDÜLLERİ ANALİZ TABLOSU 42 : ARATA ISOZAKI-2019				
METİN		ALT KAVRAMLAR	ALT KAVRAMLAR	ÜST KAVRAMLAR
<p>Japonya'da doğan Arata Isozaki, çok yönlü, <i>evrensel</i> bir mimar olarak bilinir. <i>Doğu ve Batı tasarım anlayışını buluşturan</i> ilk Japon mimar olmuştur...<i>Yaklaşımlarında her zaman güncel olan</i> yüksek kalitede binalar üretti...Hayallerini gerçekleştirmeleri için <i>genç mimarlara destek</i> olmuştur...Isozaki'nin eserlerinde <i>yerel ve teknolojik yöntemler bir arada</i> görülür.Isozaki trendleri takip etmek yerine <i>kendi tarzını</i> oluşturmuştur.Projeleri <i>boşluğa</i> verdiği önemi yansıtmaktadır...Son yıllara ait eserlerinde de <i>bağlama</i> verdiği önem ve <i>ilham verici</i> projeler ürettiği gerçeği görülmektedir. Diğer mimarları destekleyen çalışmalarda bulunan <i>cömert</i> bir mimardır.</p>	→	Evrensel	• Evrensel	EVRENSELLİK
	→	Doğu ve Batıyı Birleştiren Tasarımlar	• Doğu ve Batıyı Birleştiren Tasarımlar	TASARIM YAKLAŞIMLARI
	→	Güncel Yaklaşımlar	• Güncel Yaklaşımlar	
	→	Genç Mimarlara Destek	• Boşluk	ÖZGÜNLÜK
	→	Yerel ve Teknolojinin Birlikte Kullanımı	• Yerel ve Teknolojinin Birlikte Kullanımı	
	→	Özgün	• Özgün	BAĞLAM
	→	Boşluk	• Bağlam	DUYUSAL YAKLAŞIMLAR
	→	Bağlam	• İlham Verici	
	→	İlham Verici	• İlham Verici	MİMAR KİMLİĞİYLE İLGİLİ KAVRAMLAR
→	Cömert	• Cömert • Genç Mimarlara Destek		

3. BULGULAR VE İRDELEME

3.1. Alt Kavramların Üst Kavramlara Dönüştürülmesi: Alt Kavramlar ve Üst Kavramlar Bağlamındaki Bulgular

“Jüri Raporlarının Analizleri” başlığı altında oluşturulan tablolarda iki aşamada elde edilen kavramlar yer almaktadır. Rapor okumalarından çıkarılan ilk kavramlar, “alt kavramlar” olarak adlandırılmıştır. Benzerliği bulunan alt kavramların bir araya gelerek oluşturduğu kavramlar ise tez kapsamında “üst kavramlar”ı oluşturmaktadır. Bu bağlamda üst kavramlar başlığı altında alt kavramların içeriği ve kapsamı jüri raporlarından elde edilen analizler eşliğinde açıklanmaktadır.

- Tasarım Yaklaşımları üst kavramında Aksoy’un ifadesiyle; “amaca ulaşmak için tutulan düzenli yol” tanımı çerçevesinde tasarımcıların tercih ettikleri yaklaşımlar kastedilmektedir (Aksoy,1987). Raporlarda ödül alan mimarların meslek yaşamı boyunca tasarladığı eserlerden bahsedilirken tasarım hakkında vurgu yapılan; “sadelik”, “şeffaflık”, “yenilikçi yaklaşımlar”, “yalın veya karmaşık form oluşturma”, “zıt öğelerin bir arada kullanılması” ve “yapılı çevreye yaklaşım” gibi alt kavramlar, “Tasarım Yaklaşımları” üst kavramı altında irdelenmektedir. Yapılan analizlere bakıldığında tasarım yaklaşımlarının hemen hemen her sene ödül alan mimarların seçiminde etken bir kriter olduğu söylenebilir.

- İşlevsellik aslında bir tasarım yaklaşımı olup raporlarda özellikle vurgulandığı için ayrı bir üst kavram olarak değerlendirilmiştir. Mimarlık alanında işlevin “eylem-mekan bütünleşmesinde ortaya çıktığını” söyleyen Aksoy’un yanı sıra işlevsel sözcüğünün “kullanış veya işleyiş bakımından maksada uygun olan” gibi açıklamalarına rastlamak mümkündür (Aksoy, 1987; Hasol, 1990). Mimarlık terminolojisinde işlevsellikten kasıt; benzer açıklamalara dayanmakta, proje raporlarında sözü geçen işlevselliğin de burada ifade edilen anlamı üzerinden konuşulmaktadır.

- Esneklik de tıpkı “işlevsellik” üst kavramı gibi aslında bir tasarım yaklaşımı olarak düşünülebilir. Mimarlık terminolojisine 1950’lerin başında giren kavram Gropious’un söylemine göre; “ ... yapılar yaşam içerisindeki akışa göre hizmet edecek ve modern hayatın dinamik özelliklerine uyum sağlayacak bir arka plan olacak kadar esnek olmalıdır”, şeklinde ifade edilmiş olup, sonrasında kuramsal ve pratik alanda pek çok araştırmaya konu olmuştur(Forty, 2000); (Hertzberger, 2008; İslamoğlu, 2014; İncedayı

2008). Böylece çalışma kapsamında, jüri raporlarında sözü geçen; “esnek plan” ve “esnek mekanlar” alt kavramları “esneklik” üst kavramını oluşturmuşlardır.

- Mimar Kimliği ile İlgili Kavramlar kapsamında, yapılan tasarımların yanı sıra tasarımcı olarak mimarla ilişkili olan; “yetenek”, “vizyon”, “hayal gücü”, “modernist olma”, “genç mimarlara destek olma”, “işbirliği içinde çalışma”, “mimar kimliği dışında diğer mesleklerle de ilişki içerisinde olma” gibi konuları ifade eden kavramlar “Mimar Kimliğiyle İlgili Kavramlar” üst kavramında toplanmışlardır.

- Özgünlük kavramından kasıt; “kendine özgü olan, benzerlerinden ayrı ve üstün olan” anlamını taşıyan ve jüri raporlarında “özgün formlar oluşturma” ve “özgün çözümlerde bulunma” gibi sözcüklerle ifade edilen bir kapsayıcılıkta ele alınmaktadır(Hançerlioğlu,1978). “Özgünlük” kavramının ilk kez dile getirilişi 1981 yılındaki jüri raporundadır.

- Teknoloji/Strüktür üst kavramı, jüri raporlarında rastlanan “uygulama tekniğindeki gelişmeler”, “çağdaş teknolojinin kullanılmaya başlanması”, kimi zaman da “geleneksel olanın teknolojiye uyum sağlaması” olarak bahsi geçen alt kavramların gruplanmasını gerekli kılmış bu ve benzeri kavramların içinde olduğu jüri raporlarındaki alt kavramlar; “Teknoloji/Strüktür” üst kavramını oluşturmuşlardır. Teknoloji/Strüktür kavramlarına jüri raporlarında ilk defa 1988 yılında rastlanmaktadır.

- Sürdürülebilirlik, jüri raporlarında tek bir sözcük ile ifade edilmiş olup, “mimari tasarım sürecinde, sosyal, kültürel, toplumsal, ekolojik, vb. açılımların bütüncül bir yaklaşımla değerlendirilmesi ve bu kapsamda geliştirilen stratejilerin de bütüncül bir yaklaşımla değerlendirilmesi gerektiği”, açıklaması bağlamında değerlendirilmiştir(Tatar, 2013). Ödül raporlarının analizinde alt ve üst kavram olarak “sürdürülebilirlik” seçilmiş olup kavrama ilk defa 1998 yılında rastlanmıştır.

- Malzeme Kullanımı için tasarımı; “... performansı ile olduğu kadar doğasıyla, doğadaki gelişim süreci ve davranışıyla, varoluş metabolizmaları, formları, yüzey dokuları, içyapıları, strüktür özellikleri, akışkanlıkları, kendini organize etme yetenekleriyle mimari kavramların çıkış felsefelerini, mimari biçimleri ve biçimleri” etkiler görüşü ışığında (Gezer, 2012) jüri raporları analiz edilmiş ve sözcükler bağlamında “eski ve yeni malzemeyi birlikte kullanma”, “malzeme çeşitliliği”, “geri dönüşümlü malzeme kullanımı” gibi alt kavramlar “Malzeme Kullanımı” üst başlığını oluşturmuştur. Raporlarda malzeme kullanımının önemine ilk kez 1983 yılında vurgu yapılmıştır.

- Enerji üst başlığını; “enerji verimliliği” ve “enerji tüketimi kavramları” gibi alt kavramlar oluşturur. Bu üst kavram ve barındırdığı alt kavramların mekan niteliğinin artırılmasındaki önemi pek çok çalışmaya konu olmuştur (Ciravoğlu, 2008; Akyol Altun, 2009).

- Bağlam üst kavramı; “mimari nesnenin bağlamı, onu ortaya koyan mimarın, onu değerlendiren kullanıcının, genel okurunun, ülkenin sosyo-ekonomik koşullarının ve küresel varoluşunun, toplumdaki beğeni kalıplarının, genel eğilimlerin ve bunların değişme potansiyelinin ve binanın belirleyeni olan yakın fiziksel çevresinin oluşturduğu genel sosyo-fiziksel ortamdır” açıklaması kapsamında düşünülmüştür (Gür,1996). Bu kapsamda jüri raporlarında; “yer-bellek ilişkisi” ve doğrudan “bağlam” olarak ifade edilen kavramlar, “Bağlam” üst kavramını oluşturmuştur. Bu kavrama ilk defa 1992 yılında rastlanmaktadır.

- Peyzaj üst kavramı ise; sadece 2015 yılında gözlenmiş olup “peyzaj” alt başlığını içermektedir.

- Çevre/Doğa/Ekoloji üst kavramında ödül alan mimarların yapılarında “çevresi ile ilişki kurma” ve “çevreye yaklaşım” gibi olguların kapsandığı durumlardan söz edilmektedir. Bu olgular aslında “Bağlam” üst kavramına da işaret etmektedir. Raporlarda sözü geçen; “çevreye duyarlı çözümler”, “çevre hassasiyeti”, “çevreyle uyumlu ürünler ve sistemler” gibi alt kavramlar “Çevre/Doğa/Ekoloji” üst kavramını oluşturmuştur.

- Mimari Terminoloji/Söylem Dili üst kavramı; “mimarlar için çeşitli mimarlık tanımları” ve “mimarinin kelime haznesini zenginleştirme” gibi alt kavramlardan oluşmaktadır. Bu başlıkta, ödül alan mimarların çeşitli söylemler, mimariye kazandırdıkları bazı terminolojik kavramlar ve mimarın tek temsil yolunun yapı değil bazen de sözler olma durumunun öne çıkma durumu kastedilmektedir.

- Mimari Biçim Dili, sonuç ürünün büründüğü biçim/form anlamında kullanılmaktadır. Burada ortaya çıkan sonuç ürün aslında bir tür mimari temsildir, mimari dildir (Kuloğlu,ve Durmuş, 2013). Proje raporlarında sözü geçen; “cesur biçimler”, “plastik biçimler”, “basit biçimler”, “yenilikçi biçimler” gibi mimarların kullandığı biçimi/formu ifade eden kavramlar “Mimari Biçim Dili” üst başlığında toplanmıştır. Kavram ilk kez 1984 yılı raporunda görülmektedir.

- Toplumsal Olgular üst kavramı, birçok kuramcının yanı sıra “mimarlığın toplumsal yaşamın üretilmesinde önemli bir rolü olduğunu” belirten Aydınlı’dan hareketle mimarlık etkinliğinin ayrılmaz bileşenleri olan insan-mekan ilişkisi, toplumsal sorumluluk, kültürel değerler ve benzerlerini de içinde barındıracak kavramlar çerçevesinde

düşünülmüştür(Aydınlı, 2004).“İnsanlığa katkıda bulunmak”, “sosyal sorumluluk”, “kullanıcı odaklı tasarım”, “yaşam kalitesini iyileştirmek” gibi alt kavramlar “Toplumsal Olgular” üst kavramında toplanmışlardır. Jüri değerlendirmelerinde ilk olarak 1979 yılına ait analizde karşımıza çıkan toplumsal olgular kavramı, sonraki jüri raporlarında 1983 yılında görülmüştür.

- Kültürel Olgular, mimarlık ortamının olmazsa olmaz bileşenlerinden biridir. Mekan; içinde bulunduğu kültürün yansımalarını taşır, ona göre biçimlenir. Kültürün mimarlık ile etkileşimi üzerine kuramsal ve pratik alanda çalışan pek çok araştırmacı vardır. Bunlardan dünya çapında bilinenlerden bir tanesi Amos Rapoport’tur. Türkçeye “Kültür Mimarlık Tasarım” adı altında çevrilen kitabı ilk kez 1969 yılında yayınlanmış ve pek çok araştırmacıya ilham kaynağı olmuştur (Rapoport, 2004). Jüri raporlarında bahsi geçen “kültür sentezi” gibi kültüre atıfta bulunan kavramlar “Kültürel Olgular” üst kavramı altında ele alınmıştır.

- Evrensellik üst kavramı ise; “evrensel” tanımına dayalı olarak “dünya ölçüsünde, dünya çapında” olma hali ile eş tutulmuş ve evrensel mimari, mesleği evrenselleştirme gibi kavramlar “Evrensellik” üst başlığında toplanmıştır (TDK,1998). Evrensellik ile ilgili kavramlara ilk defa 2012 yılında rastlanıldığı görülmektedir.

- Geleneksellik; “bir toplumun üyelerini birbirine bağlayan geçmişten gelecek kökleşmiş alışkanlık” olarak tanımlanan ve mimarlık ürünlerine zaman zaman damgasını vurmuş bir olgudur (Hançerlioğlu, 1977). Bu çalışma kapsamında jüri raporlarında ifade edilen kavramın bu tanım ile örtüştüğü ve gelenekselliğin bu anlamda kullanıldığını söylemek mümkündür. Bu üst kavram jüri raporlarında; “mimari geleneklere bağlılık” ve “gelenekleri yeniden canlandırma” gibi alt kavramlarla ifade edilen olguları kapsamaktadır. Mimarlık ortamında sürekli bir tartışma konusu olan “geleneksel olma” durumu, Pritzker Ödülleri bağlamında bazı yıllarda olumlu bir değerlendirme kriteri olarak karşımıza çıkmaktadır.

- Mekânsal Nitelikler üst kavramının içerdiği; “mimarlıkta kalite/nitelik” olgusunu 4 başlıkta özetleyen Voordt ve Herman bunları; “işlevsel, estetik, teknik ve ekonomik kalite” olarak sınıflandırır (Voordt&Wegen, 2005). Bu çalışma kapsamında da sınıflamanın “Mekânsal Nitelikler” üst kavramı ile örtüştüğünü söylemek mümkündür. Dolayısıyla, “mekânsal ilişkiler” işlevsel kalite başlığı ile, “yapılı çevreye katkıda bulunma” estetik kalite ile özdeş görülüp bu alt kavramlar “Mekânsal Nitelikler” üst başlığını oluşturmuştur.

- Duyusal Yaklaşımlar üst başlığı, Pallasma'nın "Tenin Gözleri" kitabında ayrıntılı olarak ifade ettiği biçimiyle tasarımın duyu organlarımız vasıtasıyla algıladığımız ve mimarlıkta tinsel, duyusal değerler olarak ifade edilebilecek şeylerle ilgilidir (Pallasma, 2016). "Şiirsellik", "ışık kullanımı", "ruhu canlandıran mimari", "birçok duyuya hitap eden tasarımlar" gibi tinsel ifadeler bu kapsamda değerlendirilmiştir. "Duyusal yaklaşımlar" ile ilgili kavramlar ilk olarak ödülün verildiği ilk sene olan 1979 yılında görülmüştür.

- Zamansız Mimarlık olgusu, içinde pek çok farklı durumu barındırıyor olabilir. Tanju; "mekân sanatı, ya da mekâna dair bir pratik olarak tanımlanagelen mimarlığın zamanla ilişkisi" üzerine çeşitli sorular sormakta ve Deleuze'a dayanarak iki farklı varsayımdan söz etmektedir. Bunların bir tanesi; "zaman ve mekanın her zaman bir arada var olma hali" fikrine, diğeri ise; "bileşik varlıkları içerisinde her ikisinin de farklılık ürettiği, ancak mekanın niceliksel, zamanın ise niteliksel farklılıklar ürettiği" fikrine dayanır (Tanju, 2008). Ancak ona göre, eğer zaman mekandan dışlanırsa niteliksel farklılıklar da dışlanmış olur. Zaman ve mekan üzerine yazılmış çok sayıda metin ve araştırma olmakla birlikte bu çalışma kapsamında "Zamansız Mimarlık" üst kavramı mimarlığın "kalıcılık" ve "süreklilik" gibi kavramlarını da içinde barındıran "zamansız binalar" ve "zamanın ötesinde" gibi alt kavramları da barındırmaktadır.

"Restorasyon" çalışmalarının bir ödül gerekçesi olarak belirtilmesi de sadece 2006 yılı jüri raporları analizlerinde görülmüş olup "Restorasyon" başlığı altında ele alınmıştır.

Bu aşamadan elde edilen veriler Tablo 89'da gösterilmektedir. Daha sonra birbirleri ile ilintili oldukları düşünülen alt ve üst kavramların tümü, sonuçlarda tartışılmak üzere "genel kavramlar" a dönüştürülmüştür.

Çalışmanın bu aşamasında alt kavramlardan (öncül kodlamalar) oluşturulan üst kavramların (ardıl kodlamalar) yıllara göre durumu incelenmektedir.

3.2. Üst Kavramların Yıllara Göre Değerlendirilmesi: Üst Kavramlar Bağlamındaki Bulgular

Bu başlıkta bir araya gelen alt kavramların oluşturduğu üst kavramların yıllara göre önem ve önceliklerinin neler olduğu başlıklar halinde açıklanmaktadır, (Tablo 89).

Tablo 89. Üst kavramların yıllara göre analiz tablosu

	1979	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019								
Tasarım Yaklaşımları																																																		
İşlevsellik																																																		
Esneklik																																																		
Mimar Kimliği ile İlgili Kav.																																																		
Özgünlük																																																		
Teknoloji/Strüktür																																																		
Sürdürülebilirlik																																																		
Malzeme Kullanımı																																																		
Enerji																																																		
Bağlam																																																		
Peyzaj																																																		
Çevre//Doğa/ Ekoloji																																																		

Tablo 89'un devamı

	1979	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019								
Mimari Terminoloji/Söylem Dili																																																		
Mimari Biçim Dili																																																		
Toplumsal Olgular																																																		
Kültürel Olgular																																																		
Evrensellik																																																		
Geleneksellik																																																		
Mekansal Nitelikler																																																		
Duyusal Yaklaşımlar																																																		
Zamansız Mimarlık																																																		

- Tasarım Yaklaşımları kavramı, jüri raporlarında ilgili analizler kapsamında 1979-2019 yılları arasında hemen hemen her sene gündeme getirilmiştir. Tablo 46'ya bakıldığında, değişen yıllar içerisinde mimaride tasarım yaklaşımlarının içerik olarak değişse bile önemini kaybetmediği hatta son yıllarda daha sıklıkla gündeme geldiği söylenebilir. Değerlendirilen sürece bakıldığında, tasarım yaklaşımlarının bir seçim kriteri olarak jüri raporlarında yer almadığı 7 sene görülmektedir. Bu yılların tümünde “Mimar Kimliğiyle İlgili Kavramlar”ın jüri raporlarında yer aldığı görülmüştür. Her ne kadar tasarımcı kimliğinin tasarım yaklaşımları üzerinde etkili olduğu düşünülse de ortaya çıkan bu durum bu ilişkinin her zaman sıkı bir bağlantı içerisinde olmayabileceğini göstermektedir.

- İşlevsellik kavramı, 1988, 2012 ve 2017 analizlerinde görülmektedir. Mimari terminoloji açısından bakıldığında işlevsellik de bir tasarım yaklaşımı olarak düşünülebilir. İşlevselliğin bir seçim kriteri olarak jüri raporlarında sadece birkaç kez telaffuz edilmesi, onun zaten bir tasarım yaklaşımı olarak kabul edilmesinden olabilir. Bu nedenle sonuçlar bölümünde işlevsellik, tasarım yaklaşımı grubuna dahil edilmiştir. “Malzeme Kullanımı” kavramı da “işlevsellik” kavramının öne çıktığı her yılda etkili olmuştur. Bu çakışmaya bakıldığında malzeme kullanımı ve işlevsellik arasında doğrudan bir ilişki aramak yerine bu durumun bir tesadüf olabileceğini söylemek yanlış olmaz.

- Esneklik kavramı, tıpkı “işlevsellik” gibi 1993, 2007 ve 2015 yıllarında olmak üzere birkaç kez gündeme gelmiştir. Aynı şekilde esnekliğin de tasarım yaklaşımları grubuna dahil edilmesi bu nedenle doğru olacaktır. Esnekliğin gündeme geldiği yıllarda “Mimar Kimliğiyle İlgili Kavramlar” da ön planda yer almaktadır.

- Mimar Kimliği ile İlgili Kavramlar, düzensiz aralıklarla olmakla birlikte 1979'dan 2019'a kadar birçok jüri raporunda yer almaktadır. 1990 ve 1997 yılları arasındaki tüm jüri raporlarında görülmesi, bu zaman aralığında mimarın tasarımcı kimliğinin öneminin artması olarak yorumlanabilir. Ayrıca bu zaman aralığındaki mimarlara bakıldığında mimarların Robert Venturi, Aldo Rossi gibi Postmodern dönemle birlikte anılan isimler olması anlamlı bir duruma işaret ediyor olabilir.

- Özgünlük üst kavramı, ilk olarak 1981 yılında görülmekle birlikte 2019 yılına kadar aralıklı olarak birçok jüri raporunda görülmektedir. 1993-1997 yılları arasında kavrama her yıl rastlanırken aynı aralıkta “Mimar Kimliğiyle İlgili Kavramlar” da öne çıkmaktadır. Buradan hareketle, mimar kimliği ve özgün olma durumu birbiriyle etkileşim halinde olan kavramlar olarak görülebilir. Özgünlük sadece üretilen mekana özgü bir

durum olmayıp mimarın mekansal üretim anlayışı ile doğrudan ilintili bir kavram olarak düşünülebilir.

- Teknoloji/Strüktür kavramı, ilk olarak 1988 yılında görülmektedir. İkinci kez 1995 yılında adı geçen kavrama, 2013 yılından sonraki raporlarda daha sık rastlanmaktadır. Sözü geçen yıllarda “Malzeme Kullanımı” kavramı da daha sıklıkla görülmektedir. Bu ilişki, kullanılan malzemenin çeşidinin, kullanım şeklinin teknolojik gelişmelerle benzer bir seyir gösterdiği ve teknolojinin malzeme kullanımı ile doğrudan ilişkili bir kavram olduğunu gösteriyor olabilir. Mimarlığın tarihsel sürecine bakıldığında da teknoloji ve malzemede görülen gelişmelerin, buluşların birlikte hareket ettiğini görmek mümkündür.

- Sürdürülebilirlik sırasıyla; 1998, 2007, 2014, 2015 ve 2018 yıllarına ait jüri raporlarında görülmektedir. Aynı yıllarda; ‘Teknoloji/Strüktür’ kavramının da jüri raporlarında öne çıkması anlamlıdır. Bu durum, gelişen teknolojinin mimarları sürdürülebilir yapı tasarımına yönelttiği, sürdürülebilirliğin tıpkı malzeme kullanımında olduğu gibi teknoloji ile yakın ilişki içerisinde olduğu şeklinde yorumlanabilmektedir.

- Malzeme kullanımının önemine ilk kez 1983 yılında vurgu yapılmış olup 2017 yılına doğru kullanımı sıklaşmakla birlikte en son 2017’deki jüri raporunda görülmektedir. 2011-2017 yılları arasında her yıl görülen “malzeme kullanımı” üst kavramı, “Teknoloji/Strüktür” ve “Sürdürülebilirlik” gibi yapısal olgulara işaret eden diğer üst kavramlarla yakın dönemlerde sıklıkla görülmektedir.

- Enerji üst kavramına 2007, 2015 ve 2016 yılları olmak üzere üç yıla ait jüri raporunda rastlanmaktadır. “Teknoloji/Strüktür”, “Sürdürülebilirlik” ve “Malzeme Kullanımı” üst kavramları ile yaklaşık aynı yıllarda görülen “Enerji” üst kavramına ilerleyen yıllarda jürilerin/jüri üyelerinin daha sık vurgu yapabileceği düşünülmektedir.

- Bağlam ilk kez; 1992, ikinci kez; 1998 yılındaki raporlarda gündeme getirilmiş olup 2008 yılına kadar olan jüri raporlarında bu kavrama rastlanmamıştır. 2008 yılından sonra 2019’a kadar ise aralıklı olarak gündeme geldiği görülmektedir. “Bağlam” kavramın yer aldığı tüm yıllarda “Tasarım Yaklaşımları” kavramına da rastlanmaktadır. Yapılan tasarımların bağlamla doğru bir ilişki kurabilmesinin mimarın tasarım yaklaşımlarına da bağlı olduğunu düşünülürse birbirleriyle etkileşim halinde iki kavram olduğunu düşünmek olanaklıdır.

- Peyzaj üst kavramı, yalnızca 2015 yılında dile getirilmiş yakın zamanda öne sürülen bir kavram olduğundan karşılaştırmak, daha derinlemesine irdelemek mümkün

olmamıştır. Bu konuda söylenebilecek şey peyzajın doğa ile ve yapı yakın çevresiyle yakın ilişkide olduğu ve belki de bağlamı değerlendirmede önemli olabileceğidir.

- Çevre/Doğa/Ekoloji kavramı, 1999, 2013 ve 2014 yıllarındaki jüri raporlarından elde edilen analizlerde görülmektedir. Aynı yıllarda raporlarda “Tasarım Yaklaşımları”, “Mimar Kimliğiyle İlgili Kavramlar” ve “Teknoloji/Strüktür” kavramları da sıkça yer almaktadır. Çevre hakkında karar verme bir tür tasarım yaklaşımı olarak düşünülebilir. Verilen kararların tasarımcının kimliği doğrultusunda ortaya çıktığı düşünülürse bu iki kavramın da etkileşim içinde olduğunu söyleyebiliriz. Teknolojinin gelişmesiyle gelişen yapıım üretim tekniklerinin çevreyle olan ilişkisinin de yeniden sorgulanması gereği bu karşılaşmayı açıklar niteliktedir.

- Mimari Terminoloji/Söylem Dili kavramına 1980 ve 2014 yılları arasındaki analizlerde ağırlıklı olarak rastlanmaktadır. Mimari ürün her ne kadar fiziksel bir olgu olsa da arkasında yatan düşünce, ileri sürülen fikirler, kavramlar ve tasarım sürecine ilişkin açıklamalar ve sözcükler tasarımın aynı zamanda düşünsel bir olgu olduğunu göstermektedir. Bu sebeple tasarımcıların üretim sürecindeki her türlü sözlü ve yazılı açıklamaları bir tür mimari temsil olarak görülmelidir. Dolayısıyla jüri üyelerinin bu sözlü temsil diline değer vermesi de anlaşılır bir durum olarak görülmelidir.

- Mimari Biçim Dili üst kavramı ilk kez 1984 yılı raporunda kavrama rastlanmaktadır. Sırasıyla 1985, 1988, 1989, 1990, 1992, 1995 ve son olarak 2004 yılı analiz çalışmalarında görülmektedir. 2011 yılından sonra kavrama rastlanmaması ürünün temsilinin başka yollarla, örneğin sözlü temsil yoluyla olabileceğinin bir göstergesi olarak görülebilir. Başka bir bakış açısıyla bu durum, ürünün biçim/formunun ne olduğundan çok nasıl olduğu ile ilgilenen bir anlayışın göstergesi olabilir.

- Toplumsal Olgular üst kavramına 1979 yılından itibaren rastlanmakta olup günümüze yaklaştıkça daha sık dile getirildiği yapılan analizlerde görülmektedir. Bununla birlikte son ödüle ait 2019 yılı jüri raporunda bu kavrama rastlanmamıştır. Kavramın son yıllarda sıklıkla görülmesini mimarının sosyo-kültürel boyutuna verilen önemin artması olarak yorumlayabiliriz. Dünyada yaşanan ve mimarlığı yakından ilgilendiren bazı olaylar; örneğin farklı coğrafyalarda yaşanan savaşlar, göçler, mülteci hareketlerinin artması ve insanların bu durumdan olumsuz etkilenmesi, hatta evsiz-barksız kalması toplumsal olguların değerlendirmelerde öne çıkmasının bir nedeni olabilir.

- Kültürel Olgular kavramına 1993, 2008 ve 2012 yıllarına ait analizlerde rastlanmaktadır. Aynı yıllarda “Tasarım Yaklaşımları” ve “Duyusal Yaklaşımlar”

kavramları da öne çıkmıştır. “Kültürel değerleri gözönünde bulundurmak” bir tür tasarım kararı olarak görülebilir ve bu nedenle kavramların birbiri ile ilişkili olduğu düşünülebilir. “Kültürel olgu” ve “Duyusal yaklaşım” üst kavramlarının ise bir takım soyut başlıklar altında kesiştiği ve birbirleriyle ilişkili olduğu söylenebilir.

- Evrensellik kavramı, ilk olarak 2012 yılında olmak üzere 2013, 2016 ve 2019 yıllarında görülmektedir. Evrensellik kavramının farklı aralıklarla jüri raporlarında görülüyor olması kavramın “dünya ölçeğinde, dünya çapında” olma halinin mimarlığın olmazsa olmaz bir önceliği olmadığına işaret ediyor olabilir. Ancak 2012 yılından başlayarak günümüze kadar farklı aralıklarla tekrarlanması, evrenselliğin önümüzdeki yıllarda daha çok öne çıkan bir kavram olabileceğinin bir göstergesi de olabilir.

- Geleneksellik üst kavramına 1985, 1994, 2011 ve 2012 yıllarına ait analizlerde rastlanmaktadır. Kavramın bulunduğu senelere ait analizlerde “Teknoloji/Strüktür” kavramının yer almadığı görülmektedir. Geleneksel tasarımların geleneksel yöntemler kullanılarak üretilmesinin bu ilişkiyi açıklaması mümkündür.

- Mekânsal Nitelikler kavramına 1992, 2000, 2010, 2014 ve 2016 yıllarında rastlanmaktadır. Aynı yıllarda; “Tasarım Yaklaşımları” kavramına da sıklıkla rastlanmakta olup bu durumun mekan niteliğinin verilen tasarım kararlarından bağımsız olamayacağını bir göstergesi olduğu düşünülmektedir.

- Duyusal Yaklaşımlar, 1979 yılından itibaren söz konusu olmakla birlikte 1995 ve 2008 yılları arasında kavrama hiç rastlanmamıştır. Bu durum, kavramın bu yıllarda önemini yitirdiği anlamına gelmez. Nitekim kavram sonraki yıllarda sık aralıklarla karşımıza çıkmaktadır. Mimari deneyimin tüm duyuları kullanan bir olgu olduğu düşünüldüğünde duyusal yaklaşımların yıllar içerisinde önemini artırabileceği düşünülebilir.

- Zamansız Mimarlık kavramına 1993, 1997, 2003, 2012 ve 2013 yıllarına ait jüri raporlarında rastlanmaktadır. Mimari ürünün kalıcı olma durumu göz önüne alındığında bu soyut denebilecek kavramın mimarlığın önceliklerinden biri olduğu düşünülebilir. Zamansız olma hali, özellikle mimarlık alanında çok yönlü ve çok boyutlu bir olgu olarak var olmaktadır.

4. SONUÇLAR

Çalışma kapsamında yapılan analizler sonucunda, alt ve üst kavramlar değerlendirildikten sonra bir kez daha birbiriyle ilintili olduğu düşünülen başlıklar olduğu görülmüştür. Daha sağlıklı bir tartışma yapabilmek için oluşturulan üst kavramların genelleştirilerek tartışılmasına karar verilmiştir. Genel başlıklar aşağıda anlatıldığı şekilde oluşturulmuştur:

Yapılan analizler sonucu oluşturulan alt kavramlar, birbirleriyle ilişkili olma durumlarına göre üst kavramlara dönüştürülmüştür. Bu dönüşüm işlemi bazı üst kavramların birbirini kapsama durumu olsa bile Tablo.89’da ayrı ayrı ele alınmışlardır. “İşlevsellik” ve “Esneklik” kavramları daha önce de belirtildiği gibi bir anlamda tasarım yaklaşımı olabilmekle birlikte jüri raporlarındaki vurgularından dolayı bağımsız ele alınmışlardır. Bu gibi durumlar, üst kavramların da kendi aralarında benzerlik gösterdiğini ve bir genelleme daha yapılarak ortak bir paydada buluşturulmaları ihtiyacını doğurmuştur. Ödül alan mimarların tasarlama yollarını/yöntemlerini/süreçlerini içeren “Tasarım Yaklaşımları”, “İşlevsellik” ve “Esneklik” ardıl kodlamaları “Tasarım Kararları” genellemesi adı altında toplanmıştır.

Raporlarda mimar hakkında bahsedilen kavramların oluşturduğu; “Mimar Kimliği ile İlgili Kavramlar” ve “Özgünlük” üst kavramları bir araya getirilerek “Tasarımcı Kimliği” başlığı altında birleştirilmiştir. Özgün olma durumunun mimarın kimliğiyle ilgili olduğu düşünülse de raporlarda özellikle etkili olarak görülmesi ana tabloda ayrı bir üst kavram olarak ele alınmasına neden olmuştur.

Yapı hakkındaki malzeme, yol, yöntem gibi kararları içeren “Teknoloji/Strüktür”, “Sürdürülebilirlik”, “Malzeme Kullanımı” ve “Enerji” üst kavramları “Yapısal Kararlar” genellemesi altında toplanmıştır.

Doğal ve yapısal çevre kararlarını içeren “Bağlam”, “Peyzaj” ve “Çevre/Doğa/Ekoloji” kavramları “Çevresel Kararlar” başlığını oluşturmaktadır.

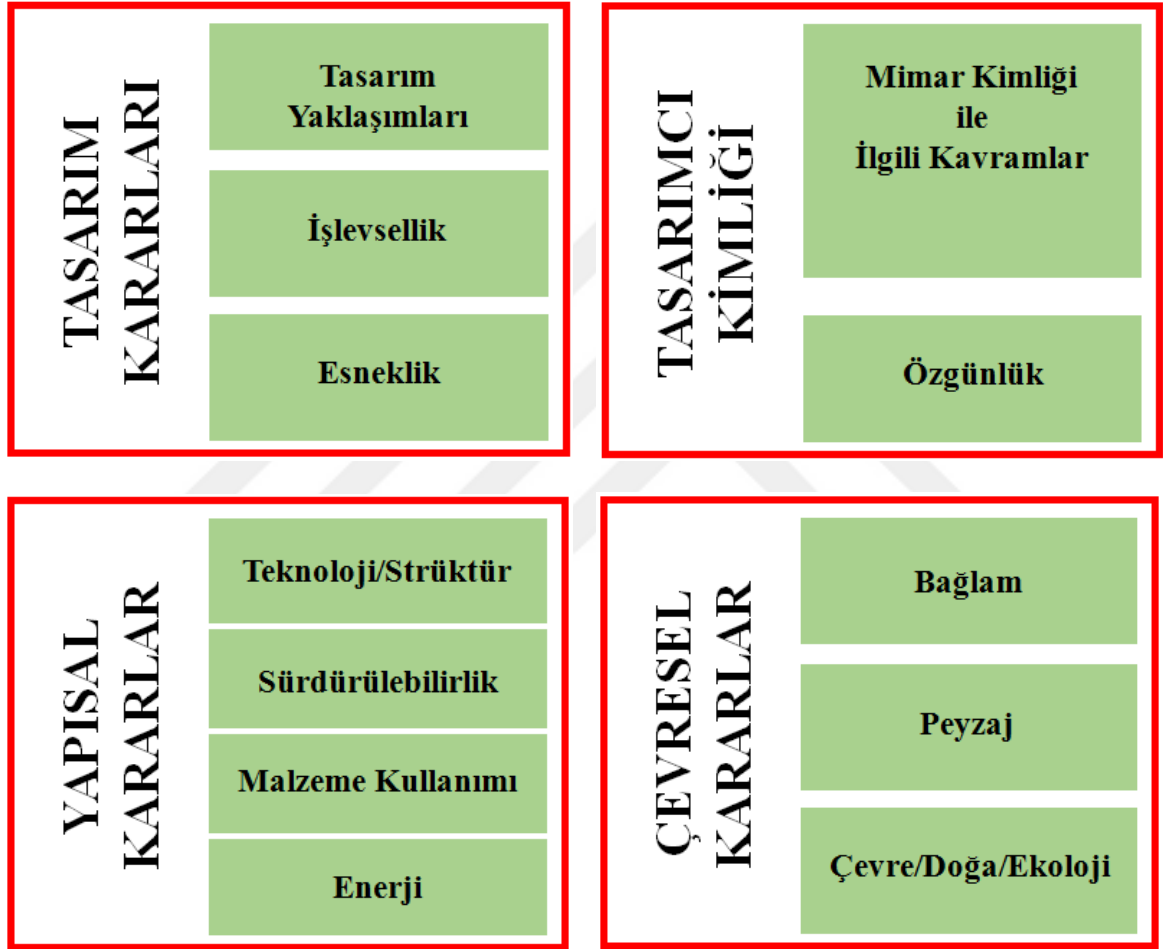
“Mimari Terminoloji/Söylem Dili” ve “Mimari Biçim Dili”, “Mimari Temsil” genellemesi altında buluşturulmuştur.

“Toplumsal Olgular”, “Kültürel Olgular”, “Evrensellik” ve “Geleneksellik” kavramları “Sosyal Olgular” genellemesiyle bir araya getirilmiştir.

“Mekansal Nitelikler”, “Duyusal Yaklaşımlar”, ve “Zamansız Mimarlık” üst kavramları ise başka bir kodlamayla ortak bir paydada buluşturulamayıp “Tekil Olgular” olarak ele alınmıştır.

Sonuçta yapılan bu genelleştirmeler ile aşağıda görülen tablo elde edilmiştir:

Tablo 90. Pritzker Mimarlık Ödülleri Kapsamında Mimarlığın Öncelikli Kategorileri

Tablo 90'in devamı

Sonuçları farklı bir bakış açısı ile değerlendirmek gerekirse, verilen ödülün anlamı üzerinden şu değerlendirmeler yapılabilir:

Pritzker Mimarlık Ödülü kapsamında verilen ödüller arasında, üzerinde Vitruvius'a ait "Sağlamlık", "Uygunluk" ve "Güzellik" ilkelerinin bulunduğu bir madalya bulunmaktadır. Bir değerlendirme kriteri olarak bu kavramların ödülle ilişkilendirilmesi ve tartışılması bu anlamda olası görünmektedir. İncelenen jüri raporları sonrası bu kavramlara doğrudan rastlanılmadığı görülmüştür. Fakat çalışma kapsamında bu ilkelerle dolaylı olarak bir bağlantının olması durumu merak konusudur. Bu ilişkiyi tartışabilmek adına hiyerarşik düzen göz önüne alınarak, üst kavramların oluşturduğu genel başlıklar üzerinden tartışmak uygun olacaktır. Bahsi geçen ilişkilerden aşağıda bahsedilmiştir.

‘Tasarım Kararları’ nın Vitruvius’un hem “Uygunluk” hem de “Güzellik” ilkeleri ile ilişkili olduğu düşünülebilir. Örneğin “esneklik” alt kavramı, bir mekanın tüm eylemlere uygun olma halini ifade etmektedir. Ya da “zıt öğelerin bir arada kullanılması” kavramı, yapının/mekanın estetik olma durumu ile ilgilidir. Bu ve benzeri örtüşmeler bu yorumu haklı çıkaran durumlar olarak görülebilir.

“Yapısal Kararlar”, “Sağlamlık” ilkesiyle ilintili bulunmuştur. Çünkü bir yapının ayakta durmasını ya da sel, deprem, yangın vb. gibi olaylar karşısında en az zarara uğramasını sağlayacak olan şey seçilen teknoloji, strüktür, malzeme gibi olgulardır.

“Çevresel Kararlar”, “Güzellik” ilkesi bağlamında değerlendirilebilir. Bir tasarımın çevresiyle kurduğu ilişki, bağlamı değerlendirme biçimi gibi kararlar doğrudan estetik olgularla ilgili olmaktadır.

“Mimari Temsil”, Vitruvius’un “Güzellik” ilkesi ile örtüşebilir. Bir tasarımın ürüne dönüştürülmesi düşüncenin temsilidir. Onun, kullanıcı tarafından kabul görmesi ise temsil edilen ürünün estetik olma düzeyi ile ilgilidir.

“Sosyal Olgular”, “Uygunluk” ilkesiyle örtüşebilmektedir. Sosyal olgular kullanıcının yaşama biçimi, içinde bulunduğu toplum, onun gelenek ve görenekleri gibi kavramlarla açıklanabilir. Yapının/mekanın/ürünün başarısı ise bu kavramlarla gösterdiği uyum üzerinden değerlendirilir.

Tüm analizler sonucu elde edilen verilerin birbirleri ile ilgileri açısından bir değerlendirme yapıldığında ise özet olarak şunlar söylenebilir:

Bütün bu analizler sonucunda, her ne kadar farklı genel kavramlar ortaya çıkmış olsa da bu kavramların da birbiriyle ilintili olduğu düşünülmektedir. “Yapısal Kararlar” olarak bahsedilen yapının malzemesi, yapım yöntemi, kullanılan teknoloji de bir nevi tasarım yaklaşımı olarak düşünülebilir. Var olan seçenekler arasında tasarımcının seçim yapması veya yeni bir bakış açısı getirerek verdiği yapısal kararlar da bir anlamda tasarım kararı olarak görülebilir. Çevre hakkındaki yaklaşımların yer aldığı “Çevresel Kararlar”ın da bağlam oluşturma, doğal veya yapılı çevreye yaklaşım etmenleri göz önüne alındığında tasarım yaklaşımı olabilmesi mümkündür. Biçim dili ve söylem dilini ifade eden “Mimari Temsil” başlığının ise “Tasarımcı Kimliği” ile ilişkili olabileceği düşünülmektedir. Aynı şekilde “Sosyal Olgular” ve “Tekil Olgular” başlıklarının da farklı başlıklarla ilişki kurması olasıdır. Bu durum şunu göstermektedir ki farklı yıllarda ön plana çıkmış olsalar bile net ayrımlar yapılmadan her bir başlık jüri değerlendirme kriterleri açısından önemli bulunmuştur.

Tezin ana fikri olan ödüller üzerinden mimarlığın önceliklerini anlamak konusunda bir değerlendirme yapmak gerekirse son olarak şunlar söylenebilir:

Pritzker Mimarlık Ödülü kapsamında gözlemlenen, 1979-2019 yılları arasındaki süreç olmuştur. Bu kapsamda dikkat çeken noktalardan biri, değerlendirme kriterlerinin zaman içerisinde çeşitlilik göstermesi olmuştur. Her ne kadar farklı kavramlar ortaya çıksa da tasarım yaklaşımları ve tasarımcının kimliği ile ilgili olanlar hemen hemen her yıl etken bir unsur olarak dikkat çekmektedir. Bu sonuç ilgi çekicidir, çünkü bu iki kavramın mimarlığın temel öncelikleri olduğu bilinen bir gerçektir. Tasarım yaklaşımları içerisinde bir tasarım sürecinin hikayesi, mimar kimliği içerisinde de yaratıcılık unsuru yer almaktadır. Demek ki, mimarlık eğitiminde de yaratıcılık olgusu ve tasarım sürecinin değerlendirilme biçiminin en çok önem verilen konular arasında olması bir tesadüf değildir. Onları takiben duyuşsal yaklaşımlar yıllar içerisinde en çok değinilen değerlendirme kriterlerinden biri olmuştur. Aralıklı yıllarda bahsedilmiş olsa da mimarlığın tinsel yanının her zaman önemini koruduğunu söylemek yanlış olmaz. Ağırlıklı olarak görülen bir diğer kriter ise kullanıcı ve toplum odaklı kavramlar olmuştur. Toplumsal olguların 90'lı yılların sonuna doğru daha yoğunlaşarak gündeme gelmesi, dünyanın ve insanlığın içerisinde bulunduğu sıkıntılı sürecin bir yanması olabilir. Mimarlık bu sorun alanına katkı veren mesleklerden biridir. Barınma gibi temel bir gereksinime çözüm ürettiği için bu alandaki yerini de ancak toplumsal duyarlılığı öne çıkararak koruyabilir. Bu durumun yanı sıra son yıllara doğru gündeme gelen farklı, tekil kavramlar da olmuştur. Mimarlığın zamana bağlı olarak değişen bir olgu olduğunu düşünürsek ilerleyen yıllarda bu kavramlara yenileri de eklenmesi kaçınılmazdır. Mimarlık birçok etkene bağlı bir olgu olmakla birlikte çalışma kapsamında dikkat çeken en önemli olgu farklı jüri üyeleri tarafından yapılan yorumların farklı kavramları ortaya çıkarması durumudur. Her yıl ödülün verileceği mimarı seçen jüri üyeleri değişmektedir. Farklı jüri üyelerinin mimarlıkta öngördüğü önceliklerin farklı olmasının jüri raporlarına yansıdığı düşünülmektedir.

Çalışma kapsamında edinilen algı mimarlığı ödül alan yapılar/mimarlar ekseninde yeniden okumanın mümkün olduğudur. Mimarlığın öncelikleri zamana göre farklılaşsa da hiç değişmeyen bazı kriterler olduğu görülmekte ve diğer olgular onun çevresinde değişmekte, gelişmektedir.

Son olarak bu çalışmanın ileriki çalışmalara katkısından söz edilecek olursa şunlar söylenebilir; Mimarlar, mimari yapılar/ürünler ve buna bağlı olarak mimarlık ortamı bir değerlendirme platformu olan ödüller üzerinden okunabilir. Dolayısıyla sonraki

çalışmalarda farklı okumalar farklı ödüller üzerinden yapılabilir. Mimarlık kavramlarının Vitruvius'tan günümüze kategorileştirilebildiği söylenmişti. Bu kategoriler farklı açılardan tekrar tekrar okunabilir ve parçalanarak bir araya getirilebilir. Örneğin başka bir değerlendirme platformu üzerinden yapılan okumalardan edilen kategoriler bu çalışma kapsamında elde edilenlerle karşılaştırılabilir. Nitel araştırma yöntemlerinden biri olan "içerik analizi"nin mimari ortamları, kavramları anlamada uygun bir yöntem olduğu ve işe yarar sonuçlar elde edilmesine katkı verdiği de son bir öneri olarak söylenebilir.

5. KAYNAKLAR

- Aksoy, E., 1987. Mimarlıkta Tasarım Bilgisi, Hatiboğlu Yayınevi, 105s.
- Akyol Altun, D., 2009. Sürdürülebilir, Enerji Korunumlu Bir Mimarlıkta “Tasarım”, Ege Mimarlık Ocak, 28-33.
- Aydınlı, S., 1993. Mimarlıkta Estetik Değerler, İTÜ Mimarlık Fakültesi Baskı Atölyesi, İstanbul.
- Aydınlı, S., 2004. Günümüz Mimarlık Ortamında Eleştiri, *Mimarist*, 11, 29-36.
- Aziz, A., 1994. Araştırma Yöntemleri, Teknikleri ve İletişim, İlad İletişim Yayınları, Ankara.
- Beşgen, A., 2001. Estetik ve Mimarlıkta Kavram, Kavramsal Analiz, Kavramlaştırma/1980 Sonrası Mimarlık Ürünleri Üzerine Örneklemeler, Doktora Tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Trabzon.
- Borradori, G., 1995. *The Legitimacies Of Transarchitecture*, Architecture and Legitimacy, NAI Publisher, Rotterdam.
- Ciravoğlu, A., 2008. Sürdürülebilir Mimarlık: Eskimiş Kavrayışlarla Yeni Söylemler Arasında, Mimarlık, 340.
- Corbusier, L., 2003. Bir Mimarlığa Doğru, Çev. Serpil Merzi, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, 58s.
- Davis, Z. and Steinbock, A., 2014. *Max Scheler 3. Value Personalism*.
- Forty, A., 2000. “Words And Buildings- A Vocabulary Of Modern Architecture”, Thames & Hudson, Newyork, USA, 142pp.
- Goldberger, P., 2009. Why architecture matter. Connecticut: Yale University Press. 30-156.
- Gezer, H., 2012. Malzemenin Gizil Güçlerinin Mimariye Katkısı, İstanbul Ticaret Üniversitesi Fen Bilimleri Dergisi, 10, 97-118.
- Güney, D. Ve Yürekli, H., 2004. Mimarlığın Tanımı Üzerine Bir Deneme, İtü Dergisi, 3, 1, 31-42.
- Gür, Ş.Ö, 1996. Mekan Örgütlenmesi, Trabzon.
- Gürsel, Y., 1993. Ege Mimarlık, 59-61.
- Güzer, A., 2006. Mimarlıkta Kültürel Çatışmanın Temsiliyet Alanı: ÖDÜLLER, Mimarlık.
- Hançerlioğlu, O., 1977. Felsefe Ansiklopedisi, Kavramlar ve Akımlar, 2, 200.

- Hançerlioğlu, O., 1978. Felsefe Ansiklopedisi, Kavramlar ve Akımlar, 5, 97.
- Hasol, D., 1990. Mimarlık Sözlüğü, YEM Yayınevi, 254s.
- Hasol, D., 2002. Pritzker Ödülü Üzerine..., Yapı Dergisi, 248.
- Hasol, D., 2010. Ansiklopedik Mimarlık Sözlüğü, YEM Yayınları, İstanbul.
- Hertzberger, H., 2008. "Space and Learning: Lessons in Architecture 3", 010 Publishers. Rotterdam.
- Karatani, K., 1995. *Architecture as Metaphor*, The MIT Press, USA.
- Kuloglu, N. and Durmus, S., 2013. "Architecture and Technology: Architect's Expression Language in Design Process" Athens: ATINER'S Conference Paper Series, No: ARC2013-0701. ARC2013-0701.
- İncedayı, D., 2008. Tasarımda Esnekliğin Boyutları Üzerine, Mimar. İst, 27,45-47.
- İslamoğlu, Ö., 2014. Okullarda Esneklik Sağlama Stratejilerinin Belirlenmesi Üzerine Bir Yöntem Önerisi, Doktora Tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Trabzon.
- Madra, B., 2003. İki Yılda Bir Sanat, Norgunk Yayınevi, İstanbul.
- Ozankaya, Ö., 1980. Toplumbilim Terimleri Sözlüğü, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara.
- Pallasma, J., 2016. Tenin Gözleri, Çev: Aziz Ufuk Kılıç, YEM Yayınları.
- Rahmoun, A., 2018. Çağdaş Mimarlıkta Anlam: Pritzker Ödüllü (2000-2016) Mimarlar Üzerine Bir Çalışma, Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Rapoport, A., 2004. Kültür Mimarlık Tasarım, Çev: Selçuk Batur, YEM Yayınları.
- Strauss, A. L., Corbin, J. 1990. Basics of qualitative research: Grounded theory procedures and techniques, Newbury Park, CA: Sage.
- Şensoy, G. ve Yamaçlı, R., 2015. Disiplinlerarası Bir İçerik Olarak Mimarlık, Düzce Üniversitesi Bilim ve Teknoloji Dergisi, 3, 329-339.
- Tanalı, M.,Z., 2001. Yarışmalar Hakkında, Mimarlık, 298, 9-10.
- Tanju, B., 2008. Zaman – Mekân ve Mimarlıklar, "Zaman Mekân" içinde, eds.: A. Şentürer, Ş. Ural, Ö. Berber, F.U. Sönmez, YEM Yay., İstanbul, 165-168.
- Tapan, M. 2004. Mimarlıkta Değerlendirme, İTÜ Yayınevi, İstanbul.
- Tatar, E., 2013. Sürdürülebilir Mimarlık Kapsamında Çalışma Mekanlarında Gün Işığı Kullanımı İçin Bir Öneri, Süleyman Demirel Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Dergisi, 17,1, 147-162.
- TC. Resmi Gazete, Mimarlık, Peyzaj Mimarlığı, Mühendislik, Kentsel Tasarım Projeleri, Şehir Ve Bölge Planlama ve Güzel Sanat Eserleri Yarışmaları Yönetmeliği, 24973, 24.12.2002.

- Tokman, L.Y., 2012. *Mimarlık Üzerine Bir Bilimsel Araştırma Tasarım Yöntem Uygulama*, Efil Yayınevi, 2-23.
- Türk Dil Kurumu (TDK), 1998. Türkçe Sözlük 1, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara.
- Vitruvius, 2005. *Mimarlık Üzerine 10 Kitap*, Şevki Vanlı Mimarlık Vakfı.
- Voordt, T. and Wegen, H., 2005. *Architecture In Use: An Introduction to the Programming, Design and Evaluation of Buildings*, ElsevierArchitectural Press.
- Yardımcı, S., 2005. *Küresel Değişim ve Festivalizm: Küreselleşen İstanbul'da Bienal, İletişim Yayınları, İstanbul.*
- Younes, S. 2012. *The Imperfect City: On Architectural Judgment*, Routledge, New York.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H., 2005. *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*, Seçkin Yayıncılık, Ankara.
- Yıldız, M., 2017. *Türkiye'deki Mimari Proje Yarışmalarının Değerlendirme Süreçlerinde Nesnellik/Öznellik Dengesi, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.*
- URL-1, <http://www.mo.org.tr/ulusalsergi/index.cfm?sayfa=yonetmelik>, Tmmob Mimarlar Odası Ulusal Mimarlık Ödülleri Yönetmeliği. 23.03.2019.
- URL-2, <https://www.akdn.org/aga-khan-award-architecture-0>, The Aga Khan Award for Architecture. 21.03.2019.
- URL-3, <https://www.architecture.com/>, RIBA Architecture.com. 30.03.2019.
- URL-4, <https://www.worldarchitecturefestival.com/>, World Architecture Festival. 30.03.2019
- URL-5, <http://www.mo.org.tr/ulusalsergi/index.cfm?sayfa=yonetmelik>, TMMOB Mimarlar Odası Ulusal Mimarlık Ödülleri Yönetmeliği 01.04.2019.
- URL-6, <http://www.tsmd.org.tr/TR,3/yonetmelikler.html>, Türk Serbest Mimarlar Derneği Ödül Yönetmeliği. 25.03.2019.
- URL-7, <http://www.antmimod.org.tr/antalya-kepez-belediyesi-mimar-turgut-cansever-ulusal-mimarlik-odulleri-sartnamesi>, Antalya Kepez Belediyesi Mimar Turgut Cansever Ulusal Mimarlık Ödülleri Şartnamesi. 25.03.2019.
- URL-8, <https://www.thbb.org/>, Türkiye Hazır Beton Birliği.21.09.2018.
- URL-9, <http://www.izmimod.org.tr/v2/index.php>, İzmir Mimarlar Odası. 21.09.2018.
- URL-10, <http://www.archiprix-tr.org/>, Archiprix Türkiye. 22.09.2018.
- URL-11, <https://www.pritzkerprize.com/>, The Pritzker Architecture Prize. 18.09.2018.

URL-12, http://www.mimarizm.com/haberler/gundem/jean-nouvel-ile-pritzker-ve-klon-mimari-uzerine_116144, Jean Nouvel ile Pritzker ve 'Klon' Mimari Üzerine.10.04.2019.

URL-13, <http://www.arkitera.com/haber/26154/pritzker-prize-tartismas-i-suruyor>, Arkitera.20.09.2018

URL-14, <http://www.arkitera.com/haber/30261/akdeniz-mimar-sinan-odulu-2018>, Arkitera.15.05.2019.

ÖZGEÇMİŞ

1993 yılında Trabzon'da doğdu. Prof. İhsan Koz İlköğretim Okulu ve Kanuni Anadolu Lisesi'nde öğrenim gördü. 2011 yılında Karadeniz Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Mimarlık Bölümü'nde başladığı lisans eğitimini 2015 yılında tamamladı. Aynı yıl Karadeniz Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Mimarlık Bölümü Bina Bilgisi Anabilim Dalı'nda yüksek lisans eğitimi almaya hak kazandı. Bu süreçte, bir yıl süreyle, Trabzon'da bir büroda mimar olarak çalıştı. 2018 yılında Avrasya Üniversitesi Mühendislik-Mimarlık Fakültesi Mimarlık Bölümü'nde araştırma görevlisi olarak çalışmaya başladı. Halen söz konusu kurumda çalışmaya devam etmektedir.